

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ**

**ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ :
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ**

Αλεξανδράκης Γεώργιος - ΜΝ 06058

*Διπλωματική Εργασία
που υποβλήθηκε στο Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
του Πανεπιστημίου Πειραιώς ως μέρος των
απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού
Διπλώματος Ειδίκευσης στην Ναυτιλία*

Καθηγητής : Βασίλειος Τσελέντης Αν. Καθηγητής ΠΑ.ΠΕΙ

**Πειραιάς
Ιούλιος 2009**

“Δήλωση Αυθεντικότητας

Δηλώνω υπεύθυνα ότι, η παρούσα διπλωματική εργασία δεν έχει υποβληθεί για την απόκτηση άλλου μεταπτυχιακού τίτλου ειδίκευσης ή άλλου πτυχίου, πέραν αυτού, ολικά ή μερικά, στο Πανεπιστήμιο Πειραιά ή σε άλλο Πανεπιστήμιο του εσωτερικού ή εξωτερικού.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Ο Δηλών

Αλεξανδράκης Γεώργιος”

“Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που ορίστηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ναυτιλιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Πειραιώς, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ναυτιλία.

Τα μέλη της Επιτροπής ήταν:

- Τσελέντης Βασίλειος (Επιβλέπων)
- Τζαννάτος Ερνέστος
- Τσελεπίδης Αναστάσιος

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.”

Σκοπός

Η μελέτη αυτή σκοπό έχει να :

1. Αναλύσει το Φαινόμενο του Θερμοκηπίου με αναφορές στα σύγχρονα επιστημονικά στοιχεία
2. Περιγράψει τους μηχανισμούς των εκπομπών Αερίων του Φαινομένου του Θερμοκηπίου (GHG'S) από τα μέσα μεταφοράς και ειδικότερα απο τη Ναυτιλία
3. Αναφερθεί στι θεσμικό πλαίσιο που καλύπτει τις εκπομπές GHG καθώς και εξειδικευμένα θέματα που αφορούν τη Ναυτιλία (IMO)
4. Αναδείξει τις προτεραιότητες που θέτουν οι φορείς που ενεργά συμμετέχουν στην αναζήτηση λύσεων όπως η Ε.Ε. και ο IMO (MEPC)
5. Περιγράφει τις λύσεις και τα μέτρα (τεχνολογικές και μη) που προτείνονται από αρμόδιους φορείς
6. Αξιολογήσει τις προτεινόμενες λύσεις και πολιτικές με βάση τις ειδικαιότητες της Ναυτιλίας

Περίληψη

Στην παρούσα διπλωματική, γίνεται περιγραφή της διαδικασίας εκπομπών αέριων ρύπων από τα πλοία και της συμμετοχής αυτών, στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Παρουσιάζονται οι τομείς και οι κατηγορίες πηγών που είναι υπεύθυνοι για τα αέρια και οι οποίοι συμμετέχουν στους μηχανισμούς του Κιότο, καθώς επίσης και ο ρόλος των μεταφορών (οδική, εναέρια και θαλάσσια) στο φαινόμενο αυτό. Στη συνέχεια αναλύονται οι τελευταίες συνεδριάσεις της MEPC, το Κεφάλαιο VI της MARPOL, καθώς και η νέα οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2009/29/EK), που σκοπός τους είναι η εύρεση νέων μέτρων ή η βελτίωση των ήδη υπάρχοντων, για τη μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων. Τέλος προτείνονται τεχνολογικές και μη λύσεις, για την επίτευξη του στόχου της μείωσης, καθώς επίσης και μειονεκτήματα που πιθανόν να προκύψουν από την εφαρμογή των λύσεων αυτών.

Summary

This thesis describes the procedure of gas emissions from ships and their part in Greenhouse effect. Presented sectors and source categories, which are responsible for the gases and take part in the Kyoto mechanisms, also we refer to the role that transport (road, air, sea,) takes to Greenhouse effect. Continuing there is an analysis of the MEPC recent meetings, MARPOL Annex VI and the new Directive of the European Parliament and of the Council (2009/209/EC), whose aim is to find new measures or improving the already existing ones, to reduce the gas emissions. Finally proposed technical and non-technical solutions for achieving the goal of reduction, and possible disadvantages that may come up with the implementation of these solutions.

Πίνακας Περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I.....	9
Φαινόμενο του θερμοκηπίου	9
Μηχανισμός.....	10
Επίδραση ανθρωπογενούς δραστηριότητας.....	10
Κλίμα.....	11
Θάλασσες.....	11
Υγεία.....	12
Θετικές συνέπειες.....	12
Πρωτόκολλο του Κιότο.....	12
Διαπραγματεύσεις για το Πρωτόκολλο του Κιότο.....	13
Παραρτήματα Α και Β του Πρωτοκόλλου του Κιότο	14
Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρωτόκολλο του Κιότο	16
Στο δρόμο για την Κοπεγχάγη	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.....	18
Έκλυση αερίων του θερμοκηπίου στις μεταφορές.....	18
Οδικές Μεταφορές	18
Εναέριες Μεταφορές.....	19
Θαλάσσιες Μεταφορές	19
Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΙΜΟ)	20
Διεθνής Σύμβαση Πρόληψης Ρύπανσης από Πλοία (MARPOL 73/78).....	21
Πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία	21
Ομάδα Εργασίας του ΙΜΟ για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG- Green House Gases) από τα πλοία	23
Θαλάσσια Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος(MEPC) – Τελευταίες Συνεδριάσεις.....	23
57η Σύνοδος: 31 Μαρτίου - 4 Απριλίου 2008.....	24

Ανακύκλωση των πλοίων	24
Προστασία της Ανταρκτικής από τη ναυτιλία.....	25
Εφαρμογή OPRC – HNS	25
58η Σύνοδος: 6 - 10 Οκτωβρίου 2008.....	25
Αέρια θερμοκηπίων από τα πλοία.....	26
Εφαρμογή OPRC – HNS	27
Ατζέντα 59ης Συνόδου: 13 - 17 Ιουλίου 2009	27
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο.....	28
Τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου τη Κοινότητας.....	28
Εισαγωγή	28
Πεδίο Εφαρμογής.....	29
Εξορθολογισμός και διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ.....	29
Παρακολούθηση, Υποβολή Εκθέσεων, Εξακρίβωση	31
Βελτιώσεις των κανόνων παρακολούθησης και υποβολή εκθέσεων	31
Περεταίρω εναρμόνιση και μεγαλύτερη προβλεψιμότητα	32
Επίτευξη του στόχου μείωσης κατά 20% και μακροπρόθεσμη προβλεψιμότητα	32
Βασική αρχή της κατανομής ο πλειστηριασμός	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ	34
Λύσεις για τη μείωση εκπομπής αερίων	34
Τεχνολογικές Λύσεις	34
Μη τεχνολογικές προτεινόμενες λύσεις.....	36
Φορολογία των καυσίμων	36
Σχέδιο ανταλλαγής δικαιωμάτων εκπομπής (EU-ETS)	36
Χρήση καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο.....	37
International Maritime Emission Scheme (IMERS) – Ένα υβριδικό σχέδιο	37
Μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα λύσεων	38
Μειονεκτήματα	38
Πλεονεκτήματα.....	39
Συμπεράσματα.....	40
Βιβλιογραφία	41
Παράρτημα Ι	43

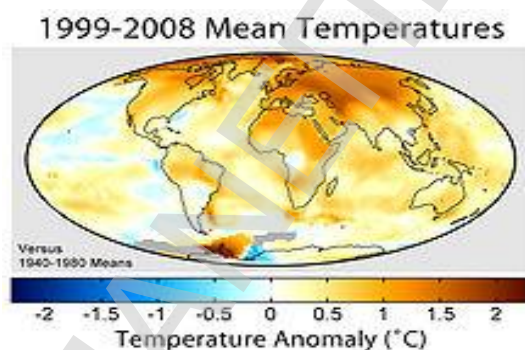
Λίστα Εικόνων και Πινάκων

Εικόνα 1 Διαφορά θερμοκρασίας 1999-2008 σε σύγκριση με 1940-1980	9
Εικόνα 2 Μηχανισμός φαινομένου του θερμοκηπίου.....	10
Εικόνα 3 Μεταβολή πάγων στην Αρκτική.....	11
Εικόνα 4 Συμμετοχή χωρών στο Πρωτόκολλο Κιότο	13
Εικόνα 5 Τομείς και Κατηγορίες πηγών – Παράρτημα Α, Πρωτοκόλλου του Κιότου.....	15
Εικόνα 6 Στόχος περιορισμού ή μείωσης εκπομπών –Παράρτημα Β, Πρωτοκόλλου του Κιότο.....	16
Εικόνα 7 Το λογότυπο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ)	20
Πίνακας 1 IMERS-Εκπομπές που αποφεύγονται και μετριάζονται	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Φαινόμενο του θερμοκηπίου

Το φαινόμενο του θερμοκηπίου είναι μια φυσική διαδικασία. Το χρειαζόμαστε για να διατηρούμε τη Γη μας ζεστή, ώστε να υπάρχει ζωή και ανάπτυξη. Δίχως αυτό, η Γη θα ήταν κρύα περίπου -20°C , και δεν θα μπορούσε να υπάρχει ζωή. Αντιθέτως, η μέση θερμοκρασία της Γης διατηρείται στο επίπεδο των 15°C , χάρις στο φαινόμενο αυτό. Όμως τα τελευταία χρόνια λέγοντας φαινόμενο θερμοκηπίου δεν αναφερόμαστε στη φυσική διεργασία, αλλά στην έξαρση αυτής, λόγω της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και έτσι ο όρος συνδέεται με την παγκόσμια θέρμανση. Ο όρος **παγκόσμια θέρμανση** (*global warming*) δηλώνει μία ειδική περίπτωση κλιματικής μεταβολής και αναφέρεται στην αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας της γης και των ωκεανών. Η επιστημονική θέση πάνω στις κλιματικές μεταβολές, όπως αυτή εκφράζεται από την [Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος](#) (*Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC*) του ΟΗΕ, είναι πως η μέση θερμοκρασία του πλανήτη έχει αυξηθεί $0.6 \pm 0.2^{\circ}\text{C}$ από τα τέλη του 19ου αιώνα και πως η αύξηση αυτή οφείλεται σημαντικά στην ανθρωπίνη δραστηριότητα των τελευταίων 50 ετών. Σχετικά με τις κλιματικές μεταβολές που αναμένονται μελλοντικά, επικρατεί ένα σημαντικό ποσοστό αβεβαιότητας σε επίπεδο επιστημονικών προβλέψεων, ενώ το θέμα αποτελεί επιπλέον ένα αμφιλεγόμενο πολιτικό ζήτημα, που σχετίζεται με την ανάγκη λήψης πολιτικών μέτρων αντιμετώπισης του προβλήματος της παγκόσμιας θέρμανσης, εκ μέρους των κυβερνήσεων. Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες της IPCC, η θερμοκρασία της Γης ενδέχεται να αυξηθεί κατά $1.4 - 5.8^{\circ}\text{C}$ εντός της χρονικής περιόδου 1990 και 2100. Οι συνέπειες μίας τέτοιας ενδεχόμενης αύξησης, επεκτείνονται και σε άλλου είδους μεταβολές, όπως αύξηση της στάθμης των θαλασσών ή δημιουργία ακραίων καιρικών φαινομένων όπως πλημμύρες, τυφώνες ή εξαφάνιση βιολογικών ειδών.

Εικόνα 1

Χάρτης που απεικονίζει διαφορές στις θερμοκρασίες, όπως αυτές μετρήθηκαν από τον Ιανουάριο του 1999 μέχρι το 2008, σε σύγκριση με τις θερμοκρασίες της περιόδου 1940-1980. Η μέση αύξηση είναι 0.42 (Πηγή Wikipedia)

Μηχανισμός

Η Γη δέχεται συνολικά ηλιακή ακτινοβολία, που αντιστοιχεί σε ροή περίπου 1366 W/m^2 , στο όριο της ατμόσφαιρας. Ένα μέρος αυτής απορροφάται από το σύστημα Γης-ατμόσφαιρας, ενώ το υπόλοιπο διαφεύγει στο διάστημα. Περίπου το 30% της εισερχόμενης ηλιακής ακτινοβολίας ανακλάται, σε ποσοστό 6% από την ατμόσφαιρα, 3% από τα νέφη και 4% από την επιφάνεια της Γης. Το 70% της ηλιακής ακτινοβολίας απορροφάται, κατά 16% από την ατμόσφαιρα (συμπεριλαμβανομένου και του στρατοσφαιρικού στρώματος του όζοντος), κατά 3% από τα νέφη και κατά το μεγαλύτερο ποσοστό (51%) από την επιφάνεια και τους ωκεανούς. Λόγω της θερμοκρασίας της, η Γη εκπέμπει επίσης θερμική ακτινοβολία (κατά τρόπο ανάλογο με τον Ήλιο), η οποία αντιστοιχεί σε μεγάλα μήκη κύματος, σε αντίθεση με την αντίστοιχη ηλιακή ακτινοβολία, που είναι μικρού μήκους κύματος. Η ατμόσφαιρα της Γης διαθέτει μεγάλη αδιαφάνεια στην, μεγάλου μήκους κύματος, γήινη ακτινοβολία, έχει δηλαδή την ικανότητα να απορροφά το μεγαλύτερο μέρος της, ποσοστό περίπου 71%. Η ίδια η ατμόσφαιρα επανεκπέμπει θερμική ακτινοβολία μεγάλου μήκους κύματος, μέρος της οποίας απορροφάται από την επιφάνεια της Γης, η οποία θερμαίνεται ακόμη περισσότερο. Η γήινη ατμόσφαιρα συμπεριφέρεται, με τον τρόπο αυτό, ως μία δεύτερη - μαζί με τον Ήλιο - πηγή θερμότητας.

Μηχανισμός Φαινομένου του Θερμοκηπίου
(Πηγή ec.europa.eu)

Εικόνα 2

Επίδραση ανθρωπογενούς δραστηριότητας

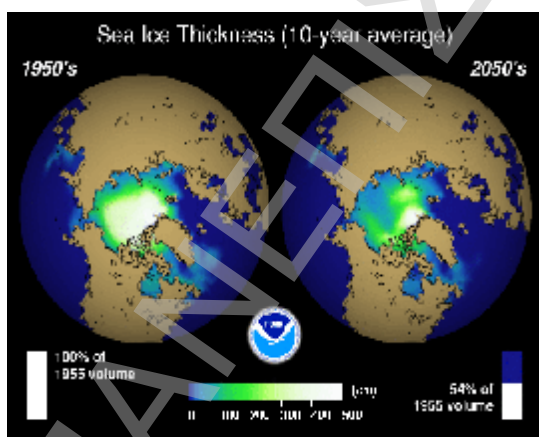
Το φαινόμενο του θερμοκηπίου ενισχύεται από την ανθρώπινη δραστηριότητα, η οποία συμβάλλει στην αύξηση της συγκέντρωσης των αερίων του θερμοκηπίου καθώς και στην έκλυση άλλων ιχνοστοιχείων, όπως οι χλωροφθοράνθρακες (CFC's). Τα τελευταία χρόνια, καταγράφεται μία αύξηση στη συγκέντρωση αρκετών αερίων του θερμοκηπίου (Διοξείδιο του άνθρακα, Μεθάνιο, Υποξείδιο του αζώτου, τα οποία εγκλωβίζουν την ηλιακή ακτινοβολία στην ατμόσφαιρα), ενώ ειδικότερα στην περίπτωση του διοξειδίου του άνθρακα (CO_2). Τα τρία τέταρτα της ανθρωπογενούς παραγωγής διοξειδίου του άνθρακα, οφείλεται σε χρήση ορυκτών καυσίμων, ενώ το υπόλοιπο μέρος προέρχεται από αλλαγές που συντελούνται στο έδαφος, κυρίως μέσω της αποδάσωσης. Εκτός από τον άνθρωπο, παράγεται μεθάνιο και από ζώα (π.χ. αγελάδες) με τις ερυγές τους.

Κλίμα

Η παγκόσμια θέρμανση μπορεί να συμβάλλει στην αλλαγή του κλίματος της Γης μετακινώντας τις ζώνες βροχοπτώσεως, από τον ισημερινό προς τον βορρά και ερημοποιώντας το κάτω τμήμα της εύκρατης ζώνης. Αυτό συνεπάγεται αλλαγές στους διάφορους τύπους βλάστησης τόσο στις γεωργικές όσο και στις δασικές εκτάσεις. Αναμένονται επιπλέον συχνότερα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως κύματα θερμότητας και ξηρασίες ή έντονες βροχοπτώσεις ανάλογα με την περιοχή.

Θάλασσες

Η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας μπορεί να οδηγήσει σε άνοδο της στάθμης των θαλασσών, μέσω της θερμικής διαστολής των υδάτων και την τήξη των πάγων. Μία αύξηση της θερμοκρασίας κατά 1,5 έως 4,5 °C εκτιμάται πως μπορεί να οδηγήσει σε μία άνοδο της στάθμης κατά 15 έως 95 εκατοστά (IPCC 2001). Η άνοδος αυτή, μπορεί να έχει καταστρεπτικές συνέπειες, προκαλώντας πλημμύρες σε περιοχές που βρίσκονται σε χαμηλό υψόμετρο και κοντά στο επίπεδο της θάλασσας. Από το 1900 μέχρι το 2001, έχει υπολογιστεί μία ετήσια άνοδος 1-2 χιλιοστά, ενώ σύμφωνα με μετρήσεις του δορυφόρου TOPEX/Poseidon, από το 1992 μέχρι σήμερα η άνοδος είναι περίπου 3 χιλιοστά ετησίως. Σύμφωνα με μία άλλη πιθανότητα, η παγκόσμια θέρμανση ενδέχεται να επηρεάσει την ωκεάνια κυκλοφορία και ειδικότερα επιβραδύνοντας το θερμό ρεύμα του Κόλπου, ωθώντας το προς τα Νότια και προκαλώντας πτώση της θερμοκρασίας στις περιοχές από τις οποίες διέρχεται, όπως η Δυτική Ευρώπη και η Βόρεια Αμερική. Επιπλέον, λόγω της αύξησης της συγκέντρωσης του διοξειδίου του άνθρακα, οι ωκεανοί της Γης απορροφούν μεγαλύτερο ποσοστό, γεγονός που οδηγεί στην μείωση του pH των υδάτων.

Προσομοίωση της μεταβολής στους πάγους της Αρκτικής (Πηγή National Oceanic and Atmospheric Administration)

Εικόνα 3

Υγεία

Η άνοδος της θερμοκρασίας εμφανίζει δύο αντικρουόμενα άμεσα αποτελέσματα σε σχέση με την ανθρώπινη θνησιμότητα: οδηγεί σε αύξηση των θανάτων κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού αλλά και σε μείωση των θανάτων κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Μία άλλη παράμετρος της παγκόσμιας θέρμανσης αφορά στην ενδεχόμενη εξάπλωση και άνθιση επιδημιών του παρελθόντος, καθώς οι μεγάλες θερμοκρασίες και η υγρασία αποτελούν κατάλληλο υπόβαθρο για την ανάπτυξη πολλών μικροβίων.

Θετικές συνέπειες

Το φαινόμενο της παγκόσμιας θέρμανσης μπορεί να συνοδευτεί και από ορισμένες θετικές επιδράσεις:

- Η γεωργία στο μεγαλύτερο τμήμα της Ευρώπης και ιδιαίτερα στα μέσα γεωγραφικά πλάτη και στη βόρεια Ευρώπη, θα μπορούσε ενδεχομένως να ωφεληθεί από μια συντηρητική άνοδο της θερμοκρασίας. Ωστόσο, περιοχές της νότιας Ευρώπης είναι πιθανό να απειληθούν από την έλλειψη νερού. Επιπλέον, η πιθανή εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων, με μεγαλύτερη συχνότητα σε σχέση με το παρελθόν, μπορεί να οδηγήσει σε περισσότερες κακές σοδειές. Σημαντική παράμετρο αποτελεί γενικά η ικανότητα της γεωργίας να προσαρμοστεί σε μελλοντικές κλιματικές μεταβολές.
- Η παγκόσμια θέρμανση θα οδηγήσει σε αύξηση του αριθμού των ημερών που θεωρούνται ιδανικές για την ανάπτυξη των φυτών.

Πρωτόκολλο του Κιότο

Το **Πρωτόκολλο του Κιότο** αποτελεί έναν «οδικό χάρτη», στον οποίο περιλαμβάνονται τα απαραίτητα βήματα για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος που προκαλείται λόγω της αύξησης των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Σύμφωνα με αυτό, τα κράτη που το έχουν συνυπογράψει δεσμεύονται να ελαττώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων (2008-2012) κατά ένα συγκεκριμένο στόχο σε σχέση με τις εκπομπές του 1990 (ή του 1995 για ορισμένα αέρια). Αυτό επιχειρείται να γίνει με τον πιο οικονομικά αποδοτικό τρόπο, ώστε να μην επιβαρυνθεί η παγκόσμια οικονομία. Έτσι, το Πρωτόκολλο του Κιότο περιλαμβάνει τρεις ευέλικτους μηχανισμούς:

1. την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών,
2. την κοινή εφαρμογή, και
3. το μηχανισμό καθαρής ανάπτυξης.

Ο πρώτος μηχανισμός προβλέπει την αγοραπωλησία δικαιωμάτων εκπομπών μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών (όπως για παράδειγμα κράτη και υπόχρεες εγκαταστάσεις) κατά τη θεωρία των property rights, ενώ οι άλλοι δύο βασίζονται σε προγράμματα έργων .

Συμμετοχή χωρών στο Πρωτόκολλο του Κιότο: με πράσινο χρώμα δηλώνονται οι χώρες που υπέγραψαν και επικύρωσαν το πρωτόκολλο, με κόκκινο οι χώρες που το υπέγραψαν αλλά δεν το επικύρωσαν και με γκρι χρώμα οι χώρες που δεν έχουν πάρει θέση (Πηγή: Kyoto_Protocol_participation_map_2009.png)

Εικόνα 4

Διαπραγματεύσεις για το Πρωτόκολλο του Κιότο

Σημειώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις για το Πρωτόκολλο του Κιότο ήταν σκληρές, καθώς οι διάφορες χώρες είχαν διαφορετικά συμφέροντα στη διεθνή προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος της αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας. Για παράδειγμα, περιοχές που είχαν χαρακτηριστικά ψυχρό κλίμα θα ωφελούνταν από την τάση ανόδου της μέσης θερμοκρασίας, ενώ άλλες περιοχές, οι οποίες ήταν σχετικά άνυδρες, ήταν δυνατόν να δουν την οριακά καλλιεργήσιμη γη τους να μετατρέπεται σε έρημο, γεγονός που θα είχε ως συνέπεια να μειωθεί η ικανότητά τους να παράγουν τρόφιμα.

Κατά συνέπεια, δημιουργήθηκαν πολλά αντίπαλα στρατόπεδα με αποκλίνουσες απόψεις που προσπαθούσαν να τις επιβάλλουν και στα υπόλοιπα συμβαλλόμενα μέρη, κάνοντας το όλο εγχείρημα να φαντάζει ως μία εξίσωση για δυνατούς λύτες. Συγκεκριμένα, τα βασικά στρατόπεδα που δημιουργήθηκαν είναι τα εξής:

- **Ευρωπαϊκή Ένωση:** αποτελείται από 25 μέλη, τα οποία συναντιούνται κατ' ιδίαν για να συμφωνήσουν σχετικά με τις κοινές θέσεις τους και αντιπροσωπεύεται από τη χώρα που έχει την προεδρία. Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η πιο ενεργή ομάδα όσον αφορά στις διαπραγματεύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και πιέζει συνεχώς για τη λήψη αυστηρών μέτρων. Σημειώνεται ότι την περίοδο των διαπραγματεύσεων η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούνταν από 15 κράτη μέλη, με αυτά όμως συμμαχησαν και τα 10 νέα μέλη της διεύρυνσης.
- **«Λέσχη του Άνθρακα» (“Carbon Club”):** περιλαμβάνει τις χώρες «JUSCANZ» (από τα αρχικά των χωρών Ιαπωνία, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία στα Αγγλικά), τις χώρες μέλη του ΟΠΕΚ, τη Ρωσία και τη Νορβηγία, στις οποίες γενικά τα συμφέροντά τους θίγονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο (είτε επειδή θα πρέπει να μειώσουν την παραγωγή τους είτε επειδή προτείνεται η στροφή προς διαφορετικά

καύσιμα) και κατά συνέπεια αντιτίθενται στην καθιέρωση των δικαιωμάτων και στη λήψη αυστηρών μέτρων.

- **Συμμαχία των Μικρών Νησιωτικών Κρατών (AOSIS):** είναι ένας συνασπισμός περίπου 43 μικρών νησιωτικών κρατών, τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Τα κράτη αυτά κινδυνεύουν να εξαφανιστούν από το χάρτη εξαιτίας του μικρού τους υψομέτρου σε σχέση με το επίπεδο της θάλασσας και επομένως απειλείται άμεσα η ίδια τους η επιβίωση. Οι χώρες της ομάδας αυτής ήταν μάλιστα οι πρώτες που πρότειναν ένα σχέδιο κειμένου κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων του πρωτοκόλλου του Κιότο ζητώντας μία μείωση στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα της τάξης του 20% έως το 2005 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.
- **Λιγότερο αναπτυγμένες χώρες:** πρόκειται για 48 χώρες, οι οποίες συμμετείχαν όλο και πιο ενεργά στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων για την αλλαγή του κλίματος, συχνά για να υπερασπιστούν τα ιδιαίτερα συμφέροντά τους και την εύθραυστη οικονομία τους, όπως για παράδειγμα την παροχή μέτρων για να μπορέσουν να προσαρμοστούν στην αλλαγή του κλίματος και να μην είναι τόσο ευάλωτες.
- **Ομάδα των 77 (G-77):** πρόκειται για εκείνες τις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι αναδυόμενες, όπως η Ινδία και η Κίνα, που θεωρούν ότι βρίσκονται σε τροχιά ανάπτυξης και ότι είναι εις βάρος τους να δεσμευτούν να περιορίσουν τις εκπομπές τους. Η απαίτηση των βιομηχανικών χωρών (που είναι κυρίως υπεύθυνες για τις μεγαλύτερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου παγκοσμίως) να αντιμετωπιστούν επί ίσοις όροις με τις αναπτυσσόμενες χώρες τους φαίνεται άδικη και παράλογη.

Τελικά στις 11 Δεκεμβρίου 1997, και υστέρη από μαραθώνιες διαπραγματεύσεις που κράτησαν 11 ημέρες, υιοθετήθηκε στη διεθνή διάσκεψη του Κιότο στην Ιαπωνία σχέδιο Πρωτοκόλλου για τις κλιματικές αλλαγές. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Πρωτοκόλλου του Κιότο, οι βιομηχανικές χώρες συνολικά υποχρεούνται να μειώσουν τις εκπομπές των αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά 5,2% κατά μέσο όρο σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, κατά τη διάρκεια της πρώτης «περιόδου δέσμευσης», η οποία καλύπτει τα έτη 2008 έως 2012. Για τις αναπτυσσόμενες χώρες δεν καθορίζονται στόχοι ως προς τις εκπομπές. Αναφέρεται ότι προτιμήθηκε ο καθορισμός πενταετούς περιόδου δέσμευσης αντί ενός έτους στόχου για να εξομαλυνθούν οι ετήσιες διακυμάνσεις των εκπομπών αερίων που οφείλονται σε ανεξέλεγκτους παράγοντες, όπως ο καιρός.

Παραρτήματα Α και Β του Πρωτοκόλλου του Κιότο

Στα Παραρτήματα Α και Β του Πρωτοκόλλου του Κιότο περιλαμβάνονται διάφορα σημαντικά στοιχεία που αφορούν στη λειτουργία των μηχανισμών που προβλέπονται από αυτό προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή.

Συγκεκριμένα, στο **Παράρτημα Α** περιλαμβάνονται:

- τα αέρια που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και συμμετέχουν στους μηχανισμούς του Κιότο, καθώς και

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

- οι τομείς και οι κατηγορίες πηγών που είναι υπεύθυνοι για τα αέρια αυτά και οι οποίοι συμμετέχουν στους μηχανισμούς του Κιότο (εικόνα).

Τομείς και κατηγορίες πηγών
Ενέργεια Χρήση καυσίμων Ενεργειακές βιομηχανίες Μεταποιητικές βιομηχανίες και κατασκευές Μεταφορές Άλλοι τομείς Άλλα Διαφεύγοντες εκπομπές από καύσιμα Στερεά καύσιμα Πετρέλαιο και φυσικό αέριο Άλλα
Βιομηχανικές διεργασίες Προϊόντα εξόρυξης Χημικές βιομηχανίες Παραγωγή μετάλλων Άλλη παραγωγή Παραγωγή αλογονανθράκων και εξαφθοριούχου θείου Χρήση αλογονανθράκων και εξαφθοριούχου θείου Άλλα
Χρήση διαλυτών και άλλων προϊόντων
Γεωργία Εντερικές ζυμώσεις Διαχείριση ζωικών αποβλήτων Καλλιέργεια ρυζιού Γεωργικά εδάφη Προγραμματισμένες πυρκαγιές σε σαβάνες Καύση γεωργικών υπολειμμάτων Άλλα
Αποβλήτα Διάθεση στερεών αποβλήτων στο έδαφος Διαχείριση υγρών αποβλήτων Καύση απορριμμάτων Άλλα

Τομείς και κατηγορίες πηγών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α του Πρωτοκόλλου του Κιότο (Πηγή Wikipedia)

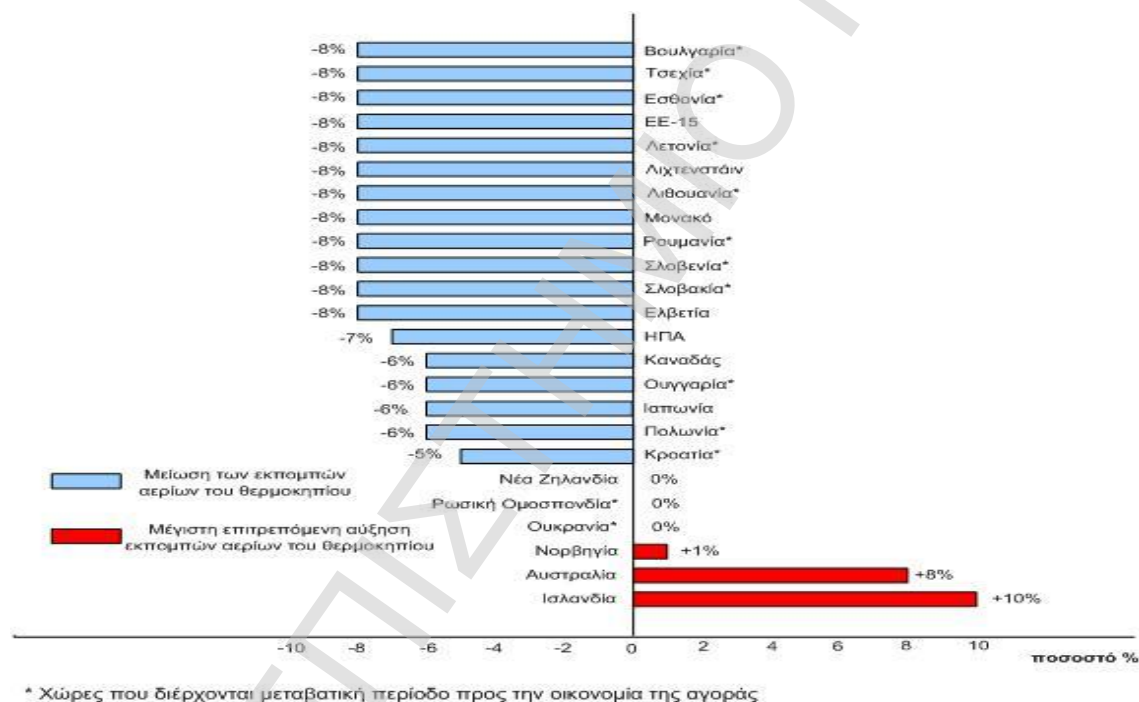
Εικόνα 5

Τα **αέρια** που πραγματεύεται το Πρωτόκολλο του Κιότο είναι έξι:

- διοξείδιο του άνθρακα CO₂ (που αποτελεί το σημαντικότερο αέριο),
- μεθάνιο CH₄,
- υποξείδιο του αζώτου N₂O,
- υδροφθοράνθρακες HFC,
- πλήρως φθοριωμένοι υδρογονάνθρακες ή υπερφθοράνθρακες PFC και
- εξαφθοριούχο θείο SF₆.

Οι στόχοι των συμβαλλόμενων μερών, όπως αυτοί προβλέπονται στο **Παράρτημα Β** του Πρωτοκόλλου του Κιότο παρουσιάζονται στην παρακάτω εικόνα . Σημειώνεται ότι τα 15 κράτη μέλη που αποτελούσαν την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι τη διεύρυνσή της σε 25 από την πρώτη Μαΐου 2004 έχουν δεσμευτεί να μειώσουν το σύνολο των οικείων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 8% ως προς τα επίπεδα των εκπομπών του 1990 έως τα τέλη της πρώτης περιόδου δέσμευσης του Πρωτοκόλλου μεταξύ 2008-2012. Αυτός ο γενικός στόχος έχει μετατραπεί σε διαφορετικούς στόχους μείωσης ή περιορισμού των οικείων εκπομπών για κάθε κράτος μέλος βάσει συμφωνίας «κατανομής των βαρών». Επισημαίνεται ότι ο κοινοτικός στόχος δεν καλύπτει τα 10 νέα κράτη μέλη, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις ισχύει γι' αυτά ο στόχος μείωσης 6% ή 8% με βάση το Πρωτόκολλο, εξαιρουμένης της Κύπρου και της Μάλτας.

Στόχος περιορισμού (κόκκινο χρώμα) ή μείωσης (γαλάζιο χρώμα) των εκπομπών όπως προβλέπεται στο Παράρτημα Β του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Ο στόχος αυτός πρέπει να επιτευχθεί μέσα στην πρώτη περίοδο εμπορίας του συστήματος (περίοδος 2008-2012). Ως έτος αναφοράς θεωρείται το έτος 1990. (Πηγή Wikipedia)

Εικόνα 6

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρωτόκολλο του Κιότο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο πλέον ένθερμος υποστηρικτής του Πρωτοκόλλου του Κιότο, αποφάσισε να εφαρμόσει πιλοτικά την εμπορία εκπομπών εντός της κοινότητας πριν από την επίσημη έναρξη του διεθνούς συστήματος και να ενσωματώσει το Πρωτόκολλο του Κιότο στην κοινοτική νομοθεσία μέσα από τις *Οδηγίες 2003/87/ΕΚ* και *2004/101/ΕΚ*. Σύμφωνα με αυτές, η πρώτη περίοδος του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών είναι η τριετία 2005-2007, ενώ οι επόμενες περιόδους εμπορίας ταυτίζονται με τις πενταετείς περιόδους που

προβλέπονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο (2008-2012, 2013-2017, κ.ο.κ.). Τα κράτη μέλη οφείλουν μέσα σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα να εκπονήσουν εθνικά σχέδια κατανομής, στα οποία υπάρχει πρόβλεψη, μεταξύ άλλων, για:

- τη συνολική ποσότητα δικαιωμάτων,
- την κατανομή σε επίπεδο δραστηριότητας (κατά περίπτωση),
- την κατανομή σε επίπεδο εγκατάστασης,
- τους νεοεισερχόμενους,
- τη μεθοδολογία κατανομής (μαθηματικοί τύποι, διάφορες ειδικές διατάξεις, κτλ), και
- τη λίστα των υπόχρεων εγκαταστάσεων.

Στο δρόμο για την Κοπεγχάγη

Αισιοδοξία αλλά και ανησυχίες εμπνέει η επερχόμενη συνδιάσκεψη πάνω στην κλιματική αλλαγή που θα λάβει χώρα στην Κοπεγχάγη τον ερχόμενο Δεκέμβριο και αποτελεί συνέχεια του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Στο επίκεντρό της βρίσκεται η επίτευξη συμφωνίας σύμφωνα με την οποία οι πλουσιότερες χώρες θα επενδύσουν δισεκατομμύρια στο να κάνουν πιο «πράσινες» της οικονομίες τους μέχρι το 2020, ενώ παράλληλα βοηθούν τις λιγότερο εύπορες χώρες να κάνουν το ίδιο. Οι τρεις ενδεχόμενες εκβάσεις της συνδιάσκεψης (στην οποία θα συμμετέχουν 190 χώρες από όλο τον κόσμο) θα είναι οι εξής:

Η βέλτιστη δυνατή έκβαση: οι πλούσιες χώρες οι οποίες δεσμεύονται από τη συνθήκη του Κιότο (με την πρώτη φάση της να λαμβάνει χώρα το διάστημα 2008-2012) για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε σχέση με τα δεδομένα της δεκαετίας του 1990 αποφασίζουν να πάνε ακόμα παραπέρα, προχωρώντας σε μεγαλύτερες μειώσεις εκπομπών μέχρι το 2020 (25-40%). Επίσης, αυξάνουν τα κονδύλια για την ανάπτυξη πιο φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, ενώ παράλληλα υποστηρίζουν τη μεταβίβαση της σχετικής τεχνογνωσίας στις φτωχότερες(αναπτυσσόμενες, υποανάπτυκτες) χώρες. Σε αντάλλαγμα, οι εν λόγω χώρες συμφωνούν να κάνουν οι ίδιες τις απαραίτητες αλλαγές στις αναπτυξιακές πολιτικές τους, προωθώντας τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εν τέλει, η συνθήκη της Κοπεγχάγης γίνεται αποδεκτή από όλους.

Στον αντίποδα βρίσκεται η «κακή» έκβαση: οι διαπραγματεύσεις βαλτώνουν και οι ανεπτυγμένες χώρες δεν καταφέρνουν να έρθουν σε συμφωνία με τις αναπτυσσόμενες. Οι διαβουλεύσεις σταματούν, ξαναρχίζουν μετά από 3-6 μήνες και συνεχίζονται για διάστημα ενός χρόνου ακόμα, με τελικό αποτέλεσμα την επίτευξη μιας «αδύναμης» συμφωνίας, που δεν είναι δεσμευτική για όλους και δεν φέρνει σημαντικές αλλαγές στα δεδομένα.

Κάπου ενδιάμεσα βρίσκεται το τρίτο ενδεχόμενο, η «μέση λύση» : οι ανεπτυγμένες χώρες επεκτείνουν τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν μετά τη συνθήκη του Κιότο σε μια δεύτερη φάση, που ξεκινά το 2013 και διαρκεί για 5-8 χρόνια. Οι αναπτυσσόμενες χώρες συμπλέουν, αν και δεν λαμβάνουν το 100% της υποστήριξης που θα επιθυμούσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Έκλυση αερίων του θερμοκηπίου στις μεταφορές

Ποια η συμβολή του τομέα των μεταφορών στο φαινόμενο του θερμοκηπίου; Όπως όλοι ξέρουμε, για όλες τις μεταφορές απαιτείται ενέργεια - Η ενέργεια αποτελεί εφαλτήριο για ανάπτυξη και κοινωνική βελτίωση. Για να παραχθεί όμως η ενέργεια, κατά κύριο λόγο, χρειάζεται να γίνει καύση ορυκτών καυσίμων και σαν αποτέλεσμα της καύσης αυτής έχουμε τα καυσαέρια. Έτσι καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είναι ένας φαύλος κύκλος οπου όλα σταματούν εκεί από όπου όλα ξεκίνησαν. Το μεγάλο πρόβλημα όμως, της έκλυσης αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα των μεταφορών που εντοπίζεται σήμερα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη, αποτελεί η συνεχής αύξηση της ζήτησης για μετακινήσεις. Η συνεχής αυτή αύξηση έχει σαν αποτέλεσμα τα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα που δυσκολεύουν τις συνθήκες διαβίωσης και αναστέλλουν την ανάπτυξη.

Οδικές Μεταφορές

Η αύξηση στη ζήτηση των μεταφορών, επικεντρώνεται στις οδικές μεταφορές, ως τον πλέον ευέλικτο τρόπο μεταφοράς, παρότι και τα άλλα μέσα εμφανίζουν αυξητικές τάσεις. Στην Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία του ενεργειακού ισοζυγίου του 2005 η κατανάλωση ενέργειας του κλάδου των μεταφορών συγκεντρώνει περίπου το 39% (8,07 Mtoe) της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας στην χώρα. Το ποσοστό αυτό κατατάσσει την Ελλάδα στην 6η θέση κατανάλωσης ενέργειας για τις μεταφορές στην ΕΕ ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος (ΕΕ-15) είναι 32,3%. Σε σύγκριση με το 1990 το 2005 η συνολική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές στην Ελλάδα έχει αυξηθεί κατά 38,9% ενώ παράλληλα ο αριθμός των τροχοφόρων οχημάτων έχει υπερδιπλασιαστεί και η ζήτηση για επιβατικές μεταφορές εκτιμάται ότι έχει αυξηθεί περίπου κατά 75%. Αναφορικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ο τομέας των μεταφορών εκπέμπει το 23% (Odyssey 2004) περίπου του συνολικού CO₂ στην Ελλάδα ενώ τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται ραγδαία αύξηση των εκπομπών υποξειδίου του αζώτου (N₂O). Οι εκπομπές επικίνδυνων αερίων ρύπων όπως το μονοξειδίο του άνθρακα (CO), τα οξειδία του αζώτου (NO_x), οι πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC), οι άκαυστοι υδρογονάνθρακες, το βενζόλιο και τα σωματίδια (PM) που προέρχονται από τις μεταφορές αποτελούν την κύρια αιτία ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα αστικά κέντρα. Δευτερεύουσες αλλά επίσης σημαντικές περιβαλλοντικές συνέπειες που απορρέουν από τις οδικές μεταφορές σε αστικό ή περιφερειακό επίπεδο, είναι το όζον, ο θόρυβος, η κατάληψη γης για υποδομές μεταφορών και η διάθεση των οχημάτων που αποσύρονται από την κυκλοφορία.

Στα πλαίσια πολιτικής για την προώθηση των καθαρότερων καυσίμων και οχημάτων στις οδικές μεταφορές, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ήδη τον στόχο της υποκατάστασης του 20%

των συμβατικών καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές με εναλλακτικά καύσιμα μέχρι το 2020.

Εναέριες Μεταφορές

Τα αεροπορικά ταξίδια αποτελούν την ταχύτερα αναπτυσσόμενη πηγή αερίων του θερμοκηπίου στον κόσμο όπως και το διοξείδιο του άνθρακα. Τα εμπορικά αεριωθούμενα αεροσκάφη παράγουν σε παγκόσμια κλίμακα περισσότερα από 600 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως. Επιπλέον, η εναέρια κυκλοφορία συμβάλλει στην αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη λόγω των εκπομπών οξειδίου του αζώτου και των λεγόμενων απόνερων συμπύκνωσης, δηλαδή σωματιδίων πάγου, που δημιουργούνται όταν το αεροσκάφος εκλύει στην ατμόσφαιρα υδρατμούς σε θερμοκρασίες κάτω των -40°C . Δεδομένου ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο αριθμός των επιβατών αεροπλάνων θα διπλασιαστεί μέσα στα επόμενα 15 χρόνια, η συμβολή της εναέριας κυκλοφορίας στο φαινόμενο του θερμοκηπίου θα αυξηθεί ανάλογα με τη σημερινή τεχνολογία. Σύμφωνα με την ειδική έκθεση της IPCC (Διακρατική ομάδα εμπειρογνομόνων του ΟΗΕ για την αλλαγή του κλίματος) “Aviation and the Global Atmosphere” (Cambridge University Press, Απρίλιος 1999), της οποίας στόχος ήταν να μελετήσει τις εκπομπές των σημαντικότερων αερίων του θερμοκηπίου καθώς και τους υδρατμούς και τα σωματίδια αιθάλης και τις προβλεπόμενες επιπτώσεις τους στο κλίμα με βάση διάφορα σενάρια αύξησης της εναέριας κυκλοφορίας, οι εκπομπές των αεροσκαφών ευθύνονται σε ποσοστό περίπου 3,5% για την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη που προκαλείται από τον άνθρωπο. Το συμπέρασμα της έκθεσης είναι ότι, παρά την αναμενόμενη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων χάρη στις τεχνολογικές εξελίξεις και την αποτελεσματικότερη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (αλλά και άλλων αερίων) από τα αεροσκάφη θα αυξηθούν.

Θαλάσσιες Μεταφορές

Για το 3,4% των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ευθύνεται η ναυτιλία, ένας κλάδος ο οποίος συγκριτικά με όλους τους υπόλοιπους τον τομέα των μεταφορών παρουσιάζει την καλύτερη περιβαλλοντική συμπεριφορά, με τα στοιχεία της ΕΕ. Ειδικότερα σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε η Επιτροπή για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου οι ρύποι από τον τομέα της ναυτιλίας αυξήθηκαν κατά 1% το 2007 σε σύγκριση με το 2006. Σε απόλυτα μεγέθη η αύξηση των ρύπων ήταν κατά 1,8 εκατ. τόνους, ενώ η μέση ετήσια αύξηση από το 1990 ήταν 2,9%. Επίσης μεταξύ του 1990 και του 2007 η αύξηση των εκπομπών CO₂ από τη ναυτιλία ήταν 11%, σε μία περίοδο που το μεταφορικό έργο της ναυτιλίας αυξήθηκε κατακόρυφα. Η ναυτιλιακή βιομηχανία έχει δεσμευθεί να εντείνει τις προσπάθειές της για να μετριάσει τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί στο περιβάλλον η αυξημένη δραστηριότητα των πλοίων. Οι νέες τεχνολογίες και οι καινοτομίες στη λειτουργία των πλοίων μπορεί να συμβάλουν στη σημαντική μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα από τη ναυτιλία.

Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΙΜΟ)

Εικόνα 7 Το λογότυπο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ)

Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΙΜΟ - International Maritime Organization) , είναι ένας πολυεθνικός, διακυβερνητικός οργανισμός, ο οποίος επιβλέπει την σωστή και ασφαλή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των χωρών-μελών του στον τομέα της ναυσιπλοΐας. Ιδρύθηκε στην Γενεύη το 1948 ως ΙΜΚΟ (International Maritime Cooperation Organization) και που μετονομάστηκε σε ΙΜΟ το 1982, με έδρα το Λονδίνο.

Ο ΙΜΟ , καλύπτει τους τομείς της ασφάλειας στα πλοία και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος από την ρύπανση που προκαλεί ο ανθρώπινος παράγοντας, κατά την διάρκεια των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων του. Την πρώτη δραστηριότητα ανέλαβε από παλαιότερους οργανισμούς όπως τον ΙΜΚΟ, ο οποίος με τη σειρά του είχε δημιουργηθεί για τη ενοποίηση των κανόνων ναυσιπλοΐας και ασφάλειας. Η δεύτερη δραστηριότητά του δημιουργήθηκε λίγο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν τα επίπεδα ρύπανσης της θάλασσας έγιναν ιδιαίτερα επικίνδυνα (λόγω της ανυπαρξίας σχετικής νομοθεσίας). Τελεί υπό την αιγίδα του ΟΗΕ με ανεπτυγμένες και ιδιαίτερα αυστηρές προδιαγραφές και δεσμευτικές δυνάμεις τουλάχιστον για τις Χώρες-μέλη. Οι εκδόσεις του, SOLAS (Safety Of Life At Sea) και MARPOL, που αφορούν η πρώτη την ασφάλεια στη ναυσιπλοΐα και η δεύτερη στη προστασία από τη ρύπανση στη Θάλασσα, παρέχουν δεσμευτικούς κανόνες για όλες τις νέες κατασκευές πλοίων που ισχύουν παγκοσμίως. Οι κανόνες αυτοί αναβαθμίζονται τακτικά ανάλογα με την ανάπτυξη της ναυπηγικής και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και υποδείξεις των νηογνομόνων. Όλοι οι ναυπηγοί και τα ναυπηγικά γραφεία υποχρεούνται να ναυπηγούν τα πλοία σύμφωνα με τις προδιαγραφές αυτές. Ταυτόχρονα, λαμβάνει υπόψη του και τομείς ναυτικής υποδομής, όπως το ικανοποιητικό επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτών, αλλά και την σωστή διαχείριση όλων των τύπων φορτίων, από πετρέλαιο μέχρι τα πλέον επικίνδυνα φορτία. Αυτό γίνεται δυνατό με την χρήση αυστηρών μέτρων, προδιαγραφών και διαδικασιών.

Διεθνής Σύμβαση Πρόληψης Ρύπανσης από Πλοία (MARPOL 73/78)

MARPOL 73/78 είναι η **Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από τα Πλοία**, του 1973, όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο του 1978. Είναι η κύρια διεθνής σύμβαση που καλύπτει την πρόληψη της μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τα πλοία από λειτουργικές ή τυχαίες αιτίες. Είναι ένας συνδυασμός δύο συνθηκών που υιοθετούνται το 1973 και το 1978 αντίστοιχα και που ενημερώνονται από τις τροποποιήσεις μέσω των ετών. Η Διεθνής Συνθήκη για την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία (MARPOL) υιοθετήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1973 στον IMO και κάλυπτε τη μόλυνση από το πετρέλαιο, χημικές ουσίες, επιβλαβείς ουσίες σε συσκευασμένη μορφή, τα λύματα και τα απορρίμματα. Το πρωτόκολλο του 1978 σχετικά με τη Διεθνή Συνθήκη του 1973 για την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία (MARPOL του 1978 πρωτόκολλο) υιοθετήθηκε σε μια διάσκεψη σχετικά με την ασφάλεια βυτιοφόρων και την πρόληψη ρύπανσης που έγινε το Φεβρουάριο του 1978 σε απάντηση σε έναν χειμάρρο από ατυχήματα βυτιοφόρων το 1976-1977.

Πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία

Οι κανονισμοί για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία υιοθετήθηκαν στο πρωτόκολλο του 1997 MARPOL 73/78 και συμπεριλαμβάνονται στο παράρτημα VI της Συνθήκης.

Οι κανονισμοί του παραρτήματος VI της MARPOL για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία τέθηκαν σε ισχύ το Μάιο του 2005 και, μέχρι τώρα, έχουν επικυρωθεί από 53 χώρες, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 81.88% της ακαθάριστης χωρητικότητας του στόλου της παγκόσμιας εμπορικής ναυτιλίας.

Το αναθεωρημένο παράρτημα VI υιοθετήθηκε τον Οκτώβριο του 2008: MEPC.176 (58): τροποποιήσεις στο παράρτημα του πρωτοκόλλου του 1997 για να τροποποιήσει τη Διεθνή Συνθήκη για την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία, 1973, όπως τροποποιείται από το πρωτόκολλο του 1978 που αφορά επιπλέον (αναθεωρημένο MARPOL παράρτημα VI)

Οι κύριες αλλαγές στο παράρτημα VI της MARPOL βλέπουν μια προοδευτική μείωση των εκπομπών οξειδίων (SOx) θείου από τα πλοία, με το θείο να μειώνεται αρχικά σε 3.50% (από το τρέχων 4.50%), ικανό για αποτελέσματα από την 1η Ιανουαρίου 2012, κατόπιν σταδιακά σε 0.50%, αποτελεσματικό από την 1η Ιανουαρίου 2020, υπό τον όρο σε μια αναθεώρηση του εφικτού, να είναι ολοκληρωμένο το αργότερο έως το 2018.

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

Τα εφαρμόσιμα όρια στις περιοχές ελέγχου εκπομπής θείου (SECAs) θα μειωθούν στο 1.00%, αρχίζοντας την 1η Ιουλίου 2010 (από το τρέχον 1.50%) και θα οδηγηθούν σε περαιτέρω μείωση σε 0.10%, αποτελεσματικά από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Οι προοδευτικές μειώσεις των εκπομπών οξειδίων (NOx) αζώτου από τις θαλάσσιες μηχανές συμφωνήθηκαν επίσης, με τους πιο αυστηρούς ελέγχους στις αποκαλούμενες μηχανές «σειρά III», δηλ. εκείνων που εγκαταστάθηκαν στα πλοία που κατασκευάστηκαν κατά την διάρκεια ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, λειτουργώντας στις περιοχές ελέγχου εκπομπής.

Το αναθεωρημένο παράρτημα VI θα επιτρέψει να δημιουργηθεί μια περιοχή ελέγχου εκπομπής για SOx και το μοριακό θέμα, ή το NOx, ή και τους τρεις τύπους εκπομπών από τα πλοία, το οποίο θα εξεταζόταν για έγκριση από την οργάνωση, εάν υποστηρίζεται από μια μεγάλη ανάγκη να αποτρέψουν, να μειώσουν και να ελέγξουν μια ή και οι τρεις από εκείνες τις εκπομπές από τα πλοία.

Τα αναθεωρημένα μέτρα αναμένονται να ασκήσουν σημαντική ευεργετική επίδραση στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία, ιδιαίτερα αυτή των ανθρώπων που ζουν κοντά στα λιμάνια και τις παράκτιες κοινότητες.

Το παράρτημα VI περιέχει τις διατάξεις που επιτρέπει ώστε να δημιουργηθούν ειδικές περιοχές ελέγχου εκπομπής SOx (SECAS) και να καθιερωθούν πιο αυστηροί έλεγχοι στις εκπομπές θείου. Στις περιοχές αυτές, η περιεκτικότητα σε θείο των καυσίμων που χρησιμοποιούνται στα πλοία δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1.5% m/m. Εναλλακτικά, τα πλοία πρέπει να εγκαταστήσουν ένα σύστημα καθαρισμού αερίου εξάτμισης ή να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε άλλη τεχνολογική μέθοδο για να περιορίσουν τις εκπομπές SOx(θείου). Η περιοχή της θάλασσας της Βαλτικής υποδεικνύεται ως περιοχή ελέγχου εκπομπής SOx στο πρωτόκολλο.

Η Βόρεια Θάλασσα υιοθετήθηκε ως περιοχή ελέγχου εκπομπής SOx τον Ιούλιο του 2005.

Το παράρτημα VI απαγορεύει τις σκόπιμες εκπομπές του όζοντος που μειώνουν τις ουσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τα φωτοστέφανα και τους χλωροφλωροάνθρακες (CFC). Οι νέες εγκαταστάσεις που περιέχουν όζον (μειώνοντας τις ουσίες), είναι απαγορευμένες σε όλα τα πλοία. Αλλά οι νέες εγκαταστάσεις που περιέχουν τους υδρο-χλωροφλωροάνθρακες (HCFCs) επιτρέπονται μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2020.

Το παράρτημα VI επίσης, θέτει όρια στις εκπομπές των οξειδίων αζώτου (NOx) από τις μηχανές diesel. Ένας υποχρεωτικός τεχνικός κώδικας NOx, που καθορίζει πώς αυτό θα γίνει, υιοθετήθηκε από τη διάσκεψη κάτω από την κάλυψη του ψηφίσματος 2.

Το παράρτημα απαγορεύει επίσης την αποτέφρωση απ' το εν πλω πλοίο ορισμένων προϊόντων, όπως τα μολυσμένα υλικά συσκευασίας και τα πολυχλωριωμένα διφαινύλια (PCBs).

Ομάδα Εργασίας του ΙΜΟ για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG- Green House Gases) από τα πλοία

Στη συνεδρίαση που έκανε η ομάδα εργασίας του ΙΜΟ, και η οποία πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο 9-13 Μαρτίου 2009, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στη δημιουργία μέτρων για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης στη διεθνή ναυτιλία, καθώς επίσης και στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 200 εμπειρογνώμονες από όλο τον κόσμο, επικεντρώνεται στα τεχνικά και λειτουργικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η ομάδα εργασίας εξέτασε ένα μεγάλο αριθμό εγγράφων από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών και από οργανώσεις παρατηρητών, για το πως θα αυξηθεί η απόδοση των καυσίμων στον παγκόσμιο στόλο. Στο επίκεντρο ήταν η περαιτέρω βελτίωση του Δείκτη Σχεδιασμού Ενεργειακής Απόδοσης (EEDI- Energy Efficiency Design Index), για τα νέα πλοία, με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε με τη δοκιμαστική εφαρμογή κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών. Ο EEDI προορίζεται για την τόνωση της καινοτομίας και της τεχνικής ανάπτυξης όλων των στοιχείων που επηρεάζουν την ενεργειακή απόδοση του πλοίου, καθιστώντας έτσι δυνατή τη σχεδίαση και την κατασκευή ενεργειακά αποδοτικών πλοίων, για το μέλλον.

Η ομάδα εξέτασε επίσης πώς μπορεί να βελτιωθεί ο Λειτουργικός Δείκτης Ενεργειακής Απόδοσης (EEOI- Energy Efficiency Operational Index), ο οποίος επιτρέπει στους operators να μετρήσουν την απόδοση των καυσίμων ενός πλοίου, ήδη εν λειτουργία και κατά συνέπεια να μετρήσει την αποτελεσματικότητα οποιουδήποτε μέτρου υιοθετηθεί για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης. Ο EEOI έχει εφαρμοστεί από τα κράτη -μέλη και από τον κλάδο της ναυτιλίας, σε δοκιμαστική βάση και από το 2005 σε εκατοντάδες πλοία εν λειτουργία. Ο EEOI παρέχει έναν αριθμό ο οποίος εκφράζεται σε γραμμάρια CO₂/tone mile, για την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένου πλοίου, που επιτρέπει τη σύγκριση της ενέργειας τους ή της απόδοσης του καυσίμου σε παρόμοια πλοία.

Οι εμπειρογνώμονες κατά τη διάρκεια της συνάντησης τους, συζήτησαν ένα Σχέδιο Διαχείρισης Ενέργειας των Πλοίων (SEMP-Ship Energy Management Plan), το οποίο αναπτύχθηκε από τη συμμαχία βιομηχανικών οργανώσεων και συμφωνήθηκε να προωθηθεί στην 59^η συνεδρίαση της MEPC για περαιτέρω εξέταση. Το SEMP ενσωματώνει τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες περιλαμβάνουν βελτιωμένο προγραμματισμό του ταξιδιού του πλοίου, την ταχύτητα και τη δύναμη της βελτιστοποίησης, βελτιωμένος χειρισμός πλοίου, βελτίωση της διαχείρισης του στόλου και της μεταφοράς φορτίου, καθώς επίσης και τη διαχείριση ενέργειας για μεμονωμένα πλοία.

Θαλάσσια Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος(MEPC) – Τελευταίες Συνεδριάσεις

Η Θαλάσσια Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος (MEPC - Marine Environment Protection Committee) είναι ανώτερο τεχνικό σώμα του ΙΜΟ σε θέματα σχετικά με τη θαλάσσια

ρύπανση. Αντικειμενικός σκοπός της επιτροπής αυτής είναι η εύρεση νέων μέτρων και τεχνικών που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία.

Η ΜΕΡC τον Οκτώβριο του 2006, συμφώνησε ένα σχέδιο εργασίας, με ένα χρονοδιάγραμμα, για να προσδιορίσει και να αναπτύξει τους μηχανισμούς που χρειάζεται για να επιτευχθεί ο περιορισμός ή η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τα πλοία, σημειώνοντας ότι η αλλαγή κλίματος που προκαλείται από τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το κάψιμο του ορυκτού καυσίμου είναι μια σταθερά αυξανόμενη ανησυχία για τις περισσότερες χώρες. Το σχέδιο εργασίας προβλέπει την περαιτέρω ανάπτυξη του σχεδίου του δείκτη εκπομπής του CO₂, με τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία να καλείται να συνεχίσει να πραγματοποιεί δοκιμές σύμφωνα με τις προσωρινές οδηγίες για τον δείκτη εκπομπών CO₂ από τα εθελοντικά στο πρόγραμμα πλοία για χρήση στις δοκιμές (ΜΕΡC/Circ.471, που εκδόθηκε το 2005) την εκτίμηση και την αξιολόγηση της μεθοδολογίας για τη βασική γραμμή εκπομπής του CO₂ και την εκτίμηση των τεχνικών, λειτουργικών και βασισμένων στην αγορά μεθόδων για τις εκπομπές GHG. Ο στόχος είναι να ολοκληρωθεί το πλάνο μέχρι το 2008/2009.

Σύμφωνα λοιπόν με τις τελευταίες συνεδριάσεις της ΜΕΡC, παραθέτονται (με χρονολογική σειρά) τα τελευταία μέτρα πρόληψης για την εκπομπή αερίων.

57η Σύνοδος: 31 Μαρτίου - 4 Απριλίου 2008

Η Επιτροπή εκτός από την έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων των κανονισμών της MARPOL του παραρτήματος VI, να μειωθούν οι επιβλαβείς εκπομπές από τα πλοία και την πρόοδο της εργασίας της οργάνωσης για τον κανονισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα πλοία, αναθεώρησε το τρέχον σχέδιο μιας προτεινόμενης σύμβασης ανακύκλωσης πλοίων, συνέχισε τις εργασίες για τα θέματα που σχετίζονται με τη Διοικητική Συνθήκη του θαλασσινού νερού, υπέδειξε το θαλάσσιο εθνικό μνημείο Parahānaumokuākea ως ιδιαίτερα ευαίσθητη θαλάσσια περιοχή και συμφώνησε ότι οι απαιτήσεις απαλλαγής για τη «περιοχή της Μεσογείου» θα εφαρμοστούν την 1η Μαΐου 2009.

Ανακύκλωση των πλοίων

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στην ανάπτυξη του σχεδίου κειμένου της Διεθνούς Σύμβασης για την ασφαλή και περιβαλλοντικός ορθή ανακύκλωση των πλοίων, μια νέα σύμβαση, η οποία θα προσφέρει σε παγκόσμιο επίπεδο, εφαρμόσιμους κανονισμούς για την ανακύκλωση των πλοίων για τη διεθνή ναυτιλία και για τις δραστηριότητες ανακύκλωσης.

Η νέα σύμβαση θα παρέχει κανονισμούς για το σχέδιο, την κατασκευή, τη λειτουργία και την προετοιμασία των πλοίων ώστε να διευκολύνει την ασφαλή και περιβαλλοντικά ορθή

ανακύκλωση των πλοίων, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια και την αποτελεσματική λειτουργία των πλοίων.

Προστασία της Ανταρκτικής από τη ναυτιλία

Το MEPC σημείωσε μια συνθηκολόγηση που προκαλεί τις ανησυχίες για τον αυξανόμενο αριθμό και τύπο πλοίων που λειτουργούν στην Ανταρκτική περιοχή, και στα τελευταία περιστατικά στα οποία εμπλέκονται πλοία που βρίσκονται σε κίνδυνο στην περιοχή. Η Επιτροπή σημείωσε επίσης την πρόταση, δεδομένου ότι η περιοχή της Ανταρκτικής ήταν μια ειδική περιοχή βάση της σύμβασης MARPOL των παραρτημάτων I, II και B, ότι ο IMO θα μπορούσε να εξετάσει τα πρότυπα ενίσχυσης πάγου στα πλοία, απαγόρευση της χρήσης βαρύτερου βαθμού μαζούτ, εξέταση των ανησυχιών σχετικά με τις απορρίψεις πετρελαιοειδών ουσιών, των λυμάτων, του γκριζών νερού και των αποβλήτων εξέταση της εισαγωγής ξένων ειδών μέσω του θαλασσινού νερού, και την καθιέρωση ελέγχου κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωση για τα πλοία που ασκούν δραστηριότητες στην περιοχή της Ανταρκτικής.

Εφαρμογή OPRC – HNS

Η MEPC έλαβε υπόψη την έκθεση της έβδομης συνεδρίας της τεχνικής ομάδας της OPRC – HNS (PROTOCOL ON PREPAREDNESS, RESPONSE AND CO-ORDINATION TO POLLUTION INCIDENTS BY HAZARDOUS AND NOXIOUS SUBSTANCES) και ενέκρινε το τελικό κείμενο του σχεδίου Οδηγία Αξιολόγησης για την επικύρωση των πρόσφατα ανεπτυγμένων και αναθεωρημένων θέσεων της OPRC. Η Επιτροπή, ζήτησε από τα κράτη-μέλη και τη βιομηχανία να παρέχουν οικονομική στήριξη για τη χρηματοδότηση της συμμετοχής εκπροσώπων από τις αναπτυσσόμενες χώρες, στο τέταρτο φόρουμ, για τις επικίνδυνες και τοξικές ουσίες στο θαλάσσιο περιβάλλον.

58η Σύνοδος: 6 - 10 Οκτωβρίου 2008

Η MEPC ομόφωνα ενέκρινε τροποποιήσεις στο παράρτημα VI της MARPOL (ανάλυση των αλλαγών στην αμέσως επόμενη ενότητα), κανονισμοί ώστε να μειωθούν οι επιβλαβείς εκπομπές των ατμοσφαιρικών ρύπων από τα πλοία ακόμα περαιτέρω, ενέκρινε το σχέδιο σύμβασης για την ανακύκλωση πλοίων για έγκριση στη διάσκεψη το 2009, εγκρίθηκε μια σειρά από συστήματα η οποία θα βοηθήσει να εφαρμοστεί η Διαχείριση Σύμβασης θαλασσινού νερού, και έκανε σημαντική πρόοδο στην ανάπτυξη των τεχνικών και λειτουργικών μέτρων για να μειωθούν ή να περιοριστούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τα σκάφη.

Αέρια θερμοκηπίων από τα πλοία

Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων προσπαθειών της Διεθνούς Κοινότητας να αντιμετωπίσει το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και της υπερθέρμανσης του πλανήτη και λαμβάνοντας υπόψη την εξουσιοδότηση που δίνεται στον IMO, στο Πρωτόκολλο του Κιότο για την αντιμετώπιση του περιορισμού ή της μείωσης των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου από τα πλοία, η MEPC διατήρησε τη δυναμική στο θέμα και σημείωσε ουσιαστική πρόοδο στην ανάπτυξη των τεχνικών και λειτουργικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτών των εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός δείκτη σχεδίου ενεργειακής αποδοτικότητας για τα νέα πλοία και ενός λειτουργικού δείκτη ενεργειακής αποδοτικότητας, ένα σχέδιο διαχείρισης αποδοτικότητας κατάλληλο για όλα τα πλοία.

Η Επιτροπή ενέκρινε τη χρήση των προσωρινών οδηγιών, για τη μέθοδο υπολογισμού του δείκτη σχεδίου ενεργειακής αποδοτικότητας για τα νέα πλοία, για λόγους υπολογισμού/δοκιμαστικούς εν όψει του περαιτέρω καθαρισμού και της βελτίωσης.

Η Επιτροπή έλαβε πληροφορίες για τη φάση 1 της αναβάθμισης της μελέτης IMO του 2000 για τις εκπομπές GHG από τα πλοία, όπου υπολογίζονται οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τη διεθνή ναυτιλία και από τα στοιχεία δραστηριότητας και από τα διεθνή στατιστικά των καυσίμων. Η προκύπτουσα εκτίμηση για το 2007 είναι ότι οι εκπομπές του CO₂ από τη διεθνή ναυτιλία ανέρχονται σε 843 εκατομμύρια τόνους, ή 2.7% των παγκόσμιων εκπομπών του CO₂, σε σύγκριση με την εκτίμηση 1.8% στη μελέτη IMO το 2000. Η αναβαθμισμένη φάση 1 κάνει εκτίμηση μελλοντικών εκπομπών με βάση τις παγκόσμιες εξελίξεις που παρουσιάστηκαν από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC) και ελλείψει των μελλοντικών κανονισμών σχετικά με τις εκπομπές του CO₂ από τα πλοία και αυτές οι εκπομπές προκύπτουν με βάση σενάρια ότι θα αυξηθούν με έναν συντελεστή 2.4 έως 3.0 μέχρι το 2050. Για το 2020, το σενάριο προβλέπει τις αυξήσεις να κυμαίνονται από 1.1 έως 1.3, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές βελτιώσεις αποδοτικότητας που προκύπτουν από την αναμενόμενη αύξηση, μακροπρόθεσμα, των τιμών της ενέργειας. Η περαιτέρω εργασία για τον περιορισμό και τη μείωση GHGs από τα πλοία θα συνεχιστεί σε μια συνεδρίαση το 2009.

Η MEPC συζήτησε περαιτέρω την εφαρμογή των μέτρων για να μειωθούν ή να περιοριστούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τα σκάφη, και ιδιαίτερα εάν τέτοια μέτρα πρέπει να είναι υποχρεωτικά ή εθελοντικά για όλα τα κράτη.

Πολλές αντιπροσωπείες μίλησαν υπέρ της κοινής αλλά διαφοροποιημένης ευθύνης. Κατά την άποψη τους, οποιοδήποτε υποχρεωτικό καθεστώς που στοχεύει στη μείωση των εκπομπών GHG από τα πλοία πρέπει να ισχύσει στις χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα I του UNFCCC μόνο. Ωστόσο, πολλές άλλες αντιπροσωπείες εξέφρασαν τη γνώμη ότι, με δεδομένη την παγκόσμια εντολή του IMO όσον αφορά την ασφάλεια των πλοίων και την προστασία του

θαλάσσιου περιβάλλοντος από τις εκπομπές των πλοίων, το κανονιστικό πλαίσιο του GHG πρέπει να ισχύσει σε όλα τα πλοία ανεξάρτητα από τη σημαία που φέρουν. Τονίστηκε ότι, δεδομένου ότι τα τρία τέταρτα του παγκόσμιου εμπορικού στόλου φέρουν τη σημαία των χωρών που δεν απαριθμούνται στο παράρτημα I του UNFCCC, οποιοδήποτε ρυθμιστικό καθεστώς μείωσης GHGs από τη ναυτιλία θα ήταν ατελέσφορο με σκοπό την καταπολέμηση της αλλαγής κλίματος, εάν εφαρμοσθεί μόνο στις χώρες του παραρτήματος I.

Εφαρμογή OPRC – HNS

Η MEPC έλαβε υπόψη την έκθεση της όγδοης συνεδρίας της τεχνικής ομάδας της **OPRC – HNS** (PROTOCOL ON PREPAREDNESS, RESPONSE AND CO-ORDINATION TO POLLUTION INCIDENTS BY HAZARDOUS AND NOXIOUS SUBSTANCES), ενέκρινε το εγχειρίδιο για την αξιολόγηση των κινδύνων και διαρροής πετρελαίου και το εγχειρίδιο του IMO/UNEP για την αξιολόγηση και την αποκατάσταση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μετά από τις θαλάσσιες διαρροές πετρελαίου.

Ατζέντα 59ης Συνόδου: 13 - 17 Ιουλίου 2009

1. Ανακύκλωση των πλοίων
2. Πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία
3. Ερμηνείες, τροποποιήσεις και σχετικές πράξεις της MARPOL
4. Εφαρμογή της Σύμβασης OPRC – Το πρωτόκολλο του OPRC – HNS και σχετικά ψηφίσματα της συνεδρίασης
5. Προσδιορισμός και προστασία των ειδικών περιοχών και ιδιαίτερα ευαίσθητων θαλάσσιων περιοχών
6. Ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο

Τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου τη Κοινότητας

Εισαγωγή

Την 1η Ιανουαρίου 2005 τέθηκε σε λειτουργία το ευρωπαϊκό σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ της ΕΕ). Το σύστημα αυτό αποτελεί την αιχμή του δόρατος και «ένα εκ των σημαντικότερων μέσων» της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα χάρη στην ικανότητά του να επιτυγχάνει απόλυτες μειώσεις εκπομπών κατά τρόπο οικονομικώς αποτελεσματικό.

Κατά την 1η φάση της λειτουργίας του, το ΣΕΔΕ της ΕΕ (2005 έως 2007) καθιέρωσε με επιτυχία την ελεύθερη εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπών σε ολόκληρη την ΕΕ, ανέπτυξε την απαιτούμενη υποδομή για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την εξακρίβωση, περιλαμβανομένων των μητρώων, ενώ μέχρι τώρα έχει ολοκληρώσει επιτυχώς δύο κύκλους συμμόρφωσης. Εξελίχθηκε στη μεγαλύτερη παγκοσμίως ενιαία αγορά άνθρακα καλύπτοντας ποσοστό 67% του όγκου και 81% της αξίας της παγκόσμιας αγοράς άνθρακα και λειτούργησε, επίσης, ως κινητήριο μοχλός της παγκόσμιας πιστωτικής αγοράς, ενεργοποιώντας επενδύσεις σε έργα μείωσης των εκπομπών που σήμερα συνδέουν έμμεσα 147 χώρες με το ΣΕΔΕ της ΕΕ μέσω έργων JI/CDM (μηχανισμός κοινής εφαρμογής (JI) / μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης (CDM)). Ωστόσο, τα περιβαλλοντικά αποτελέσματα της 1ης φάσης του ΣΕΔΕ της ΕΕ θα μπορούσαν να είναι περιορισμένα εξαιτίας της υπερβάλλουσας κατανομής δικαιωμάτων σε ορισμένα κράτη μέλη και σε ορισμένους τομείς, γεγονός που πρέπει να αποδοθεί κυρίως στην εξάρτηση από προβλέψεις και στην έλλειψη εξακριβωμένων δεδομένων εκπομπών. Μόλις τα δεδομένα αυτά έγιναν διαθέσιμα, η τιμή αγοράς των δικαιωμάτων διορθώθηκε άμεσα και αποδείχτηκε περίτρανα ότι η αγορά άνθρακα λειτουργεί. Οι αρχές και οι μηχανισμοί που προκάλεσαν προβλήματα κατά την 1η περίοδο εμπορίας επανεμφανίστηκαν στα περισσότερα εθνικά σχέδια κατανομής (ΕΣΚ) της 2ης φάσης των κρατών μελών. Ωστόσο, χάρη στα εξακριβωμένα δεδομένα εκπομπών και στην εμπειρία που συγκεντρώθηκε, η Επιτροπή μπόρεσε να διασφαλίσει με μεγαλύτερη επιτυχία ότι τα εθνικά σχέδια κατανομής καταλήγουν σε πραγματική μείωση εκπομπών. Από τις αποφάσεις των εγκεκριμένων ΕΣΚ προκύπτει απόλυτη μείωση των εκπομπών κατά 6,5% σε σύγκριση με τις ελεγχμένες εκπομπές του 2005 και, ως εκ τούτου, διασφαλίζεται ότι το ΣΕΔΕ της ΕΕ, που έχει σχεδιαστεί ως σύστημα ανωτάτων ορίων και εμπορίας, θα παράσχει πραγματικές μειώσεις εκπομπών. Ωστόσο, η εμπειρία της 1ης περιόδου και η αξιολόγηση των ΕΣΚ της 2ης περιόδου υποδεικνύουν εύλογα ότι η συνολική λειτουργία του ΣΕΔΕ της ΕΕ μπορεί να βελτιωθεί από πολλές απόψεις.

Σε αυτό το πλαίσιο και ανταποκρινόμενη στο άρθρο 30 της Οδηγίας ΣΕΔΕ της ΕΕ, τον Νοέμβριο του 2006 η Επιτροπή εξέδωσε μια ανακοίνωση με τίτλο «Δημιουργία παγκόσμιας αγοράς άνθρακα - Έκθεση κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ», στην οποία

προσδιόριζε τα κύρια θέματα που θα πρέπει να επανεξεταστούν ενόψει του εξορθολογισμού του ΣΕΔΕ της ΕΕ.

Τον Μάρτιο του 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο της ΕΕ για μείωση κατά 30% των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου (GHG) έως το 2020 υπό την προϋπόθεση ότι θα παρέχονταν δεσμεύσεις για συγκρίσιμες μειώσεις των εκπομπών από άλλες ανεπτυγμένες χώρες και ότι οι πιο προηγμένες οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες θα συνέβαλαν επαρκώς, ανάλογα με το επίπεδο ευθύνης που ανέλαβαν και τις αντίστοιχες δυνατότητές τους. Επίσης, το Συμβούλιο προέβη σε σαφή ανεξάρτητη δέσμευση για μείωση των εκπομπών GHG κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020, ασχέτως οποιονδήποτε διεθνών συμφωνιών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαβεβαίωσε εκ νέου ότι, πιο μακροπρόθεσμα, έως το 2050, οι ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να περιορίσουν συλλογικά τις εκπομπές τους κατά ποσοστό 60% με 80% έως το 2050 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να ενισχύει τις διασφαλίσεις που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών καθώς και την προβλεψιμότητά του, η οδηγία πρέπει να προβλέπει αυτόματες και προβλέψιμες προσαρμογές αμέσως μετά τη σύναψη μιας μελλοντικής διεθνούς σύμβασης. Οι προσαρμογές αυτές θα πρέπει να ενισχύουν τη συνεισφορά του ΣΕΔΕ της ΕΕ για την επίτευξη μείωσης κατά 30% και να αφορούν τον μηχανισμό κατανομής, την προσαρμογή του πανευρωπαϊκού ανώτατου ορίου, τη χρήση πιστωτικών μορίων από JI/CDM και δυνητικών επιπρόσθετων τύπων πιστωτικών μορίων ή/και μηχανισμών που θα προβλέπονται δυνάμει της σύμβασης.

Όλα αυτά τα στοιχεία έχουν συζητηθεί στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος (ECCP) με θέμα την εμπορία εκπομπών, η οποία συνήλθε τέσσερις φορές για οκτώ ημέρες κατά το διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου 2007. Το αποτέλεσμα των εν λόγω συνεδριάσεων παρείχε μείζονες συνεισφορές για την επανεξέταση της οδηγίας ΣΕΔΕ της ΕΕ. Οι διατάξεις των προτεινόμενων τροποποιήσεων στην οδηγία ΣΕΔΕ της ΕΕ διέπονται από τρεις συνολικούς στόχους προς υλοποίηση:

1. Πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού του ΣΕΔΕ της ΕΕ ώστε να συνεισφέρει στις γενικές δεσμεύσεις της ΕΕ για μείωση των αερίων θερμοκηπίου κατά τρόπο οικονομικώς αποτελεσματικό
2. Βελτίωση και ενίσχυση του ΣΕΔΕ της ΕΕ υπό το φως της συγκεντρωθείσας εμπειρίας
3. Συνεισφορά στη μεταμόρφωση της Ευρώπης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και δημιουργία των σωστών κινήτρων για αποφάσεις σχετικά με μελλοντοστραφείς και χαμηλές σε άνθρακα επενδύσεις μέσα από την ενίσχυση ενός σαφούς, μη στρεβλωμένου και μακροπρόθεσμου σήματος για τις τιμές του άνθρακα.

Πεδίο Εφαρμογής

Εξορθολογισμός και διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ

Η κωδικοποίηση της ερμηνείας της εγκατάστασης καύσης τερματίζει την ανομοιογενή εκτέλεση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας και αντικατοπτρίζει ευρέως την προσέγγιση της

Επιτροπής στην αξιολόγηση των Εθνικών Σχεδίων Κατανομής της 2ης περιόδου. Σε συνδυασμό με έναν ρητό ορισμό του όρου «εγκατάσταση καύσης», που περιλαμβάνει όλες τις μόνιμες μηχανές καύσης ή λειτουργία των οποίων μπορεί να προκαλέσει την αποδέσμευση αερίων θερμοκηπίου, η κωδικοποίηση μπορεί να παράσχει την απαιτούμενη νομική και τεχνική σαφήνεια για τη συνεπή εφαρμογή της οδηγίας. Ένας σαφής κατάλογος δραστηριοτήτων, ομοίως στο παράρτημα I της οδηγίας, συμπληρώνει την προσέγγιση αυτή προκειμένου να διευκρινίζεται η κάλυψη των εκπομπών από διεργασίες που ενδεχομένως να μην διασαφηνίζονται επαρκώς από την κωδικοποίηση της ανωτέρω ερμηνείας της εγκατάστασης καύσης. Ο ίδιος κατάλογος δραστηριοτήτων επίσης περιλαμβάνει νέους τομείς και αέρια που μέχρι τώρα δεν καλύπτονταν από το ΣΕΔΕ της ΕΕ.

Η επέκταση της κάλυψης του ΣΕΔΕ της ΕΕ με την ένταξη νέων τομέων και αερίων ενισχύει την αποτελεσματικότητα του συστήματος για το περιβάλλον και εισάγει νέες και επιπρόσθετες ευκαιρίες για μειώσεις στο σύστημα, παρέχοντας έτσι μεγαλύτερες δυνατότητες για μείωση και δυνητικά χαμηλότερο κόστος μείωσης.

Το επίπεδο των δυνατοτήτων και του κόστους μείωσης δεν αποτελεί αυστηρό κριτήριο για την ένταξη ενός συγκεκριμένου τομέα στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, δεδομένου ότι ήδη περιλαμβάνονται τομείς με περιορισμένη μεν δυνατότητα μείωσης των εκπομπών, οι οποίοι περιλαμβάνουν όμως μείζονες πηγές εκπομπών GHG. Επιπλέον, έχει επισημανθεί η ανάγκη απόδοσης οικονομικής αξίας στις εκπομπές GHG. Αυτό πρέπει να ειδοωθεί υπό το φως των νέων στόχων μείωσης των εκπομπών που έχει ορίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν μόνο εάν ενεργοποιηθούν μελλοντοστραφείς και χαμηλές σε άνθρακα επενδύσεις μέσα από τις απαραίτητες οικονομικές ενδείξεις που αναδύονται από μια σαφή και μη διαστρεβλωμένη τιμή άνθρακα η οποία θα εφαρμόζεται σε όσο το δυνατόν περισσότερους βιομηχανικούς τομείς.

Για τους λόγους αυτούς, οι εκπομπές CO₂ από πετροχημικά προϊόντα, αμμωνία και αλουμίνιο εντάχθηκαν στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Το ίδιο ισχύει για τις εκπομπές N₂O που προκύπτουν από την παραγωγή νιτρικού, αδιπικού και γλυοξαλικού οξέως και για τις εκπομπές PFC από τον τομέα του αλουμινίου, εκ των οποίων όλες μπορούν να μετρηθούν και να ελεγχθούν με επαρκή ακρίβεια.

Η συμπερίληψη των εν λόγω τομέων και αερίων συνεπάγεται επέκταση της κάλυψης του ΣΕΔΕ της ΕΕ, κατά μια χονδρική εκτίμηση, έως 100 MtCO₂ ή σε ποσοστό έως και 4,6% των δικαιωμάτων της Φάσης 2. Σε συνδυασμό με τον εξορθολογισμό του πεδίου εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ μέσα από την κωδικοποιημένη ερμηνεία της εγκατάστασης καύσης, η συνολική κάλυψη του ΣΕΔΕ της ΕΕ θα αυξηθεί χονδρικά κατά 140 έως 150 MtCO₂ ή κατά 6,6 έως 7,1% σε σχέση με τα δικαιώματα της Φάσης 2.

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών έπρεπε να επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνει μόνο εκπομπές που επιτρέπουν την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και τη εξακρίβωση με την ίδια ακρίβεια των επί του παρόντος εφαρμοστέων απαιτήσεων παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και εξακρίβωσης δυνάμει της οδηγίας. Αυτό ισχύει για τη ναυτιλία, η οποία δεν περιλαμβάνεται στην παρούσα πρόταση, αλλά θα μπορούσε να περιληφθεί σε μεταγενέστερο στάδιο μετά από μια πλήρη και ειδική εκτίμηση επιπτώσεων. Δεν ισχύει για τις εκπομπές που

προέρχονται από τη γεωργία και τη δασοκομία, παρόλο που το ΣΕΔΕ της ΕΕ θεωρεί την καύση βιομάζας ουδέτερη σε εκπομπές.

Η συμβολή των μικρών και μεγάλων πηγών εκπομπών στις συνολικές εκπομπές που καλύπτονται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ είναι ανομοιόμορφη: το 7% των μεγαλύτερων εγκαταστάσεων αντιστοιχεί στο 60% του συνόλου των εκπομπών, ενώ οι 1400 μικρότερες εγκαταστάσεις (περίπου 14%) ευθύνονται για ποσοστό μόλις 0,14%. Για τον λόγο αυτό, η από πλευρά κόστους αποτελεσματικότητα της συμβολής των μικρών εγκαταστάσεων στις μειώσεις των εκπομπών μπορεί να βελτιωθεί. Το ισχύον ανώτατο όριο ονομαστικής θερμικής κατανάλωσης 20 MW για εγκαταστάσεις καύσης θα διατηρηθεί, θα συνδυαστεί όμως με ανώτατο όριο εκπομπής 10.000 tCO₂/έτος (εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα), εφόσον η ονομαστική θερμική κατανάλωσή τους δεν υπερβαίνει τα 25 MW. Αυτό σημαίνει ότι οι εγκαταστάσεις καύσης με ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW αλλά κάτω των 25 MW και με ετήσια εκπομπή κάτω των 10.000 τόνων διοξειδίου του άνθρακα για κάθε ένα εκ των τριών ετών που προηγούνται της αίτησης, εξαιρούνται από το ΣΕΔΕ της ΕΕ, εάν :

- (1) Για λόγους δίκαιης αντιμετώπισης και προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή της στρέβλωσης της εσωτερικής αγοράς, εφαρμόζονται μέτρα (όπως φορολόγηση) τα οποία επιτυγχάνουν την ισοδύναμη συμβολή με τις εγκαταστάσεις που δεν περιλαμβάνονται στο σύστημα υλοποίησης των συνολικών στόχων μείωσης των εκπομπών.
- (2) Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή αίτηση για εξαίρεση εγκαταστάσεων, συνέχιση τέτοιων μέτρων και παρακολούθηση, και η Επιτροπή δεν εγείρει αντιρρήσεις εντός διαστήματος έξι μηνών.

Παρακολούθηση, Υποβολή Εκθέσεων, Εξακρίβωση

Βελτιώσεις των κανόνων παρακολούθησης και υποβολή εκθέσεων

Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ποινές για μη συμμόρφωση παραμένουν σε επαρκώς υψηλά επίπεδα ώστε να μην διακυβεύεται η σωστή λειτουργία της αγοράς, το πρόστιμο για υπέρβαση εκπομπών υπόκειται σε τιμαριθμική προσαρμογή βάσει του ετήσιου ποσοστού πληθωρισμού της Ευρωζώνης. Η συγκεκριμένη διάταξη διασφαλίζει το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της ισχύουσας διάταξης χωρίς να απαιτείται η συχνή επανεξέτασή της.

Η παρακολούθηση, η υποβολή εκθέσεων και η εξακρίβωση συμβάλλουν σημαντικά στη λειτουργία και τη συνολική αξιοπιστία του ΣΕΔΕ της ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Η περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα και η πληρότητά του και, συνεπώς, η συνολική φήμη και αποδοχή του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από ένα υγιές, υπεύθυνο και αξιόπιστο σύστημα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και εξακρίβωσης το οποίο διασφαλίζει επαρκή βαθμό ακρίβειας για τα αντίστοιχα επίπεδα εκπομπών της κάθε εγκατάστασης που καλύπτεται από το σύστημα.

Στο πλαίσιο αυτό, οι υψηλότερες διοικητικές δαπάνες που μπορούν να προκύψουν βραχυπρόθεσμα για την Επιτροπή από έναν κανονισμό φαίνεται ότι δικαιολογούνται, καθώς μακροπρόθεσμα οι διοικητικές δαπάνες θα είναι πολύ χαμηλότερες. Επιπροσθέτως, θα παρέχονται μεγαλύτερες διασφαλίσεις, διαφάνεια και αξιοπιστία σε ό,τι αφορά τα ισχύοντα επίπεδα εκπομπών, με αποτέλεσμα την αύξηση της εμπιστοσύνης της αγοράς στο σύστημα.

Ακόμα πιο μακροπρόθεσμα, τα οφέλη αυτά αναμένεται να αντισταθμίσουν σε μεγάλο βαθμό οποιεσδήποτε βραχυπρόθεσμες υψηλότερες διοικητικές δαπάνες και θα μειώσουν πραγματικά το συνολικό κόστος της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων και της εξακρίβωσης για τους ελεγκτές και τις εθνικές αρχές, όταν τα ηλεκτρονικά μέσα αρχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο.

Περεταίρω εναρμόνιση και μεγαλύτερη προβλεψιμότητα

Επίτευξη του στόχου μείωσης κατά 20% και μακροπρόθεσμη προβλεψιμότητα

Το επίπεδο του ευρωπαϊκού ανώτατου ορίου για το ΣΕΔΕ της ΕΕ πρέπει να είναι αποτελεσματικό από πλευράς κόστους και συνεπές με τη δέσμευση της ΕΕ για συνολική μείωση των εκπομπών κατά 20% έως το 2020. Η γραμμική μείωση που συνάδει με αυτήν την αρχή αυτή ανέρχεται σε ποσοστό 1,74% ετησίως, για να καταλήξει σε μείωση κατά 21 % χαμηλότερη από τις εκπομπές που αναφέρθηκαν το 2005. Η εξέλιξη αυτή έχει υπολογιστεί με σημείο έναρξης το μέσο της μέσης ετήσιας συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που θα εκχωρηθούν από τα κράτη μέλη κατά την περίοδο 2008-12 σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής των κρατών μελών για την περίοδο 2008 έως 12.

Βασική αρχή της κατανομής ο πλειστηριασμός

Ο πλειστηριασμός διασφαλίζει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την αποτελεσματικότητα του ETS, τη διαφάνεια και την απλότητα του συστήματος και αποτρέπει τα ανεπιθύμητα αποτελέσματα της κατανομής. Επίσης, ο πλειστηριασμός συμβαδίζει καλύτερα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και ανταμείβει την έγκαιρη δράση για τη μείωση των εκπομπών. Για τους λόγους αυτούς, ο πλειστηριασμός θα πρέπει να είναι η βασική αρχή που διέπει την κατανομή. Παρόλα αυτά, οι προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν από την ευρωπαϊκή οικονομία για την υλοποίηση των στόχων μείωσης των αερίων θερμοκηπίου που έχουν τεθεί για το 2020 αναμένεται να είναι πολύ πιο σημαντικές από εκείνες που απαιτούνται σήμερα έως το 2012 και, απουσία συγκρίσιμων περιορισμών στη βιομηχανία τρίτων χωρών, δεν αποκλείεται να αναδυθεί ο κίνδυνος της «διαρροής άνθρακα», ήτοι η μετεγκατάσταση των δραστηριοτήτων που εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου από την ΕΕ σε τρίτες χώρες, με αποτέλεσμα την αύξηση των παγκόσμιων εκπομπών.

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

Όποια δράση και αν ληφθεί θα πρέπει να συνάδει με τις αρχές της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC), ιδιαίτερα δε με την αρχή των κοινών αλλά διαφοροποιημένων αρμοδιοτήτων και των αντίστοιχων δυνατοτήτων, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. Η εν λόγω δράση θα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κοινότητας περιλαμβανομένης της συμφωνίας ΠΟΕ. Συνολικά, εκτιμάται ότι το 2013 τουλάχιστον τα δύο τρίτα της συνολικής ποσότητας των δικαιωμάτων πρόκειται να τεθούν σε πλειστηριασμό.

Η οδηγία καθορίζει τα μερίδια της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που τα κράτη μέλη θα θέσουν σε πλειστηριασμό. Η πρόταση προβλέπει ότι ποσοστό 90% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που πρόκειται να τεθούν σε πλειστηριασμό θα κατανεμηθεί ανάλογα με το αντίστοιχο μερίδιο εκπομπών για το 2005 στο ΣΕΔΕ της ΕΕ. Για λόγους δικαιοσύνης και αλληλεγγύης και λαμβανομένων υπόψη των εθνικών συγκυριών, ποσοστό 10% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που πρόκειται να τεθούν σε πλειστηριασμό θα πρέπει να ανακατανεμηθούν από τα κράτη μέλη που έχουν μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα το οποίο θα υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ κατά περισσότερο από 20 %. Η ανακατανομή είναι μεγαλύτερη όταν το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι χαμηλό και οι προοπτικές ανάπτυξης υψηλές.

Ο πλειστηριασμός δικαιωμάτων θα πρέπει να διενεργείται χωρίς να προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά και στην αγορά δικαιωμάτων. Συνεπώς, η οδηγία παρέχει μια νομική βάση για έναν κανονισμό σχετικά με τον σχεδιασμό και τη διενέργεια των πλειστηριασμών.

Οι πλειστηριασμοί θα αποφέρουν σημαντικά έσοδα. Ένα ποσοστό των εσόδων από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων πρέπει να χρησιμοποιείται για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος, για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της ανάπτυξης με στόχο τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή, για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με στόχο την τήρηση της δέσμευσης της ΕΕ για χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020, για τη δέσμευση και γεωλογική αποθήκευση αερίων θερμοκηπίου

[\(ΟΔΗΓΙΑ 2009/29/ΕΚ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2009 – Παράρτημα Ι σελ 43\)](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Λύσεις για τη μείωση εκπομπής αερίων

Οι εκπομπές αερίων από τα πλοία και κατ' επέκταση το φαινόμενο του θερμοκηπίου, είναι ένα μείζων θέμα το οποίο μας απασχολεί πολύ έντονα την τελευταία δεκαετία. Για αυτό όμως που τα τελευταία χρόνια γίνεται μεγαλύτερη προσπάθεια είναι η επίλυσης του ή τουλάχιστον η μείωση του με κάθε πιθανό τρόπο, αλλά συνάμα τρόπο ευέλικτο και έτσι ώστε να μην πλήττει τα συμφέροντα των πλοιοκτητών και γενικότερα της ναυτιλιακής βιομηχανίας.

Οι λύσεις οι οποίες θα μπορούσαν κατά ένα μεγάλο ποσοστό να βοηθήσουν στη μείωση των εκπομπών, είναι οι λύσεις που αφορούν το τεχνικό κομμάτι και τεχνική βελτίωση των πλοίων. Από την άλλη πλευρά όμως υπάρχουν και οι λύσεις που αφορούν το φορολογία των καυσίμων, το εμπόριο των ρύπων καθώς επίσης και υβριδικό σύστημα IMERS.

Τεχνολογικές Λύσεις

Η μείωση εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, μπορεί κυρίως να γίνει μέσα από την τεχνική βελτίωση των πλοίων και ενδεχομένως την βελτιστοποίηση της λειτουργίας.

Ο IMO, έχει από το 2000 συντάξει αναφορές πάνω στις προοπτικές μείωσης των εκπομπών GHG's μέσα από την βελτιστοποίηση του σχεδιασμού και κατόπιν της διαχείρισης των πλοίων.

- Βελτιωμένη σχεδίαση γάστρας για νεότευκτα σκάφη 5-20 %
- Βελτιωμένες προπέλλες 5-10 %
- Βελτιστοποίηση της θερμικής απόδοσης στους νέους κινητήρες 10-12 %
- Καινοτομικά συστήματα πρόωσης 5 %
- Ηλεκτρονική διαχείριση τροφοδοσίας καυσίμου 2-3 %
- Υψηλής πίεσης έγχυση καυσίμου 1-2 %
- Βελτίωση υπερσυμπιεστών 5-7 %
- Συντήρηση γάστρας 3-5 %
- Συντήρηση προωστήριων εγκαταστάσεων 1-3 %

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

- Χρήση MDO έναντι HFO 4-5 %
- Βελτιστοποίηση εκμετάλλευσης στόλου 5-40%
- “JIT (Just in Time)” σχεδιασμός στην δρομολόγηση 1-5 %
- Βελτιστοποίηση δρομολόγησης σε σχέση με τις καιρικές συνθήκες (Weather routing) 2-4 %
- Σταθερό φορτίο κινητήρων (στροφές/λεπτό) 0-2 %
- Βέλτιστο τριμάρισμα και ελαχιστοποίηση έρματος 0-2 %
- Βέλτιστη τοποθέτηση προπέλας και πηδαλίων 0-2 %
- Μειωμένος χρόνος αναμονής στα λιμάνια, βελτίωση της διαχείρισης των φορτίων 1-7 %

Παρά το γεγονός ότι ξεκάθαρα υπάρχει περιθώριο για βελτιώσεις, παρατηρεί κανείς τόσο πως το αποτέλεσμα είναι αβέβαιο (βλέπε π.χ. 5-40 %, για την βελτιστοποίηση της εκμετάλλευσης του στόλου...), όσο και πως οι περισσότερες από αυτές τις βελτιώσεις θα εφαρμοστούν με ένα αρκετά σημαντικό προκαταβολικό κόστος είτε μιλάμε για νεότευκτα ,είτε για μετασκευή στα υπάρχοντα πλοία.

Εδώ καθίσταται πλέον απαραίτητο να θέσουμε κάποια κριτήρια για το ποια θα είναι τα minimum που ένα μη-τεχνικό σχέδιο μείωσης των εκπομπών θα πρέπει να εξασφαλίζει.

1. Θα πρέπει να εξασφαλίζει την μη διαστρέβλωση του ανταγωνισμού, να είναι δηλαδή ουδέτερο τόσο απέναντι σε σημαίες και τύπους πλοίων όσο και σε σχέση με ανταγωνιστικά μέσα μεταφοράς, π.χ. οδικές μεταφορές.
2. Θα πρέπει να είναι έτσι διαμορφωμένο ώστε οι πλοιοκτήτες να μην βρίσκουν πιο συμφέρουσα την αποφυγή της συμμόρφωσης.
3. Θα πρέπει να μην επιφέρει υψηλά διοικητικά κόστη στα κράτη-σημαίας.
4. Θα πρέπει να πετυχαίνει τους στόχους εκπομπών με το ελάχιστο κόστος.
5. Θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να μπορεί μελλοντικά να τροποποιηθεί εύκολα.
6. Θα πρέπει να είναι νομικά τεκμηριωμένο και να μην προσκρούει στο διεθνές δίκαιο.
7. Θα πρέπει να είναι εφικτό και σχετικά άμεσα εφαρμόσιμο .

Στο πλαίσιο αυτών των κριτηρίων, οι προτάσεις που έχουν επικρατήσει το τελευταίο διάστημα περιλαμβάνουν την εθελοντική δέσμευση για μειώσεις, την υποχρεωτική χρήση και αναφορά του δείκτη CO₂ του IMO (g CO₂ / ton. mile) με σχετική θέσπιση ορίων, την

διαφοροποίηση των λιμενικών τελών και την επιβολή επιπρόσθετης χρέωσης με βάση το CO₂, την σχεδίαση και εφαρμογή προδιαγραφών (standards) και την εισαγωγή της ναυτιλιακής βιομηχανίας στο EU- ETS (Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου εντός της ΕΕ, Emissions Trading Scheme) Η τελευταία πρόταση δείχνει να συγκεντρώνει στην παρούσα φάση και τις προτιμήσεις των περισσότερων αξιωματούχων της ΕΕ, ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη κίνηση για ένταξη στο ETS και της αεροπορικής βιομηχανίας από το 2011 / 2012. Άλλωστε ένα προφανές πλεονέκτημα είναι και το ότι το ETS είναι ένα υπάρχον σύστημα που ήδη περνά στην δεύτερη φάση της λειτουργίας του και έχει αρχίσει να αποβάλει κάποιες από τις παιδικές του ασθένειες. Η περίπτωση μολαταύτα της Ναυτιλίας, δεν είναι ευθέως ανάλογη με την περίπτωση των αερομεταφορών και η ένταξη στο ETS δεν προβλέπεται καθόλου εύκολη υπόθεση καθώς υπάρχει σωρεία πρακτικών προβλημάτων που θα πρέπει να επιλυθούν.

Μη τεχνολογικές προτεινόμενες λύσεις

Φορολογία των καυσίμων

Το πλοίο είναι μία πολύ μικρή μονάδα παραγωγής ρύπων σε σύγκριση με ένα σταθμό παραγωγής ενέργειας., η ναυτιλία όμως, αποδεχόμενη το δικό της μερίδιο ευθύνης, φαίνεται να καταλήγει σε μία πρόταση που προβλέπει την επιβολή ενός τέλους στα ναυτιλιακά καύσιμα.

Το τέλος αυτό θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ενός ταμείου, το οποίο θα χρηματοδοτεί διεθνείς πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Υπέρ της πρότασης αυτής έχει ταχθεί η Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών, όπως και άλλες διεθνείς εφοπλιστικές ενώσεις, όπως και η Ένωση Εφοπλιστών της Γερμανίας.

Σχέδιο ανταλλαγής δικαιωμάτων εκπομπής (EU-ETS)

Η ανταλλαγή εκπομπών είναι μια αγορά βασισμένη σε ένα σχέδιο για την περιβαλλοντική βελτίωση που επιτρέπει στα συμβαλλόμενα μέρη για να αγοράσουν και να πωλήσουν άδειες για εκπομπές ρύπων ή πιστώσεις για τη μείωση αυτών. Η ανταλλαγή εκπομπών επιτρέπει καθιερωμένους στόχους εκπομπών με έναν οικονομικώς αποδοτικό τρόπο, αφήνοντας την αγορά να καθορίσει τις ευκαιρίες για τον έλεγχο της μόλυνσης με το χαμηλότερο κόστος. Η ανταλλαγή εκπομπών μπορεί να λειτουργήσει μέσα σε μια περιοχή ή μια χώρα ή σε παγκόσμια βάση.

Η ανταλλαγή εκπομπών μπορεί να προσφέρει στη ναυτιλιακή κοινότητα την ευελιξία να μειώσει τις εκπομπές ρύπων με έναν οικονομικώς αποδοτικό τρόπο χωρίς θυσία των περιβαλλοντικών στόχων. Η ανταλλαγή εκπομπών του SO_x και του NO_x είναι ένα κρίσιμο συστατικό της επιτυχούς εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε διάφορες βιομηχανίες. Η ναυτιλία μπορεί να ωφεληθεί από την εμπειρία τους, και να κατασκευάσει ένα σχέδιο που θα

καταδείξει την ικανότητα της βιομηχανίας να λύσει τα περιβαλλοντολογικά θέματα χωρίς καθοδηγητικούς κανονισμούς που μπορούν να εμποδίσουν την ανταγωνιστικότητα.

Το SEAAAT λειτουργεί για το συνυπολογισμό των εκπομπών κάνοντας εμπόριο ως μορφή συμμόρφωσης με τους διεθνείς και περιφερειακούς νόμους, που δίνουν στους πλοιοκτήτες την ευελιξία να μειώσουν τις εκπομπές και να βελτιωθεί η ατμοσφαιρική ποιότητα με χαμηλότερο κόστος στην κοινωνία. Το SEAAAT συμμετέχει στα προγράμματα και τις προσομοιώσεις για να ερευνήσει τη βιωσιμότητα και τα οφέλη της ανταλλαγής εκπομπών για τη ναυτιλία.

Χρήση καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο

Ο αποδοτικότερος ενεργειακά και αποτελεσματικότερος οικονομικά τρόπος για να μειωθούν οι εκπομπές SO_x από πλοία θα ήταν η χρήση καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο, το οποίο θα παράγεται από τα δυλιστήρια. Μακροπρόθεσμα, και όταν εξασφαλισθεί η παγκόσμια διαθεσιμότητά τους, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από τα πλοία περισσότερες από δύο ποιότητες καυσίμων (δηλαδή, καύσιμο χαμηλής περιεκτικότητας στη θάλασσα εκτός SECAs και καύσιμο ακόμη χαμηλότερης περιεκτικότητας ή καθαρό πετρέλαιο στις SECAs). Με βάση τα προαναφερθέντα και λόγω των ανησυχιών για την ασφαλή και λειτουργική χρήση τους, τα scrubbers (συσκευές καθαρισμού καυσαερίων) δεν θα πρέπει να αποτελούν εναλλακτική επιλογή στο μέλλον. Τα πλοία δεν μπορούν να μετατραπούν σε πλωτά δυλιστήρια. Η μόνη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή είναι η μείωση της ταχύτητας που θα προσέφερε διπλό περιβαλλοντικό όφελος, δηλαδή μείωση των εκπομπών SO_x και CO₂.

International Maritime Emission Scheme (IMERS) – Ένα υβριδικό σχέδιο

Η μείωση των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου από τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη ναυτιλία και στις μεταφορές γενικότερα ,είναι ίσως το σημαντικότερο πεδίο για τη κλιματική πολιτική .Επομένως κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ενός σχεδίου που θα θέσει τις βάσεις για τη στρατηγική που θα ακολουθηθεί για τη μείωση των εκπομπών ρύπων .

Προτείνεται λοιπόν ένα νέο διεθνές θαλάσσιο σχέδιο μείωσης εκπομπής ρύπων ,το λεγόμενο IMERS-International Maritime Emission Scheme, στα πλαίσια αυτών των κριτηρίων. Όπως με τα περισσότερα οικονομικά όργανα, τα βασικά κριτήρια για να αξιολογήσουν την πιθανή αξία ενός προγράμματος είναι η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα.

Το όργανο βασίζεται σε μια δαπάνη εκπομπής που εφαρμόζεται σε μια καθορισμένη ομάδα στη διεθνή ναυτιλία. Η δαπάνη υπολογίζεται βασισμένη στην επικρατούσα τιμή αγοράς για το διοξείδιο του άνθρακα CO₂ και έναν ζητούμενο στόχο μείωσης εκπομπής. Η δαπάνη εκπομπής δεν είναι μια επιβολή ή ένας φόρος που τίθεται σε κάποιο αυθαίρετο επίπεδο. Ένας

μακροπρόθεσμος στόχος μείωσης εκπομπής είναι το βασικό μέτρο που υιοθετείται σε αυτήν την πρόταση να επιτραπεί η ναυτιλία δίκαια και αποτελεσματικά να συμβάλει στη μείωση των συνολικών εκπομπών GHG. Για να υπολογιστεί η δαπάνη για τις εκπομπές, το IMERS χρησιμοποιεί έναν μακροπρόθεσμο εννοιολογικό στόχο μείωσης εκπομπής για το CO₂ για τα πλοία με βάση το σχέδιο. Ο στόχος αυτός επιτρέπει στις απραγματοποίητες μειώσεις να αγοραστούν από άλλους τομείς και προγράμματα, με την απόκτηση των πιστώσεων εκπομπής.

Δαπάνη εκπομπής μονάδων. Η δαπάνη εκπομπής μονάδων για τα πλοία σύμφωνα με το πλάνο, είναι να μεταφερθεί η προβλεψιμότητα. Υπολογίζεται τουλάχιστον 1 έτος πρωτύτερα. Υπολογίζεται από έναν τύπο δαπανών βασισμένο στην αύξηση εκπομπής με βάση τον στόχο εκπομπής και την τιμή αγοράς για τις πιστώσεις εκπομπής. Αυτό βοηθάει στο να αποφύγεις την ανάγκη να είναι γνωστή η ιδιαίτερα αβέβαιη βασική γραμμή εκπομπής.

Οι δαπάνες εκπομπής, υπολογίζονται βασισμένες στη δαπάνη εκπομπής μονάδων και το πόσο καύσιμο καταναλώθηκε. Αυτές οι δαπάνες συλλέγονται από τους αγοραστές καυσίμων. Αυτοί οι αγοραστές είναι οι επιχειρησιακές οντότητες που πληρώνουν για τα καύσιμα στις δεδομένες εμπορικές περιστάσεις, χαρακτηριστικά πλοιοκτήτες /operators(χειριστές). Τελικά, οι δαπάνες εκπομπής πληρώνονται απ' τους τελικούς αποδέκτες-πελάτες καθώς οι δαπάνες εκπομπής περνούν σε αυτούς. Οι δαπάνες εκπομπής συλλέγονται κεντρικά βάση σχεδίου, υιοθετώντας τις καλύτερες επιχειρηματικές πρακτικές για άμεσες πληρωμές, τιμολόγηση και συλλογή.

Μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα λύσεων

Μειονεκτήματα

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή του ETS είναι σημαντικά πιο περίπλοκη στις θαλάσσιες από ό,τι στις αεροπορικές μεταφορές, ιδίως όταν πρόκειται για μεταφορές με ελεύθερα φορτηγά πλοία. Ένα τέλος επί (των εκπομπών CO₂) των καυσίμων των πλοίων ή κάποιος άλλος τρόπος φορολόγησης θα ήταν εξίσου “αποτελεσματικός” και πολύ πιο απλός στην εφαρμογή του στις θαλάσσιες μεταφορές, εφόσον αυτό γίνει σε διεθνή κλίμακα λόγω των ιδιαιτεροτήτων του παγκόσμιου θαλάσσιου εμπορίου, οι οποίες καθιστούν ιδιαίτερα δυσχερείς τους υπολογισμούς του ETS.

Επιπλέον, ένα ευρωπαϊκό σύστημα ETS θα πρέπει να εφαρμόζεται επί όλων των πλοίων που καταπλέουν σε κοινοτικούς λιμένες, κάτι που καθιστά εφικτή την πιθανότητα λήψης αντιμέτρων από χώρες εκτός E.E. οι οποίες δεν εφαρμόζουν το σύστημα ETS, για λογαριασμό των πλοίων που φέρουν τη σημαία τους. Αξιόλογη χαρακτηρίζεται και η επισήμανση ότι υπό τις σημερινές συνθήκες, πολλές χώρες θα μπορούσαν να εμπλέκονται στην κατανομή των εκπομπών με βάση

το σύστημα ETS, όπως π.χ. η χώρα του πλοιοκτήτη, του εφοπλιστή, του ναυλωτή, του ιδιοκτήτη αλλά και του παραλήπτη του φορτίου.

Από την άλλη πλευρά όμως και η υιοθέτηση ενός τέλους για τη ναυτιλιακή βιομηχανία είναι ακατάλληλο και αντιπαραγωγικό ως μέτρο και θα έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες όχι μόνο για τη ναυτιλιακή βιομηχανία αλλά και για την παγκόσμια οικονομία, αλλά και για το ίδιο το περιβάλλον. Φορολογία για την εκπομπή CO₂ από τα πλοία, άμεση ή με τη μορφή της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, θα ήταν στην ουσία φορολογία στο εμπόριο και στο κόστος διαβίωσης.

Οι ανησυχίες έγκεινται στην πιθανή στρέβλωση των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού, στην αύξηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και στην επιβράδυνση εν τέλει του παγκόσμιου εμπορίου δια θαλάσσης.

Και τέλος όσον αφορά τη χρήση καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο, μελέτες που έχουν γίνει κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι μία αύξηση της παραγωγής ναυτιλιακών καυσίμων πιο φιλικών προς το περιβάλλον προκαλούν αντίστοιχα σημαντική αύξηση των εκπομπών CO₂ από τα διυλιστήρια.

Πλεονεκτήματα

Η ανταλλαγή εκπομπών μπορεί σημαντικά να μειώσει το κόστος βελτιώνοντας την ποιότητα του αέρα. Εάν οι κυβερνήσεις, ή οι επιχειρήσεις, θέλουν να μειώσουν τις εκπομπές, τότε παρέχοντας ένα οικονομικό κίνητρο βελτιώνει τη συμμόρφωση και ωφελεί το περιβάλλον. Η ανταλλαγή εκπομπών χαμηλώνει το κόστος στους συμμετέχοντες και δίνει στις επιχειρήσεις την ευελιξία να επιλέξει την επιλογή συμμόρφωσης.

Όπως αναφέραμε και πιο πάνω η φορολόγηση των καυσίμων, δεδομένου ότι δεν έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα της ναυτιλίας είναι μια αρκετά αποτελεσματική και απλή εφαρμογή.

Τέλος σχετικά με το IMERS, τα παγκόσμια περιβαλλοντικά οφέλη του σχεδίου υπολογίζονται σε 26-44 GtCO₂ έως το 2050. Ο πίνακας παρακάτω συνοψίζει τις εκπομπές που αποφεύγονται και που μετριάζονται. Παρέχει επίσης τις εύλογες εκτιμήσεις για τα έτη 2051-2100, βασισμένος στη διαμόρφωση των μελλοντικών βήμα-βήμα αλλαγών στην τεχνολογία για τη ναυτιλία. Τα τελικά οφέλη θα εξαρτηθούν από την εμπορική αύξηση, τις συνθήκες στην αγορά, καθώς επίσης και την κλίμακα και το συγχρονισμό της αναβάθμισης της τεχνολογίας

	Μέχρι το 2050, GtCO₂	2051 – 2100 , GtCO₂
Αποφυγή εκπομπών (τεχνολογία):	8	32
Μετριασμός εκπομπών:	18-36	24
Συνολικό περιβάλλον:	26-44	56-80

Πίνακας 1 IMERS-Εκπομπές που αποφεύγονται και μετριάζονται

Συμπεράσματα

Δεν υπάρχει αμφιβολία ό,τι οι εκπομπές αερίων από τα πλοία, αυξάνονται ραγδαία και προβλέπεται ό,τι θα συνεχίσουν να αυξάνονται, αμέσως μετά την πρόσφατη οικονομική κρίση. Από τότε που η Διεθνής Κοινότητα υποσχέθηκε να μειώσει τις παγκόσμιες εκπομπές CO₂, είναι σημαντικό ό,τι η Ναυτιλία πρέπει να συνεισφέρει με το να συμπεριλάβει στόχους με πολιτικές πιο κατάλληλες στον τομέα αυτό.

Σοβαρές συζητήσεις γίνονται, σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, στοχεύοντας να αποφασιστεί ο αποτελεσματικότερος τρόπος μείωσης των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου από τον τομέα της Ναυτιλίας. Ο IMO εξετάζει βραχυπρόθεσμα μέτρα τα οποία περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός παγκόσμιου σχεδίου επιβολής στα θαλάσσια καύσιμα. Υπό το σχέδιο αυτό, όλα τα πλοία που δεσμεύονται σε διεθνή ταξίδια θα υποβάλλονται σε μια επιβολή αποθηκών που καθιερώνεται σ' ένα δεδομένο επίπεδο δαπανών ανά τόνο αποθηκευμένου καυσίμου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει επίσης διαφοροποιημένα περιβαλλοντικά λιμενικά τέλη.

Επίσης, σημαντικά είναι τα πλεονεκτήματα στο συνυπολογισμό της ναυτιλίας στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων CO₂ EU-ETS. Είναι ένα καθιερωμένο σύστημα με αγορές ήδη ανεπτυγμένες και ανάλογη πείρα σε άλλους τομείς, έτσι ώστε να συμβαδίσει με τους στόχους του Κίτο.

Βιβλιογραφία

1. Φαινόμενο του Θερμοκηπίου - [http://el.wikipedia.org/.../Φαινόμενο του θερμοκηπίου](http://el.wikipedia.org/.../Φαινόμενο_του_θερμοκηπίου)
2. Παγκόσμια Θέρμανση - [http://el.wikipedia.org/.../Παγκόσμια θέρμανση](http://el.wikipedia.org/.../Παγκόσμια_θήρμανση)
3. Πρωτόκολλο του Κιότο - [http://el.wikipedia.org/.../Πρωτόκολλο του Κιότο](http://el.wikipedia.org/.../Πρωτόκολλο_του_Κιότο)
4. Πρωτόκολλο του Κιότο
http://europa.eu/legislation_summaries/environment/tackling_climate_change/128060_el.htm
5. Στο Δρόμο για την Κοπεγχάγη
http://ec.europa.eu/ellada/news/news/20090128climate_change_el.htm
6. Εκπομπές Αερίων από Μεταφορές
http://www.cres.gr/energy_saving/metafores/metafores_intro.htm
7. Εκπομπές Αερίων από Μεταφορές - <http://www.theseanation.gr/news/environment/nayt-vs-airpl.htm>
8. Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO)
http://www.imo.org/About/mainframe.asp?topic_id=3
9. Ομάδα Εργασίας GHG -
http://www.imo.org/Environment/mainframe.asp?topic_id=1737
10. Τροποποίηση MARPOL – Παράρτημα VI
http://www.imo.org/TCD/contents.asp?doc_id=678&topic_id=258
11. Συνεδριάσεις MEPC
http://www.imo.org/About/mainframe.asp?topic_id=109
12. Έκθεση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Τροποποίησης Οδηγίας 2003/87/EK
http://ec.europa.eu/environment/climat/pdf/sec_2008_85_ia_el.pdf
13. Οδηγία 2009/29/EK
<http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ%3AL%3A2009%3A140%3ASOM%3AEL%3AHTML>
14. Τεχνολογικές Λύσεις - IMO (2000), Study on Greenhouse Gas Emission from Ships, MEPC 45/8
15. Προτεινόμενες Λύσεις
<http://www.naftemporiki.gr/premium/archive/story.asp?id=1548132>

16. Προτεινόμενες Λύσεις
<http://www.naftemporiki.gr/premium/archive/story.asp?id=1569528>
17. Προτεινόμενες Λύσεις - <http://www.theseanation.gr/news/environment/eu-emporio-ripon.htm>
18. Προτεινόμενες Λύσεις
http://www.express.gr/news/shipping/178455oz_20090609178455.php3
19. Προτεινόμενες Λύσεις - Πλεονεκτήματα/Μειονεκτήματα - http://www.seaat.org/What-is-Emissions-Trading_Q.aspx
20. Σχέδιο IMERS – Πλεονεκτήματα/Μειονεκτήματα - Dr Andre Stochniol Founder of IMERS - Architecture for Mitigation, Adaptation and Technology Transformation for International Transport

Παράρτημα I

5.6.2009

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 140/63

ΟΔΗΓΙΑ 2009/29/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Απριλίου 2009

για τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Κοινότητας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ θέσπισε σύστημα για την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας (κοινοτικό σύστημα) προκειμένου να προωθήσει τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους και οικονομικώς αποτελεσματικό.
- (2) Ο ανώτερος στόχος της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC), η οποία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα με την απόφαση 94/69/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ είναι η σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων των αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδο τέτοιο ώστε να προλαμβάνεται η επικίνδυνη ανθρωπογενής επίδραση στο κλιματικό σύστημα. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η συνολική μέση ετήσια αύξηση της θερμοκρασίας της επιφάνειας του πλανήτη δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση αξιολόγησης της Διακυβερνητικής επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος (IPCC), προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πρέπει να κορυφωθούν έως το 2020. Αυτό συνεπάγεται αυξανόμενες προσπάθειες από την Κοινότητα, ταχεία συμμετοχή των ανεπτυγμένων χωρών και ενθάρρυνση της συμμετοχής των αναπτυσσόμενων χωρών στη διαδικασία μείωσης των εκπομπών.
- (3) Στη σύνοδο του Μαρτίου 2007 στις Βρυξέλλες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύθηκε σαφώς για μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της Κοινότητας σε ποσοστό τουλάχιστον 20 % χαμηλότερο από τα επίπεδα του 1990 έως

το 2020 και, κατά 30 % εφόσον υπάρξουν δεσμεύσεις για συγκρίσιμες μειώσεις των εκπομπών από άλλες ανεπτυγμένες χώρες και εφόσον οι πιο προηγμένες οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες συμβάλλουν δεόντως, αναλόγως προς τις υποχρεώσεις και τις δυνατότητές τους. Έως το 2050, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν κατά τουλάχιστον 50 % σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα του 1990. Όλοι οι τομείς της οικονομίας θα πρέπει να συμβάλλουν στις εν λόγω μειώσεις των εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων της ναυτιλίας και της αεροπορίας. Με τη συμπερίληψη της στο κοινοτικό σύστημα, η αεροπορία συμβάλλει στις μειώσεις των εκπομπών αυτών. Σε περίπτωση που έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 δεν εγκριθεί από τα κράτη μέλη διεθνής συμφωνία που να περιλαμβάνει τις εκπομπές των διεθνών θαλασσιών μεταφορών στους στόχους μείωσης μέσω του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) ή δεν έχει εγκριθεί από την Κοινότητα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 τέτοια συμφωνία μέσω της UNFCCC, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει πρόταση προκειμένου να συμπεριληφθούν οι εκπομπές από τις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές, σύμφωνα με εναρμονισμένες ρυθμίσεις, στην κοινοτική δέσμευση μείωσης, ώστε να τεθεί σε ισχύ η προτεινομένη πράξη έως το 2013. Η πρόταση θα πρέπει να ελαχιστοποιεί τις τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της Κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα δυνητικά περιβαλλοντικά οφέλη.

(4) Με το ψήφισμά του της 31ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με την έκβαση της διάσκεψης για την Αλλαγή του Κλίματος που διεξήχθη στο Μπαλί (COP 13 και COP/MOP 3) ⁽⁶⁾ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπενθύμιζε τη θέση του ότι τα εκβιομηχανισμένα κράτη πρέπει να αναλάβουν δέσμευση να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30 % έως το 2020 και κατά 60-80 % έως το 2050 εν συγκρίσει προς τα επίπεδα του έτους 1990. Δεδομένου ότι αναμένει θετική έκβαση στις διαπραγματεύσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων COP 15 που θα διεξαχθεί στην Κοπεγχάγη το 2009, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αρχίσει να προετοιμάζει στόχους μεγαλύτερης μείωσης των εκπομπών για το 2020 και μετέπειτα, να επιδιώκει δε να εξασφαλίσει ότι μετά το 2013 στο κοινοτικό σύστημα θα έχουν προβλεφθεί αυστηρότερα ανάμεσα όρια εκπομπών, εάν απαιτούνται, ως τμήμα της συμβολής από την Ένωση σε μία μελλοντική διεθνή συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές.

(5) Ως συμβολή στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων αυτών στόχων, είναι σκόπιμη η χάραξη μιας προβλεψιμής πορείας σύμφωνα με την οποία οι εκπομπές των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα θα πρέπει να μειωθούν. Για να υλοποιηθεί κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους η δέσμευση της Κοινότητας σχετικά με μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 20 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, τα καταναμητέα δικαιώματα εκπομπών για τις εγκαταστάσεις αυτές θα πρέπει έως το 2020 να μειωθούν κατά 21 % σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα εκπομπών τους για το 2005.

⁽¹⁾ ΕΕ C 27 της 3.2.2009, σ. 66.

⁽²⁾ ΕΕ C 325 της 19.12.2008, σ. 19.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 33 της 7.2.1994, σ. 11.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 68 E της 21.3.2009, σ. 13.

- (6) Για την ενίσχυση της βεβαιότητας και προβλεψιμότητας του κοινοτικού συστήματος, θα πρέπει να καθοριστούν διατάξεις για την αύξηση της συνεισφοράς του κοινοτικού συστήματος στην επίτευξη μιας συνολικής μείωσης μεγαλύτερης από 20 %, ιδιαίτερα ενόψει του στόχου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για μείωση κατά 30 % έως το 2020 την οποία η επιστήμη κρίνει αναγκαία για την αποφυγή μιας επικίνδυνης αλλαγής του κλίματος.
- (7) Εάν η Κοινότητα και τρίτες χώρες συνάψουν διεθνή συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές η οποία θα προβλέπει την ανάληψη κατάλληλης παγκόσμιας δράσης μετά το 2012, σημαντική στήριξη θα πρέπει να δοθεί για την αναγνώριση των μειώσεων των εκπομπών που επιτυγχάνονται στις χώρες αυτές. Ωστόσο, πριν από τη σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας, θα πρέπει να δοθούν μεγαλύτερες διασφαλίσεις σε ότι αφορά τη συνεχιζόμενη χρήση πιστωτικών μορίων από χώρες εκτός της Κοινότητας.
- (8) Παρόλο που η εμπειρία από την πρώτη περίοδο εμπορίας δείχνει τις δυνατότητες του κοινοτικού συστήματος και η ολοκλήρωση των εθνικών σχεδίων κατανομής για τη δεύτερη περίοδο εμπορίας θα επιφέρει σημαντικές μειώσεις των εκπομπών έως το 2012, από την επανεξέταση που έγινε το 2007 επιβεβαιώνεται ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη για ένα πιο εναρμονισμένο σύστημα εμπορίας ούτως ώστε να αξιοποιούνται καλύτερα τα οφέλη της εμπορίας εκπομπών, να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά και να διευκολύνεται η σύνδεση συστημάτων εμπορίας εκπομπών. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και το πεδίο εφαρμογής του συστήματος θα πρέπει να επεκταθεί περιλαμβάνοντας νέους τομείς και αέρια με στόχο τόσο την ενίσχυση του σήματος σχετικά με τις τιμές άνθρακα, η οποία απαιτείται για την ενεργοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων, όσο και την παροχή νέων ευκαιριών μείωσης οι οποίες θα οδηγήσουν σε χαμηλότερο συνολικό κόστος μείωσης και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του συστήματος.
- (9) Ο ορισμός των αερίων θερμοκηπίου θα πρέπει να ευθυγραμμισθεί προς τον ορισμό που περιέχεται στη UNFCCC, ενώ μεγαλύτερη σαφήνεια θα πρέπει να δοθεί στον καθορισμό και την αναπροσαρμογή του δυναμικού αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη που ενέχουν μεμονωμένα αέρια θερμοκηπίου.
- (10) Το κοινοτικό σύστημα θα πρέπει να διευρυνθεί και σε άλλες εγκαταστάσεις οι εκπομπές των οποίων μπορούν να παρακολουθούνται, να καταγράφονται και να εξακριβώνονται με την ίδια ακρίβεια όπως αυτή που προβλέπουν οι ισχύουσες απαιτήσεις παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και εξακριβώσης.
- (11) Όπου ισχύουν ισοδύναμα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ιδίως φορολογικά μέτρα, για μικρές εγκαταστάσεις οι εκπομπές των οποίων δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 25 000 τόνων ισοδύναμου CO₂ ετησίως, θα πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία η οποία να επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξαιρούν τέτοιες εγκαταστάσεις από το σύστημα εμπορίας εκπομπών, εφόσον τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται. Τα νοσοκομεία μπορούν επίσης να εξαιρεθούν εάν λάβουν ισοδύναμα μέτρα. Το εν λόγω ανώτατο όριο παρέχει το μέγιστο σχετικό κέρδος από άποψη μείωσης των διοικητικών δαπανών για κάθε τόνο ισοδύναμου CO₂, που εξαιρείται από το σύστημα για λόγους διοικητικής απλούστευσης. Ως συνέπεια της μετακίνησης από τις πενταετείς περιόδους κατανομής και προκειμένου να ενισχυθούν οι διασφαλίσεις και η προβλεψιμότητα, χρειάζονται διατάξεις σχετικά με τη συχνότητα της ανανεώσεως των αδειών εκπομπής αερίων θερμοκηπίου. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να προτείνουν μέτρα για τις μικρές εγκαταστάσεις τα οποία θα επιτύχουν μείωση των εκπομπών ισοδύναμη με εκείνη που θα επιτευχθεί με το κοινοτικό σύστημα. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν φορολόγηση, συμφωνίες με τη βιομηχανία και κανονιστικές ρυθμίσεις. Δεδομένης της ανάγκης για μείωση του περριττού διοικητικού φόρτου για όσους έχουν χαμηλές εκπομπές, τα κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν απλουστευμένες διαδικασίες και μέτρα συμμόρφωσης προς την παρούσα οδηγία.
- (12) Θα πρέπει να είναι εύκολη η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- (13) Η ποσότητα των δικαιωμάτων σε όλη την Κοινότητα θα πρέπει να μειωθεί γραμμικά με βάση υπολογισμού τη μέση τιμή της περιόδου 2008 έως 2012, ώστε να διασφαλίζεται ότι το σύστημα εμπορίας εκπομπών επιτρέπει σταδιακές και προβλεψιμες μειώσεις των εκπομπών διαχρονικά. Η ετήσια μείωση των δικαιωμάτων θα πρέπει να είναι ίση με 1,74 % των δικαιωμάτων που εκχωρούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής των κρατών μελών για την περίοδο 2008 έως 2012, ώστε το κοινοτικό σύστημα να συμβάλει με τρόπο αποτελεσματικό από πλευράς κόστους στην υλοποίηση της δεσμεύσεως της Κοινότητας για συνολική μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 20 % έως το 2020.
- (14) Η συνεισφορά αυτή αντιστοιχεί σε μείωση των εκπομπών στο κοινοτικό σύστημα για το 2020 κατά 21 % σε σχέση με τα επίπεδα που αναφέρθηκαν το 2005, περιλαμβανομένων των αποτελεσμάτων της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής από την περίοδο 2005-2007 έως την περίοδο 2008-2012 και των αριθμητικών στοιχείων εκπομπών του 2005 για τον τομέα της εμπορίας εκπομπών τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση του βουλγαρικού και του ρουμανικού εθνικού σχεδίου κατανομής για την περίοδο 2008 έως 2012, γεγονός που συνεπάγεται την εκχώρηση 1 720 εκατ. δικαιωμάτων το μέγιστο για το έτος 2020. Οι ακριβείς ποσότητες των εκπομπών θα υπολογιστούν αφού τα κράτη μέλη εκχωρήσουν δικαιώματα σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής τους για την περίοδο 2008 έως 2012, καθώς η έγκριση των κατανομών για ορισμένες εγκαταστάσεις εξαρτιόταν από την τεκμηρίωση και εξακρίβωση των εκπομπών τους. Όταν εκχωρηθούν τα δικαιώματα για την περίοδο μεταξύ 2008 και 2012, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει την κοινοτική ποσότητα δικαιωμάτων. Η κοινοτική ποσότητα θα προσαρμολογείται αναλόγα σε σχέση με τις εγκαταστάσεις οι οποίες θα περιλαμβάνονται στο κοινοτικό σύστημα ή θα εξαιρούνται από αυτό κατά την περίοδο 2008-2012 ή από το 2013 και μετά.
- (15) Η επιπρόσθετη προσπάθεια που θα πρέπει να καταβληθεί από την κοινοτική οικονομία απαιτεί, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία του αναθεωρημένου κοινοτικού συστήματος με την κατά το δυνατόν υψηλότερη οικονομική απόδοση και επί τη βάση πλήρους εναρμονισμένων προϋποθέσεων κατανομής εντός της Κοινότητας. Συνεπώς, ο πλειστηριασμός θα πρέπει να αποτελεί τη βασική αρχή της κατανομής, καθώς πρόκειται για το απλούστερο σύστημα που γενικά θεωρείται και το αποδοτικότερο από οικονομικής άποψης. Με τον τρόπο αυτό, θα εξαλειφθεί η δυνατότητα για παράπλευρα κέρδη, ενώ οι

νεοεισερχόμενοι και οι οικονομίες που αναπτύσσονται με ρυθμό μεγαλύτερο από τον μέσο όρο θα θεθούν στην ίδια βάση με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις.

- (16) Προκειμένου να διατηρηθεί η περιβαλλοντική και διοικητική αποτελεσματικότητα του κοινοτικού συστήματος, να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και η πρόωπη εξάντληση του αποθέματος για τους νεοεισερχόμενους, οι κανόνες θα πρέπει να εναρμονισθούν έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν την ίδια προέγερση, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό των σημαντικών επεκτάσεων των εγκαταστάσεων. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να συμπεριληφθούν διατάξεις για την έγκριση εναρμονισμένων κανόνων για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Σε αυτούς τους κανόνες, ως σημαντική επέκταση θα πρέπει να ορίζεται, όπου απαιτείται, επέκταση κατά 10 % τουλάχιστον της υφιστάμενης εγκατεστημένης ισχύος της εγκατάστασης ή σημαντική αύξηση των εκπομπών της εγκατάστασης που συνδέεται με την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος. Κατανομή από το αποθεματικό για τους νεοεισερχόμενους πρέπει να γίνεται μόνο όταν υπάρχει σημαντική επέκταση της εγκατάστασης.
- (17) Όλα τα κράτη μέλη θα χρειασθεί να πραγματοποιήσουν σημαντικές επενδύσεις για τη μείωση της έντασης του άνθρακα στις οικονομίες τους έως το 2020, ενώ τα κράτη μέλη στα οποία το κατά κεφαλήν εισόδημα εξακολουθεί να είναι πολύ κατώτερο από τον κοινοτικό μέσο όρο και οι οικονομίες των οποίων προσιδούν να φτάσουν το επίπεδο των πλουσιότερων κρατών μελών θα χρειασθεί να καταβάλουν μειζόνες προσπάθειες για να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση. Οι στόχοι για ελάττωση ενδεχόμενων στρεβλώσεων στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό και για διασφάλιση του υψηλότερου δυνατού βαθμού οικονομικής απόδοσης για τη μεταμόρφωση της οικονομίας της Κοινότητας σε μια ασφαλή και μακροπρόθεσμα οικονομία χαμηλών εκπομπών CO₂ καθιστούν τη διαφορετική αντιμετώπιση των οικονομικών τομέων που διέπονται από το κοινοτικό σύστημα, στα μεμονωμένα κράτη μέλη, μη αρμόδια. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η ανάπτυξη άλλων μηχανισμών για τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών με σχετικά χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα και μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης. Ποσοστό 88 % της συνολικής ποσότητας των δικαιωμάτων προς πλειστηριασμό θα πρέπει να κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών βάσει του αντίστοιχου μεριδίου τους εκπομπών στο κοινοτικό σύστημα για το 2005 ή τη μέση τιμή για τη χρονική περίοδο 2005-2007, εάν αυτή είναι μεγαλύτερη. Ποσοστό 10 % της ποσότητας αυτής θα πρέπει να κατανέμεται προς όφελος των εν λόγω κρατών μελών για σκοπούς αλληλεγγύης και ανάπτυξης στην Κοινότητα, ώστε να χρησιμοποιείται για τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος. Για την κατανομή του εν λόγω 10 % θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα του κατά κεφαλήν εισοδήματος για το 2005 και οι προοπτικές ανάπτυξης των κρατών μελών, ενώ η κατανομή θα πρέπει να ευνοεί τα κράτη μέλη με χαμηλά επίπεδα κατά κεφαλήν εισοδήματος και μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα κατά 20 % υψηλότερο από τον κοινοτικό μέσο όρο θα πρέπει να συνεισφέρουν στην κατανομή, εκτός από τις περιπτώσεις όπου το άμεσο κόστος της συνολικής δόσης μέτρων όπως εκτιμάται στην έκθεση επιπτώσεων της Επιτροπής, που συνοδεύει τη δέσμη εκτελεστικών μέτρων της τους στόχους της ΕΕ για την αλλαγή του κλίματος και την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2020 υπερβαίνει ποσοστό 0,7 % του ΑΕΠ. Περαιτέρω 2 % της συνολικής ποσότητας των δικαιωμάτων προς πλειστηριασμό θα πρέπει να κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών των οποίων οι εκπομπές αερίων

θερμοκηπίου το 2005 ήταν κατά τουλάχιστον 20 % κατώτερες των εκπομπών τους του έτους βάσης που ισχύουν γι' αυτά δυνάμει του πρωτοκόλλου του Κιότο.

- (18) Δεδομένων των σημαντικών προσπαθειών που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και για την προσαρμογή στις αναπόφευκτες επιπτώσεις, θεωρείται ότι τουλάχιστον το 50 % των προσόδων από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος, για τη χρηματοδότηση έρευνας και ανάπτυξης με στόχο τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή, για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε να τηρηθεί η δέσμευση της ΕΕ για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 20 % έως το 2020, για την περιβαλλοντικώς ασφαλή δέσμευση και γεωλογική αποθήκευση αερίων θερμοκηπίου, για τη συνεισφορά στο Παγκόσμιο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και το Ταμείο Προσαρμογής όπως καθίσταται λειτουργικό από τη διάσχεση του Πόζναν για την Κλιματική Αλλαγή (COP 14 και COP/MOP 4), για μέτρα κατά της αποδύωσης και τη διευκόλυνση της προσαρμογής σε αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και για την αντιμετώπιση των κοινωνικών πλευρών, όπως τυχόν αυξήσεις των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος για τα νοικοκυριά με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ χαμηλότερο από τα αναμενόμενα καθαρά έσοδα των δημοσίων αρχών από πλειστηριασμούς και λαμβάνει υπόψη τα δυνητικά μειωμένα έσοδα από τη φορολογία των επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως, οι εισπράξεις από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών διαχείρισης του κοινοτικού συστήματος. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει διατάξεις για την παρακολούθηση της χρήσης των εσόδων από πλειστηριασμούς για τους σκοπούς αυτούς. Η παροχή πληροφοριών για τη χρήση των εσόδων δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να κοινοποιούν ορισμένα εθνικά μέτρα, η οποία απορρέει από το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η οδηγία δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν μελλοντικών διαδικασιών ως προς κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες μπορεί να κινηθούν σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης.
- (19) Κατά συνέπεια, ο πλειστηριασμός θα πρέπει να αποτελεί αποκλειστικό κανόνα από το 2013 και μετά για τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένης υπόψη της δυνατότητάς του να μετακυλύει το αυξημένο κόστος του CO₂, ενώ δεν πρέπει να παρέχεται δωρεάν κατανομή για τη δέσμευση και αποθήκευση CO₂, καθώς κίνητρο για τον σκοπό αυτό αποτελεί το γεγονός ότι δεν απαιτείται να επιστρέφονται δικαιώματα για εκπομπές που αποθηκεύονται. Προκειμένου να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, οι παραγωγοί ηλεκτρικού ρεύματος μπορούν να λαμβάνουν δωρεάν δικαιώματα για υπηρεσίες αστικής θέρμανσης και ψύξης και για θέρμανση και ψύξη μέσω συμπαραγωγής υψηλής αποδοτικότητας, όπως ορίζεται στην οδηγία 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την πρόωξη της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας^(*), σε περίπτωση που εκχωρηθούν δωρεάν δικαιώματα για την παραγωγή θερμότητας ή ψύξης με αυτήν τη μέθοδο από εγκαταστάσεις σε άλλους τομείς.

(*) ΕΕ L 52 της 21.2.2004, σ. 50.

- (20) Το κυριότερο μακροπρόθεσμο κίνητρο για τη δέσμευση και αποθήκευση CO₂ και για νέες τεχνολογίες είναι ότι δεν απαιτείται να επιστρέφονται δικαιώματα για εκπομπές CO₂ που αποθηκεύονται μονίμως ή αποφεύγονται. Επιπλέον, για να επιταχυνθεί η επίδειξη των πρώτων εμπορικών εγκαταστάσεων καθώς και η επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα πρέπει να κρατηθούν δικαιώματα από το αποθεματικό των νεοεισερχομένων για να χρηματοδοτηθεί μια εγγυημένη επιβράβευση, για τις πρώτες παρόμοιες εγκαταστάσεις στην ΕΕ, για τους τόνους ισοδυνάμου CO₂ που αποθηκεύονται ή αποφεύγονται σε επαρκή κλίμακα, εφόσον υπάρχει συμφωνία σχετικά με τη διάδοση της γνώσης. Η πρόθετη χρηματοδότηση θα πρέπει να διατεθεί για έργα περιορισμένου κλίμακας με καινοτόμο χαρακτήρα και με σημαντικό ποσοστό συγχρηματοδότησης από το φορέα εκμετάλλευσης, που να καλύπτει κατά κανόνα περισσότερο από το μισό επενδυτικό κόστος λαμβανομένης υπόψη και της βιωσιμότητας του έργου.
- (21) Όσον αφορά άλλους τομείς που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα, θα πρέπει να προβλεφθεί ένα μεταβατικό σύστημα σύμφωνα με το οποίο η δωρεάν κατανομή το 2013 θα είναι ίση με 80 % της ποσότητας που αντιπροσώπευε στο ποσοστό των συνολικών κοινοτικών εκπομπών κατά την περίοδο μεταξύ 2005 και 2007 που οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις εξέπεμπαν ως ποσοστό της ετήσιας συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων στην Κοινότητα. Στη συνέχεια, η δωρεάν κατανομή θα πρέπει να μειώνεται ισοποια κάθε χρόνο έως ότου φτάσει στο 30 % το 2020 με στόχο να μηδενισθεί το 2027.
- (22) Για να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία των αγορών άνθρακα και ηλεκτρικής ενέργειας, ο πλειστηριασμός δικαιωμάτων μετά το 2013 θα πρέπει να έχει αρχίσει το αργότερο έως το 2011 και να βασίζεται σε σαφείς, αντικειμενικές και εκ των προτέρων καθορισμένες αρχές.
- (23) Η μεταβατική δωρεάν κατανομή στις εγκαταστάσεις θα πρέπει να προβλέπεται μέσω εναρμονισμένων κοινοτικών κανόνων («εκ των προτέρων δείκτες αναφοράς») ούτως ώστε να ελαχιστοποιούνται οι στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό με την Κοινότητα. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις αποδοτικότερες τεχνικές σε ό,τι αφορά τα αέρια θερμοκηπίου και την ενέργεια, τα υποκατάστατα, τις εναλλακτικές διαδικασίες παραγωγής, τη χρήση βιομάζας, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη δέσμευση και αποθήκευση CO₂. Οι κανόνες αυτοί δεν θα πρέπει να παρέχουν κίνητρα για την αύξηση των εκπομπών ενώ θα πρέπει να διασφαλίζουν τον πλειστηριασμό ενός αυξημένου ποσοστού τέτοιων δικαιωμάτων. Οι κατανομές θα πρέπει να καθορίζονται πριν από την περίοδο εμπορίας ούτως ώστε να επιτρέπεται η σωστή λειτουργία της αγοράς. Οι εναρμονισμένοι αυτοί κανόνες μπορούν επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις εκπομπές που έχουν σχέση με τη χρήση καινοτόμων απαριών των οποίων η παραγωγή είναι αναπόφευκτη κατά τη βιομηχανική διεργασία σε σχέση με αυτό, οι κανόνες μπορούν να προβλέπουν την κατανομή δωρεάν δικαιωμάτων σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν τα εν λόγω απαρία ή σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων από όπου παράγονται τέτοιου είδους αέρια. Επίσης, θα πρέπει να αποτρέπουν τις ανάρμοστες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό της αγοράς για το ηλεκτρικό ρεύμα και τη θέρμανση και ψύξη που παρέχεται στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον θα πρέπει να αποτρέπουν τις αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των βιομηχανικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν από έναν φορέα και η παραγωγή έχει παραχωρηθεί σε εξωτερικές

εγκαταστάσεις. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να ισχύουν για τους νεοεισερχόμενους που αναπτύσσουν ίδιες δραστηριότητες με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις οι οποίες λαμβάνουν μεταβατικές δωρεάν κατανομές. Προς αποφυγή στρεβλώσεων στον ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς, δεν πρέπει να γίνονται δωρεάν κατανομές για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από νεοεισερχόμενους. Τα δικαιώματα που παραμένουν στο απόθεμα για τους νεοεισερχόμενους το 2020 θα πρέπει να τινθάνται σε πλειστηριασμό.

- (24) Η Κοινότητα θα εξακολουθήσει να έχει ηγετικό ρόλο στη διαπραγμάτευση μιας φιλοδοξίας διεθνούς σύμβασης για την κλιματική αλλαγή που θα επιτύχει τον στόχο του περιορισμού της παγκόσμιας αύξησης της θερμοκρασίας στους 2 °C και ενθαρρύνεται από την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την 13η διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών της σύμβασης-πλακίσιου UNFCCC και την τρίτη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών στο Πρωτόκολλο του Κιότο, που πραγματοποιήθηκαν στο Μπαλί της Ινδονησίας από 3 έως 14 Δεκεμβρίου 2007, προς την επίτευξη του στόχου αυτού. Σε περίπτωση που άλλες ανεπτυγμένες χώρες και άλλες μειζόνες πηγές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου δεν συμμετάσχουν στην εν λόγω διεθνή σύμβαση, μπορεί να προκληθεί αύξηση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου σε τρίτες χώρες όπου η βιομηχανία δεν υπόκειται σε παρόμοιους περιορισμούς αναφορικά με το διοξείδιο του άνθρακα («διαρροή άνθρακα»), ενώ ταυτόχρονα ενδέχεται να βρεθούν σε οικονομικά δυσχερή θέση ενεργοβόροι κλάδοι και επιμέρους κλάδοι της Κοινότητας οι οποίοι υπόκεινται στον διεθνή ανταγωνισμό. Η πιθανότητα αυτή μπορεί να υπονομεύσει την περιβαλλοντική ακεραιότητα και την ωφέλεια εκ των δράσεων της Κοινότητας. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαρροής άνθρακα, η Κοινότητα θα πρέπει να προβεί στη δωρεάν κατανομή του 100 % των δικαιωμάτων σε κλάδους ή επιμέρους κλάδους που πληρούν τα σχετικά κριτήρια. Ο προϋρισμός των συγκεκριμένων κλάδων και των επιμέρους κλάδων καθώς και των απαιτούμενων μέτρων θα πρέπει να αξιολογείται εκ νέου ώστε να διασφαλίζεται ότι αναλαμβάνεται δράση εκεί που χρειάζεται και ότι δεν γίνεται υπεραντιστάθμιση. Για τους συγκεκριμένους κλάδους ή επιμέρους κλάδους όπου δεν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι μπορεί διαφορετικά να αποτραπεί ο κίνδυνος διαρροής CO₂, όποτε η ηλεκτρική ενέργεια αντιπροσωπεύει υψηλό ποσοστό του κόστους παραγωγής και παράγεται με υψηλή απόδοση, στην αναλαμβανόμενη δράση μπορεί να συνεκτιμηθεί η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στην παραγωγική διαδικασία, χωρίς να αλλάξει η συνολική ποσότητα δικαιωμάτων. Ο κίνδυνος διαρροής άνθρακα στους συγκεκριμένους τομείς ή επιμέρους τομείς θα πρέπει να εκτιμηθεί, ως σημείο εκκίνησης, σε επίπεδο τριών ψηφίων (κώδικας NACE-3) ή, οσάκις ενδείκνυται και υπάρχουν τα σχετικά δεδομένα, σε επίπεδο τεσσάρων ψηφίων (κώδικας NACE-4).
- (25) Συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει την κατάσταση το αργότερο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, να διαβουλευθεί με όλους τους συναφείς κοινωνικούς εταίρους και, υπό το φως του αποτελέσματος των διεθνών διαπραγματεύσεων, να υποβάλει έκθεση η οποία θα συνοδεύεται από κατάλληλες προτάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα προυρισώσει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009 το αργότερο τους ενεργοβόρους κλάδους ή επιμέρους κλάδους της βιομηχανίας που είναι πιθανόν να εκτεθούν στον κίνδυνο διαρροής άνθρακα. Θα πρέπει να βασιστεί την ανάλυση της στην αξιολόγηση της αδυναμίας των βιομηχανιών να μετακυλίσουν το κόστος των απαιτούμενων δικαιωμάτων στις τιμές των προϊόντων χωρίς σημαντική απώλεια μεριδίου της αγοράς για τις εγκαταστάσεις εκτός ΕΕ που δεν προβαίνουν σε παρόμοια δράση για τη μείωση των εκπομπών τους. Οι ενεργοβόροι

βιομηχανίες που είναι αποφασισμένες να εκτεθούν σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα θα μπορούν να λαμβάνουν μεγαλύτερη ποσότητα δωρεάν κατανομής ή θα πρέπει να εισαχθεί ένα αποτελεσματικό σύστημα αντιστάθμισης του άνθρακα με στόχο την τοποθέτηση των εγκαταστάσεων της Κοινότητας που διατρέχουν σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα και εκείνων τρίτων χωρών σε συγκρίσιμη βάση. Ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να προβλέπει την εφαρμογή απαιτήσεων για τους εισαγωγείς οι οποίες δεν θα ήταν ευνοϊκότερες από εκείνες που ισχύουν για τις εντός της Κοινότητας εγκαταστάσεις απαιτώντας, επί παραδείγματι, την επιστροφή δικαιωμάτων. Όποια δράση και αν ληφθεί θα πρέπει να συνάδει με τις αρχές της UNFCCC, ιδιαίτερα δε με την αρχή των κοινών αλλά διαφοροποιημένων αρμοδιοτήτων και των αντίστοιχων δυνατοτήτων, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ). Θα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κοινότητας, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων εκ της συμφωνίας του ΠΟΕ.

- (26) Οι συζητήσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τον ορισμό των κλάδων ή επιμέρους κλάδων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα διεξάγονται κατ'εξαίρεση και ουδόλως επηρεάζουν τις διαδικασίες άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 202 της συνθήκης.
- (27) Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να κρίνουν αναγκαίο να αποζημιώσουν προσωρινά ορισμένες εγκαταστάσεις που έχει διαπιστωθεί ότι εκτίθενται σε αύξηση της «διαρροής άνθρακα», όσον αφορά το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που μετακυλλείται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Τέτοια ενίσχυση θα πρέπει να χορηγείται μόνο όταν είναι αναγκαία και σκόπιμη, και εφόσον διασφαλίζεται η διατήρηση των κινήτρων του κοινοτικού συστήματος για εξοικονόμηση ενέργειας και μεταφορά της ζήτησης από τη γκρίζα στην πράσινη ενέργεια.
- (28) Προκειμένου να διασφαλίζονται ίδιοι όροι ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας, η χρήση πιστωτικών μορίων για τη μείωση εκπομπών εκτός Κοινότητας από φορείς εκμετάλλευσης που εμπίπτουν στο κοινοτικό σύστημα θα πρέπει να εναρμονιστεί. Το πρωτόκολλο του Κιότο της UNFCCC ορίζει ποσοτικοποιημένους στόχους εκπομπών για τις ανεπτυγμένες χώρες για την περίοδο 2008 έως 2012 και προβλέπει τη δημιουργία μορίων πιστοποιημένης μείωσης εκπομπών (CER) από σχέδια του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης (ΜΚΑ) και τη δημιουργία μονάδων μείωσης των εκπομπών (ERU) από έργα κοινής εφαρμογής, καθώς και τη χρήση τους από ανεπτυγμένες χώρες προκειμένου να επιτύχουν μέρος των εν λόγω στόχων. Αν και το πλαίσιο του Κιότο δεν επιτρέπει τη δημιουργία ERU από το 2013 και μετά χωρίς την εφαρμογή νέων ποσοτικοποιημένων στόχων εκπομπών για τις χώρες φιλοξενίας, δυναμικά επιτρέπεται η συνέχιση της δημιουργίας μορίων ΜΚΑ. Εφόσον υπάρχει διεθνής σύμβαση για την αλλαγή του κλίματος, η επιπρόσθετη χρήση μορίων πιστοποιημένης μείωσης εκπομπών (CER) και μονάδων μείωσης εκπομπών (ERU) πρέπει να προβλεφθεί από τις χώρες οι οποίες έχουν κυρώσει τη σύμβαση. Ελλείψει τέτοιας σύμβασης, η πρόβλεψη για περαιτέρω χρήση των CER και ERU θα υπονόμει το κίνητρο αυτό και θα δυσχεραίνει την επίτευξη του στόχου της Κοινότητας για την αύξηση

της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η χρήση CER και ERU πρέπει να συνάδει με τον στόχο της Κοινότητας για παραγωγή ποσοστού 20 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 και να προάγει την ενεργειακή αποδοτικότητα, την καινοτομία και την τεχνολογική πρόοδο. Εφόσον υπάρχει συνέπεια προς την επίτευξη των στόχων αυτών, πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης συμφωνιών με τρίτες χώρες για την ενεργοποίηση σε αυτές επενδύσεων που οδηγούν σε πραγματικές επιπρόσθετες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ενώ παράλληλα τονώνουν την καινοτομία από επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί εντός της Κοινότητας και την τεχνολογική ανάπτυξη σε τρίτες χώρες. Τέτοιες συμφωνίες μπορούν να επικυρώνονται από πλέον της μιας χώρας. Με την έγκριση μιας ικανοποιητικής διεθνούς σύμβασης για τις κλιματικές αλλαγές από την Κοινότητα, η πρόβλεψη σε πιστωτικά μόρια που απορρέουν από έργα σε τρίτες χώρες θα πρέπει να αυξηθεί παράλληλα με την αύξηση του επιπέδου μείωσης των εκπομπών που θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω του κοινοτικού συστήματος.

- (29) Προκειμένου να παρέχεται προβλεψιμότητα, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν βεβαιότητα ότι θα μπορούν να χρησιμοποιούν CER και ERU μετά το 2012 έως το υπόλοιπο του επιπέδου που τους επιτρεπόταν να χρησιμοποιήσουν κατά την περίοδο 2008 έως 2012 από τύπους έργων που ήταν επιλέξιμα για χρήση στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος κατά την περίοδο 2008 έως 2012. Καθώς η μεταφορά μορίων CER και μονάδων ERU που ανήκουν σε φορείς εκμετάλλευσης από κράτη μέλη μεταξύ περιόδων δέσμευσης δεν είναι δυνατή δυνάμει διεθνών συμβάσεων («αποσταμίευση» CER και ERU) πριν από το 2015, και μόνο εφόσον τα κράτη μέλη επιλέξουν να επιτρέψουν την αποσταμίευση των εν λόγω CER και ERU, στο πλαίσιο περιορισμένων δικαιωμάτων αποσταμίευσης τέτοιων πιστωτικών μορίων, η διαβεβαίωση αυτή πρέπει να παρέχεται μέσα από την απαίτηση να επιτρέπουν τα κράτη μέλη στους φορείς να ανταλλάσσουν τα CER και ERU που έχουν εκχωρηθεί για μειώσεις εκπομπών πριν από το 2012 με δικαιώματα που θα ισχύουν από το 2013 και μετά. Ωστόσο, καθώς τα κράτη μέλη δεν πρέπει να είναι υποχρεωμένα να δέχονται CER και ERU τα οποία δεν είναι βέβαιο ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για την υλοποίηση των υφιστάμενων διεθνών δεσμεύσεών τους, η απαίτηση αυτή δεν πρέπει να παραταθεί πέραν της 31ης Μαρτίου 2015. Οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να λαμβάνουν την ίδια διαβεβαίωση σχετικά με τα μόρια CER που εκχωρούνται από έργα τα οποία έχουν καταρτίσει πριν από το 2013 για μειώσεις εκπομπών από το 2013 και μετά. Είναι σημαντικό, τα μόρια από έργα, που χρησιμοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης, να αντιπροσωπεύουν πραγματικές, επαληθεύσιμες, πρόσθετες και μόνιμες μειώσεις των εκπομπών με σαφή πλεονεκτήματα βιώσιμης ανάπτυξης και χωρίς σημαντικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Θα πρέπει να καθιερωθεί διαδικασία που να επιτρέπει την εξαίρεση ορισμένων τύπων έργων.
- (30) Σε περίπτωση που η σύναψη μιας διεθνούς σύμβασης για την κλιματική αλλαγή καθυστερήσει, πρέπει να προβλέπεται το ενδεχόμενο χρήσης των πιστωτικών μορίων που προέρχονται από έργα υψηλής ποιότητας που εμπίπτουν στο κοινοτικό σύστημα εμπορίας μέσω συμφωνιών με τρίτες χώρες. Τέτοιες συμφωνίες, που μπορεί να είναι διμερείς ή πολυμερείς, θα μπορούσαν να επιτρέψουν τη συνέχιση της αναγνώρισης υπό το κοινοτικό σύστημα των έργων που δημιουργήσαν μεν ERU έως το 2012, αλλά που δεν μπορούν πλέον να αναγνωρισθούν στο πλαίσιο του Κιότο.

- (31) Οι ΛΑΧ είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις συνέπειες της αλλαγής του κλίματος και ευθύνονται για πολύ χαμηλό επίπεδο εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των αναγκών των ΛΑΧ κατά τη χρήση των εσόδων από τους πλειστηριασμούς ώστε να διευκολύνεται η προσαρμογή των αναπτυσσόμενων χωρών στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος. Δεδομένου ότι ελάχιστα έργα ΜΚΑ έχουν καταρτιστεί στις χώρες αυτές, κρίνεται αρμόζον να παρέχεται η βεβαιότητα της αποδοχής των πιστωτικών μορίων που απορρέουν από έργα που θα ξεκινήσουν στις ΛΑΧ μετά το 2012, ακόμη και απουσία μιας διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές όταν αυτά τα έργα είναι σαφώς συμπληρωματικά και συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Το δικαίωμα αυτό πρέπει να ισχύει για τις ΛΑΧ έως το 2020, υπό την προϋπόθεση ότι έως τότε θα έχουν επικυρώσει είτε μια διεθνή σύμβαση για την αλλαγή του κλίματος είτε μια διμερή ή πολυμερή συμφωνία με την Κοινότητα.
- (32) Εφόσον επιτευχθεί μια μελλοντική διεθνής συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές, μπορεί να χρησιμοποιηθούν πρόδρατα πιστωτικά μόρια έως το ήμισυ της πρόθετης μείωσης που επέρχεται στο κοινοτικό σύστημα και τα πιστωτικά μόρια υψηλής ποιότητας ΜΚΑ θα πρέπει να είναι αποδεκτά στο ευρωπαϊκό σύστημα μόνο από το 2013, όταν τρίτες χώρες κυρώσουν τη διεθνή σύμβαση.
- (33) Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της πρέπει να επιτρέπουν μόνο δραστηριότητες έργων όπου όλοι οι μετέχοντες σε αυτά εδρεύουν είτε σε χώρα η οποία έχει προσυπογράψει τη διεθνή σύμβαση αναφορικά με τα έργα αυτά, ώστε να αποδαρρύνονται τα φαινόμενα «παρουτίτισμο» από επιχειρήσεις σε κράτη τα οποία δεν έχουν προσυπογράψει διεθνή σύμβαση, με την εξαίρεση των επιχειρήσεων εκείνων που εδρεύουν σε τρίτες χώρες ή σε υπο-ομοιοπονδιακές ή περιφερειακές οντότητες που είναι συνδεδεμένες με το κοινοτικό σύστημα.
- (34) Το γεγονός ότι ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας αναφέρονται στην έγκριση, από την Κοινότητα, μιας διεθνούς συμφωνίας για την αλλαγή του κλίματος δεν προδικάζει τη ύναψη της συμφωνίας αυτής και από τα κράτη μέλη.
- (35) Υπό το φως της εμπειρίας, οι διατάξεις του κοινοτικού συστήματος που σχετίζονται με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την εξακρίβωση εκπομπών χρήζουν βελτίωσης.
- (36) Η ΕΕ θα πρέπει να εργασθεί για την καθιέρωση ενός διεθνώς αναγνωρισμένου συστήματος για τη μείωση της αποδάωσης, την αύξηση της δάσωσης και την αναδάσωση, υποστηρίζοντας, στο πλαίσιο της UNFCCC, το στόχο της ανάπτυξης χρηματοδοτικών μηχανισμών, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες συμφωνίες, ως μέρος μιας ουσιαστικής, αποτελεσματικής, ιεστήμης και συνεπούς δημοσιονομικής αρχιτεκτονικής κατά τη διεθνή συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές που θα επιτευχθεί στη διάσκεψη της Κοπεγχάγης για τις κλιματικές αλλαγές (COP 15 και COP/MOP 5).
- (37) Προκειμένου να διευκρινιστεί η κάλυψη, από την παρούσα οδηγία, κάθε είδους λέβητα, καυστήρα, στροβίλου, θερμαντήρα, κλιβάνου, αποτεφρωτήρα, φρυκτήρα, κάμινου, φούρνου, στεγνωτηρίου, κινητήρα, κυπέλης καυσίμου, πυρσού καύσης και θερμικής ή καταλυτικής μονάδας μετακάυσης από την οδηγία 2003/87/ΕΚ, θα πρέπει να προυτεθεί ένας ορισμός της «καύσης».
- (38) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα δικαιώματα μπορούν να μεταβιβαστούν μεταξύ προσώπων εντός της Κοινότητας χωρίς κανέναν περιορισμό και να διασφαλίζεται ότι το κοινοτικό σύστημα μπορεί να συνδεθεί με συστήματα εμπορίας εκπομπών τρίτων χωρών και υπο-ομοιοπονδιακών και περιφερειακών οντοτήτων, από τον Ιανουάριο του 2012 και μετά, όλα τα δικαιώματα πρέπει να τηρούνται στο κοινοτικό μητρώο που θεσπίστηκε δυνάμει της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κιότο⁽¹⁾. Αυτό όμως δεν πρέπει να θίγει τη διατήρηση των εθνικών μητρώων εκπομπών που δεν καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα. Το κοινοτικό μητρώο θα πρέπει να παρέχει την ίδια ποιότητα των υπηρεσιών με τα εθνικά μητρώα.
- (39) Από το 2013 και μετά, η περιβαλλοντικός ασφαλής δέσμευση, μεταφορά και γεωλογική αποθήκευση CO₂ θα πρέπει να καλύπτεται εναρμονισμένα από το κοινοτικό σύστημα.
- (40) Θα πρέπει να προβλεφθούν μηχανισμοί για την αμοιβαία αναγνώριση δικαιωμάτων μεταξύ του κοινοτικού συστήματος και άλλων υποχρεωτικών συστημάτων εμπορίας αερίων θερμοκηπίου, τα οποία θέτουν ανώτατα όρια στις απόλυτες εκπομπές και έχουν θεσπιστεί σε οιαδήποτε τρίτη χώρα ή υπο-ομοιοπονδιακή ή περιφερειακή οντότητα.
- (41) Τρίτα κράτη που είναι γειτονικά της Ένωσης θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να συμμετάσχουν στο κοινοτικό σύστημα εάν τηρούν την παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλει κάθε προσπάθεια, τόσο στις διαπραγματεύσεις με τα υποψήφια προς ένταξη κράτη και τα δυνάμει υποψήφια προς ένταξη κράτη και τα κράτη που καλύπτονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, όσο και στην παροχή χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς αυτά, για να προάγει τον ως άνω στόχο. Τούτο θα διευκολύνει τη μεταφορά τεχνολογίας και γνώσεων προς αυτά τα κράτη, το οποίο είναι σημαντικό μέσο παροχής οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών ωφελημάτων προς όλους.
- (42) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει τη ύναψη συμφωνιών για την αναγνώριση δικαιωμάτων μεταξύ του κοινοτικού συστήματος και άλλων υποχρεωτικών συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με απόλυτα ανώτατα όρια εκπομπών, τα οποία είναι συμβατά με το ισχύον στην Κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των περιβαλλοντικών φιλοδοξιών και την ύπαρξη ενός ισχυρού και συγκρίσιμου μηχανισμού παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και εξακρίβωσης των εκπομπών και συστήματος συμμόρφωσης.

(1) ΕΕ L 49 της 19.2.2004, σ. 1.

(43) Λαμβανομένη υπόψη της εμπειρίας στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος, θα πρέπει να είναι δυνατή η εκχώρηση δικαιωμάτων για έργα που μειώνουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, αν τα έργα αυτά υλοποιούνται σύμφωνα με τους εναρμονισμένους κανόνες που υιοθετούνται σε κοινοτικό επίπεδο, δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διπλή μέτρηση των μειώσεων των εκπομπών και δεν θα παρακαλύουν τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κοινοτικού συστήματος ή την ανάληψη άλλων μέτρων πολιτικής για τη μείωση των εκπομπών που δεν καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα.

(44) Τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.

(45) Θα πρέπει ιδίως να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να θεσπίζει μέτρα για την εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τον ορισμό του νεοεισρχομένου, για τον εκλεισθηριασμό δικαιωμάτων, για τη μεταβατική κοινοτική κατανομή δικαιωμάτων, για τον καθορισμό των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών όσον αφορά την επιλογή ορισμένων έργων επίδειξης, για την κατάρτιση καταλόγου τοιμών ή υποτομών εκτεθειμένων σε σοβαρό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, για τη χρήση πιστωτικών μορίων, για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την εξακρίβωση εκπομπών για τη διαπίστευση των ελεγκτών, για την εφαρμογή εναρμονισμένων κανόνων για έργα καθώς και για την τροποποίηση ορισμένων παραρτημάτων. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά είναι γενικής εμβέλειας και έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, μεταξύ άλλων με τη συμπλήρωσή της με νέα μη ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

(46) Συνεπώς, η οδηγία 2003/87/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(47) Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η έγκαιρη μεταφορά των εν λόγω διατάξεων, οι οποίες προοιμιάζουν την αναθεωρημένη λειτουργία του κοινοτικού συστήματος από το 2013 και μετά.

(48) Προκειμένου να ολοκληρωθεί σωστά η περίοδος εμπορίας 2008 έως 2012, οι διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες 2004/101/ΕΚ⁽²⁾ και 2008/101/ΕΚ⁽³⁾ και από τον κανονισμό (ΕΚ)

αριθ. 219/2009⁽⁴⁾ θα πρέπει να συνεχίσουν να ισχύουν χωρίς να επηρεάζουν τη δυνατότητα της Επιτροπής να θεσπίζει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την αναθεωρημένη λειτουργία του κοινοτικού συστήματος από το 2013 και μετά.

(49) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης.

(50) Η παρούσα οδηγία οέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(51) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και ότι λόγω κλίμακας των αποτελεσμάτων της παρούσας οδηγίας μπορούν να επιτευχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(52) Σύμφωνα με την παράγραφο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁽⁵⁾, τα κράτη μέλη παροτρύνονται να καταρτίζουν, προς ιδία χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία των οδηγιών με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και να τους δημοσιεύουν.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποιώσεις στην οδηγία 2003/87/ΕΚ

Η οδηγία 2003/87/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 1 προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Η παρούσα οδηγία προβλέπει επίσης την κλιμάκωση των μειώσεων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ώστε να συνεισφέρει στα επίπεδα μειώσεων που θεωρούνται επιστημονικά απαραίτητα για την αποφυγή της επικίνδυνης αλλαγής του κλίματος.

Η παρούσα οδηγία ορίζει επίσης διατάξεις για τον προσδιορισμό και την υλοποίηση αυστηρότερης δέσμευσης της Κοινότητας όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών, που θα υπερβαίνει το 20 % και θα αρχίσει να ισχύει μόλις η Κοινότητα εγκρίνει μια διεθνή συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές που θα οδηγεί σε μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου οι οποίες θα υπερβαίνουν εκείνες που επιβάλλει το άρθρο 9, όπως δείχνει και η δέσμευση για το 30 %, την οποία ανέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2007».

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽²⁾ Οδηγία 2004/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους μηχανισμούς έργων που πρωτοκόλλου του Κιότο (ΕΕ L 338 της 13.11.2004, σ. 18).

⁽³⁾ Οδηγία 2008/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ ώστε να ενταχθούν οι αεροπορικές δραστηριότητες στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 8 της 13.1.2009, σ. 3).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, για την προσαρμογή στην απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, ορισμένων πράξεων που υπόκεινται στη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης, όσον αφορά την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο. Προσαρμογή στην κανονιστική διαδικασία με έλεγχο — Μέρος Δεύτερο (ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 109).

⁽⁵⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

2) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«γ) με τον όρο "αέρια θερμοκηπίου" νοούνται όλα τα αέρια που απαριθμούνται στο παράρτημα II και άλλα αέρια συστατικά της ατμόσφαιρας, τόσο φυσικά όσο και ανθρωπογενή, τα οποία απορροφούν και επανεκπέμπουν υπέρυθρη ακτινοβολία.»

β) το στοιχείο η) αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«η) με τον όρο "νεοεισερχόμενος" νοείται:

— κάθε εγκατάσταση όπου διεξάγεται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I και στην οποία έχει χορηγηθεί άδεια εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για πρώτη φορά, μετά την 30ή Ιουνίου 2011 ή

— κάθε εγκατάσταση όπου διεξάγεται μια από τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο κοινοτικό σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 ή 2 για πρώτη φορά, ή

— κάθε εγκατάσταση όπου διεξάγεται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I ή μια δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο κοινοτικό σύστημα σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 ή 2, και η οποία υπέστη μια σημαντική επέκταση μετά την 30ή Ιουνίου 2011, μόνο σε ό,τι αφορά την επέκταση αυτή»

γ) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«κ) Με τον όρο "καύση" νοείται κάθε οξειδωση καυσίμων, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται η παραγόμενη από τη διαδικασία αυτήν θερμότητα ή ηλεκτρική ή μηχανική ενέργεια και οποιεσδήποτε άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες, περιλαμβανομένου του καθαρισμού αερίων

κα) Με τον όρο "παραγωγός ηλεκτρικού ρεύματος" νοείται μια εγκατάσταση η οποία, από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2005, παράγει ηλεκτρικό ρεύμα για πώληση σε τρίτους και δεν έχει δραστηριότητα περιλαμβανόμενη στο παράρτημα I, με εξαίρεση την "καύση καυσίμων".»

3) Στο άρθρο 3γ παράγραφος 2, το «Άρθρο 11 παράγραφος 2» αντικαθίσταται από το «παράγραφος 1».

4) Στο άρθρο 3ζ, η φράση «σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14.» γίνεται «σύμφωνα με τον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14».

5) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Άδειες εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε από την 1η Ιανουαρίου 2005 καμία εγκατάσταση να μην πραγματοποιεί οιαδήποτε

δραστηριότητα περιλαμβανόμενη στο παράρτημα I που οδηγεί σε εκπομπές οριζόμενες σε σχέση με την εν λόγω δραστηριότητα εκτός εάν ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης είναι κάτοχος άδειας εκδοθείσας από αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ή εάν η εγκατάσταση εξαιρείται από το κοινοτικό σύστημα σύμφωνα με το άρθρο 27. Αυτό ισχύει επίσης για τις εγκαταστάσεις που εντάχθηκαν βάσει του άρθρου 24.»

6) Το άρθρο 5 στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«δ) των μέτρων παρακολούθησης των εκπομπών και των σχετικών εκδέσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14.»

7) Το άρθρο 6, τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Η αρμόδια αρχή επανεξετάζει, ανά πέντε έτη τουλάχιστον, την άδεια εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και προβαίνει στις δεούσες τροποποιήσεις.»

β) η παράγραφος 2 στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο στοιχείο:

«γ) ενός σχεδίου παρακολούθησης που πληροί τις απαιτήσεις δυνάμει του κανονισμού σε μεία του οποίου προβαίνει το άρθρο 14. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους φορείς εκμετάλλευσης να ενημερώνουν τα σχέδια παρακολούθησης χωρίς να τροποποιούν την άδεια. Οι φορείς εκμετάλλευσης υποβάλλουν τα τυχόν ενημερωμένα σχέδια παρακολούθησης στην αρμόδια αρχή προς έγκριση.»

8) Το άρθρο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Άρθρο 7

Αλλαγές που σχετίζονται με εγκαταστάσεις

Ο φορέας εκμετάλλευσης ενημερώνει την αρμόδια αρχή για κάθε σχεδιαζόμενη αλλαγή της φύσης ή της λειτουργίας της εγκατάστασης, ή κάθε επέκταση ή σημαντική μείωση της παραγωγικής ικανότητας της εγκατάστασης η οποία μπορεί να απαιτεί ενημέρωση της άδειας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Εφόσον ενδείκνυται, η αρμόδια αρχή ενημερώνει την άδεια. Αν υπάρχει αλλαγή στην ταυτότητα του φορέα, η αρμόδια αρχή ενημερώνει την άδεια ώστε να περιληφθεί το όνομα και η διεύθυνση του νέου φορέα.»

9) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Κοινοτική ποσότητα δικαιωμάτων

Η κοινοτική ποσότητα των εκχωρητέων κάθε χρόνο δικαιωμάτων, αρχής γενομένης από το 2013 μειώνεται γραμμικά με βάση τον μέσο όρο της περιόδου 2008 έως 2012. Η ποσότητα μειώνεται κατά γραμμικό συντελεστή 1,74 % σε σύγκριση με τη μέση ετήσια συνολική ποσότητα των δικαιωμάτων που εκχωρούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής τους για την περίοδο 2008 έως 2012.

Η Επιτροπή, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2010, δημοσιεύει την απόλυτη ποσότητα δικαιωμάτων για το 2013, για ολόκληρη την Κοινότητα, βάσει των συνολικών ποσοτήτων των δικαιωμάτων που εκχωρούν ή πρόκειται να εκχωρήσουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής τους για την περίοδο 2008 έως 2012.

Η Επιτροπή επανεξετάζει τον γραμμικό συντελεστή και υποβάλλει, ενδεχομένως, πρόταση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο από το 2020, με την προοπτική έγκρισης μιας απόφασης μέχρι το 2025.

10) Εισάγεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 9α

Προσαρμογή της κοινοτικής ποσότητας δικαιωμάτων

1. Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονταν στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012 σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1, η ποσότητα των δικαιωμάτων που είναι εκχωρητά από την 1η Ιανουαρίου 2013 πρέπει να προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τη μέση ετήσια ποσότητα των εκχωρητέων δικαιωμάτων προς τις εν λόγω εγκαταστάσεις κατά την περίοδο συμπεριληφής τους στο σύστημα, προσαρμοσμένη βάσει του γραμμικού συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9.

2. Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις που αναλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα I και περιλαμβάνονται στο κοινοτικό σύστημα μόνο από το 2013 και μετά, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης υποβάλλουν στη σχετική αρμόδια αρχή δεόντως τεκμηριωμένα και ελεγμένα από ανεξάρτητο φορέα δεδομένα εκπομπών, ούτως ώστε αυτά να λαμβάνονται υπόψη για την προσαρμογή της ποσότητας των εκχωρητέων δικαιωμάτων για ολόκληρη την Κοινότητα.

Τα δεδομένα αυτά πρέπει να υποβληθούν έως την 30ή Απριλίου 2010 το αργότερο στην οικεία αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις που εγκρίνονται κατά το άρθρο 14 παράγραφος 1.

Εάν τα υποβληθέντα δεδομένα τεκμηριώνονται δεόντως, τότε η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2010 και η ποσότητα των εκχωρητέων δικαιωμάτων, προσαρμοσμένη κατά τον γραμμικό συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9, προσαρμόζεται αναλόγως. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων που εκπέμπουν άλλα αέρια θερμοκηπίου, διαφορετικά του CO₂, η αρμόδια αρχή μπορεί να δηλώνει μικρότερη ποσότητα εκπομπών, σύμφωνα με τις δυνατότητες μείωσης των εκπομπών των εγκαταστάσεων αυτών.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις προσαρμοσμένες ποσότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2010.

4. Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις που αποκλείονται από το κοινοτικό σύστημα, δυνάμει του άρθρου 27, η συνολική ποσότητα των δικαιωμάτων που είναι εκχωρητά σε όλη την Κοινότητα από την 1η Ιανουαρίου 2013 προσαρμόζεται προς τα κάτω ώστε να ανταποκρίνεται στον μέσο όρο των ελεγμένων εκπομπών αυτών των εγκαταστάσεων κατά την περίοδο από το 2008 έως το 2010, προσαρμοσμένη κατά τον γραμμικό συντελεστή στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 9.»

11) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

Πλειστηριασμός δικαιωμάτων

1. Από το 2013 και μετά, τα κράτη μέλη θέτουν σε πλειστηριασμό όλα τα δικαιώματα τα οποία δεν κατανομούνται δωρεάν σύμφωνα με το άρθρο 10α και 10γ. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010 η Επιτροπή θα έχει καθορίσει και δημοσιεύσει τις προβλεπόμενες ποσότητες δικαιωμάτων προς δημοπράτηση.

2. Η συνολική ποσότητα των δικαιωμάτων που τίθενται προς πλειστηριασμό από κάθε κράτος μέλος συνίσταται στα ακόλουθα:

α) 88 % της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που τίθενται προς πλειστηριασμό η οποία διανέμεται μεταξύ των κρατών μελών σε μερίδια ίσα με το μερίδιο των ελεγμένων εκπομπών του εκάστοτε κράτους μέλους υπό το κοινοτικό σύστημα για το 2005 ή τη μέση τιμή της χρονικής περιόδου 2005-2007 εάν αυτή είναι μεγαλύτερη

β) 10 % της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που τίθενται προς πλειστηριασμό η οποία διανέμεται μεταξύ των κρατών μελών για τους σκοπούς της αλληλεγγύης και της ανάπτυξης εντός της Κοινότητας, με αποτέλεσμα η ποσότητα των δικαιωμάτων που τα κράτη μέλη θέτουν σε πλειστηριασμό δυνάμει του στοιχείου α) να προσαυξάνεται επί των ποσοστών που καθορίζονται στο παράρτημα IIα και

γ) 2 % της συνολικής ποσότητας των δικαιωμάτων προς πλειστηριασμό η οποία διανέμεται μεταξύ των κρατών μελών των οποίων οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου το 2005 ήταν κατά τουλάχιστον 20 % κατώτερες των εκπομπών τους στα επίπεδα του έτους βάσης που ισχύουν γι' αυτά δυνάμει του πρωτοκόλλου του Κιότο. Η κατανομή αυτού του ποσοστού μεταξύ των σχετικών κρατών μελών ορίζεται στο παράρτημα IIβ.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), αναφορικά με τα κράτη μέλη τα οποία δεν συμμετείχαν στο κοινοτικό σύστημα το 2005, το μερίδιό τους υπολογίζεται βάσει των ελεγμένων εκπομπών στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος για το 2007.

Εάν χρειάζεται, τα ποσοστά που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ) προσαρμόζονται αναλογικά ώστε να διασφαλίζεται ότι η ανακατανομή θα είναι αντιστοίχως 10 % και 2 %.

3. Τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν τη χρήση των εσόδων από τη δημοπράτηση των δικαιωμάτων. Τουλάχιστον 50 % των εισπράξεων που προέρχονται από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, περιλαμβανομένων όλων των εισπράξεων από πλειστηριασμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β) και γ), ή ποσού ίσου με τις συγκεκριμένες εισπράξεις, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους σκοπούς:

α) τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, περιλαμβανομένης της συνεισφοράς στο Παγκόσμιο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και το Ταμείο Προσαρμογής όπως καθίσταται λειτουργικό από τη διάσκεψη του Πόλναν για την αλλαγή του κλίματος (COP 14 και COP/MOP 4), με στόχο την προσαρμογή στις

επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος και τη χρηματοδότηση έρευνας και ανάπτυξης καθώς και έργων επίδειξης για τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές, περιλαμβανομένης της συμμετοχής σε πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του στρατηγικού ευρωπαϊκού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών και των ευρωπαϊκών τεχνολογικών πλατφορμών

- β) την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με στόχο την τήρηση της δέσμευσης της ΕΕ για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 20 % έως το 2020, καθώς και την ανάπτυξη άλλων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια ασφαλή και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τη συμβολή στην τήρηση της δέσμευσης της Κοινότητας για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20 % μέχρι το 2020
- γ) μέτρα με στόχο την αποφυγή της αποδύωσης και μέτρα για την αύξηση της δάσωσης και της αναδάσωσης σε αναπτυσσόμενες χώρες που θα έχουν κυρώσει τη μελλοντική διεθνή συμφωνία για την κλιματική αλλαγή μέτρα για τη μεταφορά τεχνολογιών και τη διευκόλυνση της προσαρμογής στις αρνητικές συνέπειες της αλλαγής του κλίματος στις χώρες αυτές
- δ) την απομόνωση του CO₂ από τα δάση στην Κοινότητα
- ε) την περιβαλλοντικώς ασφαλή δέσμευση και γεωλογική αποθήκευση του CO₂, ιδίως από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση στερεών ορυκτών καυσίμων και από φάσμα κλάδων και επιμέρους κλάδων της βιομηχανίας, περιλαμβανομένων και εκείνων σε τρίτα κράτη
- στ) την ενθάρρυνση της στροφής προς τα χαμηλών εκπομπών και δημόσια μέσα συγκοινωνίας
- ζ) τη χρηματοδότηση έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και των καθαρών τεχνολογιών στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία
- η) μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και της μόνωσης ή στην παροχή οικονομικής υποστήριξης για την αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων που αφορούν νοικοκυριά με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα
- θ) την κάλυψη των διοικητικών δαπανών για τη διαχείριση του κοινοτικού συστήματος.

Τα κράτη μέλη θα θεωρηθούν ότι έχουν τηρήσει τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εάν θεωρούν και εφαρμόσουν πολιτικές φορολογικής ή οικονομικής στήριξης, ιδιαίτερα, στις αναπτυσσόμενες χώρες, ή εσωτερικές ρυθμιστικές πολιτικές που υποβοηθούν την οικονομική υποστήριξη, που θα έχουν θεσπισθεί για τους σκοπούς που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο και έχουν αξία ίση τουλάχιστον προς το 50 % των εσόδων που προκύπτουν από τη δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπής στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 2, περιλαμβανομένων όλων των εσόδων από τη δημοπράτηση στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ).

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τη χρήση των εσόδων και για τα μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, στις εκθέσεις που υποβάλλουν κατ' εφαρμογή της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ.

4. Έως την 30ή Ιουνίου 2010, η Επιτροπή πρέπει να υιοθετήσει έναν κανονισμό σχετικά με τον χρόνο, τη διαχείριση και άλλες πτυχές των πλειστηριασμών ώστε να διασφαλίζεται ότι διενεργούνται κατά τρόπο εναρμονισμένο, ανοιχτό, διαφανή και χωρίς διακρίσεις. Προς το σκοπό αυτό, η διαδικασία πρέπει να είναι προβλέψιμη ιδίως όσον αφορά τη χρονική συγκυρία και την ακολουθία των πλειστηριασμών και την εκτιμώμενη ποιότητα των διαθέσιμων δικαιωμάτων.

Η μορφή των πλειστηριασμών πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζεται ότι:

- α) η πρόσβαση των φορέων εκμετάλλευσης, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που εμπιπτουν στο κοινοτικό σύστημα είναι πλήρης, ορθή και δίκαιη
- β) όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση στις ίδιες πληροφορίες ταυτόχρονα και οι συμμετέχοντες δεν υπονομεύουν τη λειτουργία του πλειστηριασμού
- γ) η οργάνωση και η συμμετοχή στους πλειστηριασμούς είναι οικονομικά αποδοτική και αποφεύγεται το περιττό διοικητικό κόστος και
- δ) χορηγείται πρόσβαση σε δικαιώματα και σε μικρούς φορείς εκπομπής.

Το εν λόγω μέτρο, με αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντάς την, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση σχετικά με την ορθή εφαρμογή των κανόνων πλειστηριασμού σε κάθε πλειστηριασμό, ιδίως όσον αφορά τη δίκαιη και ανοιχτή πρόσβαση, τη διαφάνεια, τη διαμόρφωση των τιμών και τις τεχνικές και λειτουργικές πτυχές. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται εντός ενός μηνός από τη διενέργεια του πλειστηριασμού και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής.

5. Η Επιτροπή επιβλέπει τη λειτουργία της ευρωπαϊκής αγοράς άνθρακα. Κάθε χρόνο, υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των πλειστηριασμών, της ρευστότητας και των εμπορευομένων ποσοτήτων. Αν παρ'αυτί ανάγκη, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλες οι σχετικές πληροφορίες διαβιβάζονται στην Επιτροπή τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την έγκριση της έκθεσης από την Επιτροπή.

12) Εισάγονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 10α

Μεταβατικοί κοινοτικοί κανόνες για εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή

1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010, η Επιτροπή πρέπει να υιοθετήσει πλήρως εναρμονισμένα μέτρα εφαρμογής που θα ισχύουν σε ολόκληρη την Κοινότητα για την κατανομή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στις παραγράφους 4, 5, 7 και 12, συμπεριλαμβανομένων και όλων των αναγκαίων διατάξεων για την εναρμονισμένη εφαρμογή της παραγράφου 19.

Τα εν λόγω μέτρα, με αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο καθορίζουν, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό, κοινοτικής εμβέλειας εκ των προτέρων δείκτες αναφοράς, ούτως ώστε να διασφαλίσουν ότι η κατανομή πραγματοποιείται κατά τρόπο που παρέχει κίνητρα για μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τεχνικές αποδοτικές, λαμβάνοντας υπόψη τις αποδοτικότερες τεχνικές, υποκατάστατα, εναλλακτικές διαδικασίες παραγωγής, υψηλής απόδοσης συμπαραγωγή ενέργειας, αποδοτική ανάκτηση ενέργειας από απαέρια, χρήση βιομάζας και δευτευσή και αποθήκευση CO₂, όπου διατίθενται τέτοιου είδους εγκαταστάσεις, καθώς και ότι δεν παρέχουν κίνητρα για αύξηση των εκπομπών. Δεν πραγματοποιείται δωρεάν κατανομή σε κανέναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός από τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 10γ και για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από απαέρια.

Για κάθε κλάδο και επιμέρους κλάδο, ο δείκτης αναφοράς καθορίζεται κατά κανόνα για τα προϊόντα και όχι για την ισχύ, ούτως ώστε να μεγιστοποιούνται οι μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η εξοικονόμηση ενεργειακής απόδοσης στο σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας του εμπλεκόμενου κλάδου ή επιμέρους κλάδου.

Κατά τον προσδιορισμό των αρχών για τον εκ των προτέρων καθορισμό των δεικτών αναφοράς σε μεμονωμένους τομείς και υποτομείς, η Επιτροπή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερομένων τομέων και υποτομέων.

Η Επιτροπή πρέπει, με την έγκριση από την Κοινότητα μιας διεθνούς σύμβασης για την αλλαγή του κλίματος η οποία θα οδηγήσει σε υποχρεωτικές μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου συγκρίσιμες με εκείνες της Κοινότητας, να αναθεωρήσει τα μέτρα αυτά ώστε να διασφαλίζει ότι η δωρεάν κατανομή παρέχεται μόνο όπου αιτιολογείται πλήρως υπό το πρίσμα της εν λόγω σύμβασης.

2. Κατά τον προσδιορισμό των αρχών για τον καθορισμό των εκ των προτέρων δεικτών αναφοράς σε μεμονωμένους κλάδους ή επιμέρους κλάδους, ως σημείο αφετηρίας λαμβάνεται η μέση επίδοση των 10 % αποδοτικότερων εγκαταστάσεων σε έναν κλάδο ή επιμέρους κλάδο στην Κοινότητα κατά την περίοδο 2007-2008. Η Επιτροπή διαβουλεύεται με τους συναφείς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερομένων τομέων και υποτομέων.

Οι κανονισμοί σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15, θεσπίζουν εναρμονισμένους κανόνες εποπτείας, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης των σχετιζόμενων με την παραγωγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με σκοπό τον εκ των προτέρων καθορισμό δεικτών αναφοράς.

3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 8, και παρά το άρθρο 10γ, δεν παρέχεται δωρεάν κατανομή σε παραγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος, σε εγκαταστάσεις δέσμησης, σε αγωγούς μεταφοράς ή σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης CO₂.

4. Δωρεάν κατανομή παρέχεται στην αστική τηλεθέρμανση καθώς και στη συμπαραγωγή υψηλής αποδοτικότητας όπως ορίζεται στην οδηγία 2004/8/ΕΚ για την οικονομικώς δικαιολογημένη ζήτηση, όσον αφορά την παραγωγή θέρμανσης ή ψύξης. Κάθε έτος μετά το 2013, η συνολική κατανομή σε τέτοιες εγκαταστάσεις παραγωγής θερμότητας προσαρμόζεται βάσει του γραμμικού συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9.

5. Η μέγιστη ετήσια ποσότητα δικαιωμάτων που ουσιαστικά τη βάση υπολογισμού των κατανομών σε εγκαταστάσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από την παράγραφο 3 και δεν είναι νεοεισερχόμενες, δεν υπερβαίνει:

- α) τη συνολική ετήσια κοινοτική ποσότητα, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9, πολλαπλασιασόμενο επί το μερίδιο των εκπομπών από εγκαταστάσεις που δεν καλύπτονται από την παράγραφο 3 στο μέσο σύνολο ελεγχμένων εκπομπών κατά την περίοδο 2005 έως 2007 από εγκαταστάσεις που καλύπτονταν από το κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012 και
- β) το σύνολο των μέσων ετησίων ελεγχμένων εκπομπών των εγκαταστάσεων στην περίοδο 2005 έως 2007 που περιλαμβάνονται στο κοινοτικό πρόγραμμα μόνο από το 2013 και εφεξής και δεν καλύπτονται από την παράγραφο 3, προσαρμοσμένων με τον γραμμικό συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9.

Όταν είναι αναγκαίο, εφαρμόζεται ένας ενιαίος διατομεακός διορθωτικός συντελεστής.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεσπίσουν οικονομικά μέτρα υπέρ των κλάδων ή επιμέρους κλάδων που αναμένεται να εκτεθούν σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, για το κόστος που σχετίζεται με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που μετακυλιέται στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να αντισταθμιστεί το κόστος αυτό και, εφόσον τα οικονομικά αυτά μέτρα συνάδουν προς τους κανόνες περί κρατικών ενισχυσεων που εφαρμόζονται και πρόκειται να θεσπιστούν στον τομέα αυτό.

Τα μέτρα αυτά βασίζονται στους εκ των προτέρων δείκτες αναφοράς των έμμεσων εκπομπών CO₂ ανά μονάδα παραγωγής. Οι εν λόγω δείκτες αναφοράς υπολογίζονται για ένα συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα ως το αποτέλεσμα της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ανά μονάδα παραγωγής που αντιστοιχεί στην πλέον αποδοτική διαθέσιμη τεχνολογία και των εκπομπών CO₂ του σχετικού ευρωπαϊκού μείγματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

7. Ποσοστό πέντε επί τοις εκατό της κοινοτικής ποσότητας δικαιωμάτων που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α κατά την περίοδο 2013 έως 2020 διατηρείται ως απόθεμα για νεοεισερχόμενες, ως η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να κατανεμηθεί στους νεοεισερχόμενους σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Τα δικαιώματα στο εν λόγω κοινοτικής εμβέλειας απόθεμα που δεν χορηγούνται στους νεοεισερχόμενους ούτε χρησιμοποιούνται κατά τις παραγράφους 8, 9 ή 10 του παρόντος άρθρου κατά την περίοδο 2013 έως 2020, εκπλειστηριάζονται από τα κράτη μέλη, τα οποία λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο ωφέλειας που αποκόμισαν εγκαταστάσεις των κρατών μελών από το απόθεμα αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 και, όσον αφορά τις διαδικασίες και τη χρονική συγκυρία, το άρθρο 10 παράγραφος 4 και τις σχετικές εκτελεστικές διατάξεις.

Οι κατανομές προσαρμόζονται βάσει του γραμμικού συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 9.

Δεν προβλέπεται δωρεάν κατανομή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από νεοεισερχόμενους.

Το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2010, η Επιτροπή θα έχει εγκρίνει εναρμονισμένους κανόνες για την εφαρμογή του ορισμού του "νεοεισερχόμενου", ιδίως σε σχέση με τον ορισμό των "σημαντικών επεκτάσεων".

Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της με νέα στοιχεία, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 3.

8. Ποσό δικαιωμάτων έως 300 εκατ. από το απόθεμα για τους νεοεισρχόμενους διατίθεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015, προκειμένου να συμβάλει στην τόνωση της κατασκευής και λειτουργίας μέχρι και 12 εμπορικών έργων επίδειξης που αποσκοπούν στην περιβαλλοντικά ασφαλή δέμευση και γεωλογική αποθήκευση (CCS) CO₂, καθώς και σε έργα επίδειξης για τις καινοτόμες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας, στην επικράτεια της ΕΕ.

Τα δικαιώματα διατίθενται για τη στήριξη έργων επίδειξης που συμβάλλουν στην ανάπτυξη σε γεωγραφικά ισορροπημένες τοποθεσίες, ενός ευρέος φάσματος δέμευσης και αποθήκευσης CO₂ και καινοτόμων τεχνολογιών ανανέωσης της ενέργειας που δεν είναι ακόμη εμπορικά βιώσιμες. Η επιβράβευση τους εξαρτάται από τη διακριβωμένη αποφυγή εκπομπών CO₂.

Τα έργα επιλέγονται με βάση αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια που περιλαμβάνουν απαιτήσεις για διάδοση της γνώσης. Τα συγκεκριμένα κριτήρια και μέτρα θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 3, και καθίστανται διαθέσιμα στο κοινό.

Προβλέπονται δικαιώματα για τα έργα που πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο. Η στήριξη των έργων αυτών διοχετεύεται μέσω των κρατών μελών και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τη σημαντική συγχρηματοδότηση από το φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης. Θα μπορούσαν επίσης να συγχρηματοδοτούνται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος καθώς και από άλλα μέσα. Κανένα έργο δεν λαμβάνει μέσω του μηχανισμού της παρούσας παραγράφου βοήθεια που να υπερβαίνει το 15 % του συνολικού αριθμού δικαιωμάτων που διατίθενται προς το σκοπό αυτό. Τα δικαιώματα αυτά λαμβάνονται υπόψη στην παράγραφο 7.

9. Η Λιθουανία, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 4 σχετικά με την πυρηνική εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ignalina στη Λιθουανία, το οποίο επισυνάπτεται στην πράξη προχώρησης του 2003, έχει αναλάβει δέμευση να κλείσει τη μονάδα 2 της εγκατάστασης πυρηνικής ενέργειας Ignalina το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, μπορεί, εάν οι συνολικές ελεγμένες εκπομπές της Λιθουανίας από 2013 έως 2015 εντός του κοινοτικού συστήματος υπερβαίνουν το άθροισμα των δωρεάν δικαιωμάτων που χορηγούνται σε εγκαταστάσεις στη Λιθουανία για εκπομπές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατ' αυτήν την περίοδο συν τρία όγδοα των δικαιωμάτων που θα τεθούν σε πλειστηριασμό από τη Λιθουανία κατά την περίοδο 2013 έως 2020, να αξιώσει δικαιώματα από το απόθεμα για τους νεοεισρχόμενους για εκπλειστηριασμό σύμφωνα με τον κανονισμό σε μνεία του οποίου προβαίνει το άρθρο 10 παράγραφος 4. Το μέγιστο ποσό δικαιωμάτων είναι ισοδύναμο προς την υπέρβαση εκπομπών αυτήν την περίοδο στον βαθμό όπου αυτή η υπέρβαση οφείλεται σε αυξημένες εκπομπές από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μείον την ποσότητα κατά την οποία οι κατανομές στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την περίοδο 2008 έως 2012 υπερέβαναν τις ελεγμένες εκπομπές εντός του κοινοτικού συστήματος στη Λιθουανία κατά την ως άνω περίοδο. Οιαδήποτε δικαιώματα ως ανωτέρω λαμβάνονται υπόψη στην παράγραφο 7.

10. Οιοδήποτε κράτος μέλος το δίκτυο ηλεκτρισμού του οποίου είναι συνδεδεμένο με τη Λιθουανία και το οποίο το 2007 εισήγαγε άνω του 15 % της εγχώριας του κατανάλωσης ηλεκτρισμού από τη Λιθουανία για δική του κατανάλωση και οσάκις οι εκπομπές έχουν αυξηθεί λόγω επενδύσεων σε νέο δυναμικό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να εφαρμόσει, πηρουμένων των αναλογιών, τις διατάξεις της παραγράφου 9 υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω παράγραφο.

11. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10β, η ποσότητα των δωρεάν καταμετρήτων δικαιωμάτων δύναμι των παραγράφων 4 έως 7 του παρόντος άρθρου για το 2013 αντιστοιχεί σε 80 % της ποσότητας που καθορίζεται σύμφωνα με τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Στη συνέχεια, η δωρεάν κατανομή μειώνεται ισόποσα ετησίως έως ότου φτάσει στο 30 % το 2020 με στόχο να καταστεί μηδενική το 2027.

12. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10β, από το 2013 και κάθε επόμενο έτος μέχρι το 2020, για εγκαταστάσεις σε τομείς ή επιμέρους τομείς που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα προβλέπεται η δωρεάν κατανομή, σύμφωνα με την παράγραφο 1, δικαιωμάτων σε ποσοστό 100 τοις εκατό της ποσότητας που προορίζεται σύμφωνα με τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

13. Το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2009, και κάθε 5 χρόνια εφεξής, η Επιτροπή προορίζει, αφού διεξαχθεί συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τον κατάλογο με τους τομείς ή επιμέρους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 12, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 14 έως 17.

Κάθε χρόνο, η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, να περιλαμβάνει ένα τομέα ή υποτομέα στον κατάλογο του πρώτου εδαφίου, εφόσον μπορεί να αποδειχθεί, με αναλυτική έκθεση, ότι ο εν λόγω τομέας ή επιμέρους τομέας πληροί τα κριτήρια των παραγράφων 14 έως 17, κατόπιν αλλαγής που έχει ουσιώδη επίπτωση στις δραστηριότητες του εν λόγω τομέα ή επιμέρους τομέα.

Για τον σκοπό της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τα κράτη μέλη, τους ενδιαφερόμενους τομείς ή επιμέρους τομείς και άλλους συναφείς φορείς.

Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23, παράγραφος 3.

14. Για τον προορισμό των κλάδων και επιμέρους κλάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 12, η Επιτροπή αξιολογεί, σε κοινοτικό επίπεδο, τον βαθμό στον οποίο είναι εφικτό για τον ενδιαφερόμενο κλάδο ή επιμέρους κλάδο, στο αντίστοιχο επίπεδο διαχωρισμού, να μετακυλίσει το άμεσο κόστος των απαιτούμενων δικαιωμάτων και το έμμεσο κόστος λόγω των υψηλότερων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που απορρέουν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, στις τιμές των προϊόντων χωρίς σημαντική υποχώρηση του μεριδίου αγοράς του προς όφελος εδωκοινοτικών εγκαταστάσεων. Οι αξιολογήσεις αυτές θα βασίζονται σε μέση τιμή άνθρακα σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής που συνοδεύει τη Δέσημη εκτελεστικών μέτρων για τους κοινοτικούς στόχους κλιματικών αλλαγών και ανανεώσιμης ενέργειας για το 2020 και, αν υπάρχουν, με βάση τα δεδομένα των τριών τελευταίων ετών όσον αφορά την εμπορία, την παραγωγή και την προστιθέμενη αξία για κάθε τομέα ή επιμέρους τομέα.

15. Ένας τομέας ή επιμέρους τομέας θεωρείται ότι εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα:

- α) στον βαθμό που το άθροισμα του άμεσου και του έμμεσου πρόσθετου κόστους λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας οδηγεί σε σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής, που υπολογίζεται ως ποσοστό ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, τουλάχιστον κατά 5 % και
- β) εφόσον η ένταση των συναλλαγών με τρίτες χώρες, που ορίζεται ως η σχέση μεταξύ της συνολικής αξίας των εξαγωγών συν την αξία των εισαγωγών από τρίτες χώρες, και το συνολικό μέγεθος της αγοράς για την Κοινότητα (ετήσιος κύκλος εργασιών + σύνολο εισαγωγών από τρίτες χώρες), υπερβαίνει το 10 %.

16. Παρά την παράγραφο 15, ένας τομέας ή επιμέρους τομέας θεωρείται επίσης ότι εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα εάν:

- α) το άθροισμα του άμεσου και του έμμεσου πρόσθετου κόστους λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας οδηγεί σε ιδιαίτερα μεγάλη αύξηση του κόστους παραγωγής, που υπολογίζεται ως ποσοστό ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, τουλάχιστον κατά 30 % ή
- β) η ένταση των συναλλαγών με τρίτες χώρες, που ορίζεται ως η σχέση μεταξύ της συνολικής αξίας των εξαγωγών προς τρίτες χώρες + την αξία των εισαγωγών από τρίτες χώρες, και το συνολικό μέγεθος της αγοράς για την Κοινότητα (ετήσιος κύκλος εργασιών + σύνολο εισαγωγών από τρίτες χώρες), υπερβαίνει το 30 %.

17. Ο κατάλογος που αναφέρεται στην παράγραφο 13 μπορεί να συμπληρωθεί μετά την ολοκλήρωση ποιοτικής αξιολόγησης, η οποία λαμβάνει υπόψη, όπου υφίστανται σχετικά στοιχεία, τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) το βαθμό στον οποίο μεμονωμένες εγκαταστάσεις του ενδιαφερόμενου τομέα και/ή επιμέρους τομέα έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν τα επίπεδα εκπομπών, ή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης ανάλογα με την περίπτωση, και της αύξησης του κόστους παραγωγής που μπορεί να επιφέρει η σχετική επένδυση, π.χ βάσει των αποδοτικότερων τεχνικών
- β) τα χαρακτηριστικά της αγοράς (τρέχοντα και προβλεπόμενα), περιλαμβανομένων των στοιχείων όταν τα ποσοστά έκθεσης της εμπορίας ή της αύξησης του αμέσου και έμμεσου κόστους πλησιάζουν ένα από τα κατώφλια μεία των οποίων γίνεται στην παράγραφο 16
- γ) την κερδοφορία ως πιθανό δείκτη για τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις και/ή της απόφασης για μετεγκατάσταση.

18. Ο κατάλογος που αναφέρεται στην παράγραφο 13 καθορίζεται αφού ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα, όπου υφίστανται σχετικά στοιχεία:

- α) ο βαθμός στον οποίο τρίτες χώρες που αντιπροσωπεύουν αποφασιστικό μερίδιο στην παγκόσμια αγορά προϊόντων στους τομείς ή υποτομείς που θεωρείται ότι διατρέχουν κίνδυνο διαρροής άνθρακα, δευτερεύοντα ρητώς να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στους αντίστοιχους

τομείς ή υποτομείς σε βαθμό αντίστοιχο με αυτόν της Κοινότητας και εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος και

- β) ο κατά πόσον η αποδοτικότητα από απόψεις άνθρακα, των εγκαταστάσεων που βρίσκονται στις χώρες αυτές είναι συγκρίσιμη με αυτή της Κοινότητας.

19. Δεν χορηγείται δωρεάν δικαίωμα σε εγκατάσταση που διέκοψε τη λειτουργία της, εκτός αν ο φορέας εκμετάλλευσης αποδείξει στην αρμόδια αρχή ότι η εν λόγω εγκατάσταση θα επαναλειτούργησε εντός καθορισμένου και εύλογου χρονικού διαστήματος. Εγκαταστάσεις για τις οποίες έχει ληφθεί η ανασταλεί η άδεια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και εγκαταστάσεις των οποίων η λειτουργία ή η επαναλειτουργία είναι τεχνικά αδύνατη, θεωρούνται ότι έχουν διακόψει τη λειτουργία τους.

20. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των μέτρων που θεσπίζονται βάσει της παραγράφου 1, συμπεριλαμβάνει και μέτρα για τον προορισμό των εγκαταστάσεων που παύουν εν μέρει να λειτουργούν ή μειώνουν σημαντικά την παραγωγική τους ικανότητα, καθώς και για την προσαρμογή, ανάλογα με την περίπτωση, του επιπέδου των δωρεάν δικαιωμάτων που διανέμονται ως εκ τούτου σε αυτές.

Άρθρο 10β

Μέτρα στήριξης ορισμένων ενεργοβόρων βιομηχανιών σε περίπτωση διαρροής άνθρακα

1. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, η Επιτροπή πρέπει, ανάλογα με την έκβαση των διεθνών διαπραγματεύσεων και συνυπολογίζομενου του βαθμού στον οποίο αυτές οδηγούν στη μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους συναφείς κοινωνικούς εταίρους, να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αναλυτική έκθεση στην οποία θα αξιολογείται η κατάσταση των ενεργοβόρων κλάδων και υποκλάδων για τους οποίους έχει διαπιστωθεί ότι εκτίθενται σε σημαντικούς κινδύνους διαρροής άνθρακα. Η εν λόγω αξιολόγηση συνοδεύεται από τις δέουσες προτάσεις, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται:

- α) η προσαρμογή της αναλογίας των δικαιωμάτων που λαμβάνονται δωρεάν από τους κλάδους και τους επιμέρους κλάδους που αναφέρονται στο άρθρο 10α
- β) η συμπερίληψη στο κοινοτικό σύστημα εισαγωγών προϊόντων που παράγονται από τους κλάδους ή τους επιμέρους κλάδους που προδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10α
- γ) η αποτίμηση του αντικτύπου της διαρροής άνθρακα στην ενεργειακή ασφάλεια των κρατών μελών, συγκεκριμένα οσάκις οι συνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας με τη λοιπή Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ανεπαρκείς και οσάκις υπάρχουν συνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας με τρίτα κράτη, καθώς και τα δέοντα μέτρα επί του θεματός.

Κατά τη διερεύνηση του ποια μέτρα είναι κατάλληλα, πρέπει να λαμβάνονται ομοίως υπόψη τυχόν δεσμευτικές τομεακές συμφωνίες που προβλέπουν μειώσεις των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον βαθμό που απαιτείται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και οι οποίες μπορούν να υποβληθούν σε παρακολούθηση και έλεγχο και διέπονται από ρυθμίσεις αναγκαστικής εκτέλεσης.

2. Το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2011 η Επιτροπή αποτιμά εάν οι αποφάσεις που ελήφθησαν σχετικά με το ποσοστό δωρεάν δικαιωμάτων που λαμβάνουν οι κλάδοι και επιμέρους κλάδοι σύμφωνα με την παράγραφο 1, περιλαμβανομένης της συνέπειας από τον εκ των προτέρων ορισμό των δεικτών αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 2, θα επηρεάσουν κατά πάσαν πιθανότητα σημαντικά την ποσότητα δικαιωμάτων που έκαστο κράτος μέλος θέτει σε πλειστηριασμό σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο β) εν συγκρίσει προς ένα σενάριο με πλήρη εκπλειστηριασμό για όλους τους κλάδους το 2020. Υποβάλλει κατά περίπτωση τις δέουσες προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις των προτάσεων αυτών επί της κατανομής.

Άρθρο 10γ

Η επιλογή της μεταβατικής δωρεάν κατανομής για εκουγχρονισμό της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

1. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 10α παράγραφοι 1 έως 5, τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε μεταβατική δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού που λειτουργούν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2008 ή σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού για τις οποίες τα επενδυτικά έργα είχαν αρχίσει έως την ως άνω ημερομηνία, εφόσον πληρούνται μια από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) το εθνικό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας δεν ήταν το 2007 άμεσα ή έμμεσα διασυνδεδεμένο με το δίκτυο που λειτουργεί από την Ένωση για τον Συντονισμό Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (UCTE)
- β) το εθνικό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ήταν συνδεδεμένο το 2007, άμεσα ή έμμεσα, μόνο με το δίκτυο που εκμεταλλεύεται η Ένωση για τον Συντονισμό της Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (UCTE), μέσω μοναδικής γραμμής χωρητικότητας μικρότερης των 400 MW ή
- γ) το 2006, περισσότερο από το 30 % της ηλεκτρικής ενέργειας παράγονταν από ενιαίο ορυκτό καύσιμο και εφόσον το 2006 το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε τιμές αγοράς δεν υπερέβαινε το 50 % του μέσου κατά κεφαλή ΑΕΠ της Κοινότητας σε τιμές αγοράς.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή εθνικό σχέδιο που προβλέπει επενδύσεις για μετασκευή και αναβάθμιση των υποδομών και των καθαρών τεχνολογιών. Το εθνικό σχέδιο θα προβλέπει και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματός τους καθώς και των πηγών εφοδιασμού σε ποσότητα ισοδύναμη, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, με την αγοραία αξία της δωρεάν κατανομής όσον αφορά τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις ενώ λαμβάνει παράλληλα υπόψη την ανάγκη μιας κατά το δυνατόν συγκράτησης των αμέσως συνδεδεμένων αυξήσεων τιμών. Τα οικεία κράτη μέλη υποβάλλουν κάθε χρόνο στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά την αναβάθμιση της υποδομής και τις καθαρές τεχνολογίες. Προς τον σκοπό αυτό, μπορούν να προυμετρηθούν οι επενδύσεις που αναλαμβάνονται από τις 25 Ιουνίου 2009.

2. Οι μεταβατικές δωρεάν κατανομές αφαιρούνται από την ποσότητα δικαιωμάτων που θα εκπλειστηριαζόταν σε διαφορετική περίπτωση το αντίστοιχο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 2. Το 2013, οι συνολικές μεταβατικές δωρεάν κατανομές δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 70 % των μέσων ετήσιων επαληθευμένων εκπομπών κατά το διάστημα 2005-2007 από τέτοιους παραγωγούς ενέργειας για την ποσότητα που

αντιστοιχεί στη μεικτή τελική εθνική κατανάλωση, σύμφωνα με τις ελεγμένες εκπομπές της περιόδου 2005-2007 του εν λόγω κράτους μέλους και, εν συνεχεία, μειώνονται βαθμιαία καταλήγοντας σε μηδενική δωρεάν κατανομή το 2020. Για τα κράτη μέλη που δεν συμμετείχαν στο κοινοτικό σύστημα το 2005, οι σχετικές εκπομπές υπολογίζονται βάσει των επαληθευμένων για το κοινοτικό σύστημα εκπομπών τους στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος για το 2007.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα δικαιώματα που κατανέμονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο από τον φορέα εκμετάλλευσης της οικείας εγκατάστασης για επιστροφή δικαιωμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 3, όσον αφορά τις εκπομπές της ίδιας εγκατάστασης κατά τη διάρκεια του έτους για το οποίο εκχωρούνται τα δικαιώματα.

3. Τα δικαιώματα που κατανέμονται σε φορείς εκμετάλλευσης βασίζονται σε κατανομή με βάση τα ελεγμένα δεδομένα εκπομπών της περιόδου 2005-2007 ή σε εκ των προτέρων καθορισθέντα δείκτη αναφοράς απόδοσης, με βάση τον σταθμισμένο μέσο όρο των επιπέδων εκπομπών των πλέον αποδοτικών από απόψεως εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα για τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν διαφορετικά καύσιμα. Οι σταθμίσεις δύνανται να αντικατοπτρίζουν τα μερίδια των διαφορών καυσίμων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο εν λόγω κράτος μέλος. Η Επιτροπή δίνει κατευθυντήριες γραμμές, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η μεθοδολογία κατανομής θα αποτρέπει αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και θα ελαχιστοποιεί τις αρνητικές επιπτώσεις επί των κινήτρων για μείωση των εκπομπών.

4. Κάθε κράτος μέλος που εφαρμόζει το παρόν άρθρο απαιτεί από τους επωφελούμενους φορείς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου να υποβάλλουν κάθε 12 μήνες έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των επενδύσεων που αναφέρονται στο εθνικό τους σχέδιο. Κάθε σχετικό κράτος μέλος υποβάλλει προς τούτο έκθεση στην Επιτροπή και δημοσιοποιεί τις εκθέσεις αυτές.

5. Κάθε κράτος μέλος που προτίθεται να κατανείμει δικαιώματα με βάση το παρόν άρθρο, υποβάλλει, μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2011, αίτηση στην Επιτροπή, στην οποία περιλαμβάνει την προτεινόμενη μεθοδολογία κατανομής και τις επιμέρους εκχωρήσεις. Η αίτηση περιλαμβάνει:

- α) στοιχεία ότι το κράτος μέλος πληροί τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1
- β) κατάλογο των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την εφαρμογή και το ποσό των δικαιωμάτων που πρόκειται να κατανεμηθούν σε κάθε εγκατάσταση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής
- γ) το εθνικό σχέδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο
- δ) διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και επιβολή όσον αφορά τις προβλεπόμενες επενδύσεις, σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο
- ε) πληροφορίες ότι οι εκχωρήσεις δεν προκαλούν ανατία στρέβλωση του ανταγωνισμού.

6. Η Επιτροπή αξιολογεί την αίτηση λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 5 και μπορεί να απορρίψει την αίτηση ή οποιοδήποτε σημείο αυτής εντός έξι μηνών από την παραλαβή όλων των σχετικών πληροφοριών.

7. Δύο έτη πριν από τη λήξη της περιόδου κατά την οποία κράτος μέλος μπορεί να χορηγή μεταβατική δωρεάν κατανομή σε εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008, η Επιτροπή αποτιμά την πρόοδο που σημειώνει η υλοποίηση του εθνικού σχεδίου δράσης. Εάν κατόπιν αιτήματος από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος η Επιτροπή εκτιμά ότι υπάρχει ανάγκη για πιθανή παράταση αυτής της περιόδου, μπορεί να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τις δέουσες προτάσεις, περιλαμβανομένων και των προϋποθέσεων που θα πρέπει να πληρούνται εάν η ως άνω περίοδος παραταθεί.

13) Τα άρθρα 11 και 11α αντικαθίστανται από τα ακόλουθα:

Άρθρο 11

Εθνικά μέτρα εφαρμογής

1. Κάθε κράτος μέλος δημοσιεύει και υποβάλλει στην Επιτροπή, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2011, κατάσταση με τις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία στην επικρατεία του και οιαδήποτε δωρεάν κατανομή σε κάθε εγκατάσταση στην περιφέρειά του η οποία έχει υπολογιστεί σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στα άρθρα 10α παράγραφος 1 και 10γ.

2. Έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε χρόνο, οι αρμόδιες αρχές εκχωρούν την ποσότητα δικαιωμάτων που πρόκειται να καταμετρηθούν για το εκάστοτε έτος, υπολογισμένες σύμφωνα με τα άρθρα 10, 10α και 10γ.

3. Τα κράτη μέλη δεν εκχωρούν, με βάση την παράγραφο 3, δωρεάν δικαιώματα σε εγκαταστάσεις των οποίων η εγγραφή στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 απορρίφθηκε από την Επιτροπή.

Άρθρο 11α

Χρήση CER και ERU που απορρέουν από δραστηριότητες έργων στο κοινοτικό σύστημα πριν από την έναρξη ισχύος μιας μελλοντικής διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 28, ισχύουν οι παράγραφοι 2 έως 7 του παρόντος άρθρου.

2. Στον βαθμό που τα επιτρεπόμενα από τα κράτη μέλη επίπεδα χρήσης μορίων CER/ERU εκ μέρους των φορέων εκμετάλλευσης ή των φορέων εκμετάλλευσης αεροσκαφών, για την περίοδο 2008 έως 2012 δεν έχουν εξαντληθεί ή έχει χορηγηθεί δικαίωμα χρήσης των μορίων βάσει της παραγράφου 8, οι φορείς εκμετάλλευσης δύνανται να αιτηθούν από την αρμόδια αρχή, την εκχώρηση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό τους με ισχύ από το 2013 και μετά σε αντάλλαγμα με μόρια CER και ERU που έχουν εκχωρηθεί για τις μειώσεις εκπομπών έως το 2012 από τύπους έργων τα οποία ήταν επιλέξιμα για χρήση στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012.

Έως την 31η Μαρτίου 2015, η αρμόδια αρχή πραγματοποιεί τέτοια ανταλλαγή κατόπιν σχετικού αιτήματος.

3. Στον βαθμό που τα επίπεδα της χρήσης μορίων CER/ERU τα οποία επιτρέπονται σε φορείς εκμετάλλευσης ή φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών από τα κράτη μέλη για την περίοδο 2008 έως 2012 δεν έχουν εξαντληθεί ή έχει χορηγηθεί δικαίωμα χρήσης των μορίων βάσει της παραγράφου 8, οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν στους φορείς εκμετάλλευσης να ανταλλάσσουν μόρια CER και ERU που απορρέουν από έργα τα οποία έχουν καταχωρηθεί πριν από το 2013 και έχουν εκχωρηθεί για μειώσεις εκπομπών από το 2013 και μετά, με δικαιώματα με ισχύ από το 2013 και μετά.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται στα CER και ERU για όλους τους τύπους έργων που είναι επιλέξιμα για χρήση στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012.

4. Στον βαθμό που τα επίπεδα της χρήσης μορίων CER/ERU τα οποία επιτρέπονται σε φορείς εκμετάλλευσης ή φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών από τα κράτη μέλη για την περίοδο 2008 έως 2012 δεν έχουν εξαντληθεί ή έχει χορηγηθεί δικαίωμα χρήσης των μορίων βάσει της παραγράφου 8, οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν στους φορείς εκμετάλλευσης να ανταλλάσσουν μόρια CER που έχουν εκχωρηθεί για μειώσεις εκπομπών από το 2013 και μετά, με δικαιώματα νέων έργων που ξεκινούν από το 2013 και μετά σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει για μόρια CER για όλους τους τύπους έργων που είναι επιλέξιμα για χρήση στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012, μέχρι οι χώρες αυτές να επικυρώσουν σύμβαση με την Κοινότητα ή μέχρι το 2020, ανάλογα με το ποιο από τα δύο λαμβάνει χώρα πρώτο.

5. Στον βαθμό που τα επίπεδα της χρήσης μορίων CER/ERU τα οποία επιτρέπονται σε φορείς εκμετάλλευσης ή φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών από τα κράτη μέλη για την περίοδο 2008 έως 2012 δεν έχουν εξαντληθεί ή έχει χορηγηθεί δικαίωμα χρήσης των μορίων βάσει της παραγράφου 8 και σε περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη διεθνούς σύμβασης για την αλλαγή του κλίματος δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2009, μπορούν να χρησιμοποιούνται στο κοινοτικό σύστημα πιστωτικά μόρια που απορρέουν από έργα ή άλλες δραστηριότητες μείωσης εκπομπών με βάση συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες, καθορίζοντας τα επίπεδα χρήσης. Σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές, οι φορείς εκμετάλλευσης μπορούν να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια που απορρέουν από δραστηριότητες έργων σε αυτές τις τρίτες χώρες, ώστε να πληρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το κοινοτικό σύστημα.

6. Οι συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 προβλέπουν τη χρήση στο κοινοτικό σύστημα πιστωτικών μορίων από τύπους έργων που είναι επιλέξιμοι για χρήση στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008 έως 2012, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή για ενεργειακή απόδοση, που προάγουν τη μεταφορά τεχνολογίας και την αειφόρο ανάπτυξη. Οιαδήποτε τέτοια συμφωνία μπορεί επίσης να προβλέπει τη χρήση πιστωτικών μορίων που απορρέουν από έργα όπου η βάση που χρησιμοποιείται είναι χαμηλότερη από το επίπεδο της δωρεάν κατανομής δυνάμει των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 10α ή κάτω από τα επίπεδα που απαιτεί η κοινοτική νομοθεσία.

7. Μετά τη σύναψη μιας διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές, από 1ης Ιανουαρίου 2013 δεκτά στο κοινοτικό σύστημα θα είναι μόνο μόρια από έργα σε τρίτες χώρες οι οποίες έχουν επικυρώσει την εν λόγω συμφωνία.

8. Θα επιτραπεί σε όλους τους υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια κατά την περίοδο 2008 έως 2020 είτε μέχρι την ποσότητα που τους επιτρεπόταν για την περίοδο 2008 έως 2012, είτε σε ποσότητα που αντιστοιχεί σε ένα ορισμένο ποσοστό, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 11 %, της κατανομής τους για την περίοδο 2008 έως 2012, το υψηλότερο από τα δύο.

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούν να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια άνω του 11 % που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, μέχρι την ποσότητα με την οποία η συνδυασμένη ελεύθερη κατανομή τους για την περίοδο 2008-2012 και τα συνολικά δικαιώματα πιστωτικών μορίων ισούνται με ένα ορισμένο ποσοστό των ελεγχόμενων εκπομπών τους κατά την περίοδο 2005 έως 2007.

Οι νεοεισερχόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων της περιόδου 2008 έως 2012, που δεν έλαβαν ούτε ελεύθερη κατανομή ούτε δικαίωμα χρήσης πιστωτικών μορίων CER και ERU κατά την περίοδο 2008-2012, και οι νέοι κλάδοι θα έχουν δυνατότητα να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια μέχρι ποσότητα που αντιστοιχεί σε ορισμένο ποσοστό, το οποίο δεν μπορεί να οριστεί κάτω του 4,5 % των ελεγχόμενων εκπομπών τους κατά την περίοδο 2013 έως 2020. Οι φορείς αερομεταφορών μπορούν να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια μέχρι ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό το οποίο δεν μπορεί να καθοριστεί κάτω του 1,5 % των ελεγχόμενων εκπομπών τους για το διάστημα 2013 έως 2020.

Θεωρούνται μέτρα για τον καθορισμό των ακριβών ποσοστών που εφαρμόζονται όσον αφορά το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Τουλάχιστον το ένα τρίτο της συνολικής ποσότητας που πρόκειται να κατανομηθεί στους υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης, πέραν του πρώτου ποσοστού που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, θα κατανομηθεί στους φορείς εκμετάλλευσης που παρουσίασαν το χαμηλότερο επίπεδο συνδυασμένου μέσου όρου ελεύθερης κατανομής και χρήσης πιστωτικών μορίων έργου κατά την περίοδο 2008 έως 2012.

Τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν ότι η συνολική χρήση των επιτρεπόμενων πιστωτικών μορίων δεν υπερβαίνει το 50 % των μειώσεων σε επίπεδο Κοινότητας κάτω από τα επίπεδα του 2005 των υφιστάμενων κλάδων στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος, κατά την περίοδο 2008 έως 2020 και κατά 50 % των μειώσεων σε επίπεδο Κοινότητας κάτω από τα επίπεδα του 2005 των νέων κλάδων και της αεροπορίας, κατά την περίοδο από την ημέρα υπαγωγής τους στο κοινοτικό σύστημα έως το 2020.

Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23, παράγραφος 2.

9. Από 1ης Ιανουαρίου 2013, μπορούν να εφαρμοστούν μέτρα για τον περιορισμό της χρήσης συγκεκριμένων πιστωτικών μορίων από τύπους έργων.

Τα μέτρα αυτά καθορίζουν επίσης την ημερομηνία από την οποία η χρήση των πιστωτικών μορίων που προβλέπεται στις παραγράφους 1 έως 4, γίνεται με βάση τα μέτρα αυτά. Η ημερομηνία αυτή θα είναι, το νωρίτερο, έξι μήνες από την έγκριση των μέτρων ή, το αργότερο, τρία έτη από την έγκρισή τους.

Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 3. Η Επιτροπή εξετάζει την περίπτωση υποβολής στην επιτροπή σχεδίου των εν λόγω μέτρων που πρόκειται να ληφθούν εφόσον το ζητήσει κράτος μέλος.

14) Στο άρθρο 11β παράγραφος 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της επιτρέπουν μόνο δραστηριότητες έργων οι μετέχοντες των οποίων εδρεύουν είτε σε χώρα η οποία έχει προσυπογράψει τη διεθνή σύμβαση για τα έργα αυτά είτε σε χώρα ή υπο-ομοσπονδιακή ή περιφερειακή οντότητα που είναι συνδεδεμένη με το κοινοτικό σύστημα σύμφωνα με το άρθρο 25».

15) Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Η Επιτροπή εξετάζει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010, κατά ποσόν η αγορά για δικαιώματα εκπομπών προστατεύεται επαρκώς από τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές εσωτερικές πληροφορίες ή από τη χειραγώγηση της αγοράς και, εφόσον παραστεί ανάγκη, υποβάλλει προτάσεις για την προστασία αυτή. Οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003 σχετικά με τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς) (*) μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τις κατάλληλες προσαρμογές που απαιτούνται για την εφαρμογή τους στις συναλλαγές εμπορευμάτων.

(*) ΕΕ L 96 της 12.4.2003, σ. 16.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Υποχρέωση παραχώρησης δικαιωμάτων δεν υφίσταται όσον αφορά εκπομπές που έχουν πιστοποιηθεί ότι δεσμεύθηκαν και μεταφέρθηκαν για μόνιμη αποθήκευση σε εγκατάσταση η οποία διαθέτει έγκυρη άδεια σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη γεωλογική αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (*).

(*) ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114.»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη του άρθρου 10γ.»

16) Το αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«Άρθρο 13

Ισχύς των δικαιωμάτων

1. Τα δικαιώματα που εκχωρούνται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά ισχύουν για εκπομπές οκταετών περιόδων, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2013.

2. Τέσσερις μήνες μετά την έναρξη εκάστης περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα δικαιώματα που δεν ισχύουν πλέον και δεν έχουν επιτραπεί και ακυρωθεί σύμφωνα με το άρθρο 12, ακυρώνονται από την αρμόδια αρχή.

Τα κράτη μέλη εκχωρούν δικαιώματα σε πρόσωπα για την τρέχουσα περίοδο προς αντικατάσταση τυχόν δικαιωμάτων τους ακυρωθέντων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.»

17) Το άρθρο 14 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 14

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων περί των εκπομπών

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 η Επιτροπή θεσπίζει κανονισμό για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων περί εκπομπών και, όπου αρμόζει, περί δεδομένων δραστηριότητας, από τις απαριθμούμενες στο παράρτημα I δραστηριότητες, για την παρακολούθηση και την υποβολή τονοχλιομετρικών δεδομένων για το σκοπό της εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 3 (στοιχεία ε) ή στ), οι οποίες βασίζονται στις αρχές για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων που αναφέρονται στο παράρτημα IV. Επίσης θα προσδιορίζει το δυναμικό θέρμανσης του πλανήτη για κάθε αέριο θερμοκηπίου, στις απαιτήσεις για την παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων περί των εκπομπών του αερίου αυτού.

Το εν λόγω μέτρο, με αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.

2. Ο κανονισμός της παραγράφου 1 λαμβάνει υπόψη τις πλέον ακριβείς και επικαιροποιημένες διαθέσιμες επιστημονικές ενδείξεις, ιδιαίτερα της διακυβερνητικής ομάδας για τις κλιματικές μεταβολές (IPCC). Μπορεί επίσης να καθορίζει απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων από φορείς εκμετάλλευσης περι εκπομπών οι οποίες σχετίζονται με την παραγωγή αγαθών από ενεργοφόρες βιομηχανίες που μπορεί να υπόκεινται στον διεθνή ανταγωνισμό. Ο κανονισμός μπορεί επίσης να προβλέπει απαίτηση για την ανεξάρτητη εξακρίβωση των πληροφοριών αυτών.

Στις εν λόγω απαιτήσεις μπορεί να περιλαμβάνεται η υποβολή εκθέσεων περί εκπομπών από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που καλύπτεται από το κοινοτικό σύστημα και συνδέεται με την παραγωγή τέτοιων αγαθών.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε φορέας εκμετάλλευσης μιας εγκατάστασης ή κάθε φορέας εκμετάλλευσης ενός αεροσκάφους παρακολουθεί και υποβάλλει προς την αρμόδια αρχή έκθεση περί των εκπομπών της εν λόγω εγκατάστασης ή, από την 1η Ιανουαρίου 2010, των αεροσκαφών που εκμεταλλεύεται, κατά τη διάρκεια κάθε ημερολογιακού έτους, μετά το τέλος του εκάστοτε έτους, σύμφωνα με τον κανονισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

4. Ο κανονισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να περιλαμβάνει απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων και τις μορφές ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να εναρμονισθεί η επικοινωνία μεταξύ του φορέα εκμετάλλευσης, του ελεγκτή και των αρμόδιων αρχών όσον αφορά το σχέδιο παρακολούθησης, την ετήσια έκθεση εκπομπών και τις δραστηριότητες ελέγχου.»

18) Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«Εξακρίβωση και διαπίστευση»

β) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, η Επιτροπή θεσπίζει κανονισμό για την εξακρίβωση των εκθέσεων περί εκπομπών, με βάση τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα V και για τη διαπίστευση και εποπτεία των ελεγκτών, στον οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη διαπίστευση και την ανάκληση της διαπίστευσης, για την αμοιβαία αναγνώριση και την αξιολόγηση από ομοτίμους των διαπιστευμένων οργανισμών, όπως αρμόζει.

Το εν λόγω μέτρο, που έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.»

19) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 15a

Αποκάλυψη πληροφοριών και επαγγελματικό απόρρητο

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν ότι όλες οι αποφάσεις και οι εκθέσεις που αναφέρονται στην ποιότητα και την κατανομή δικαιωμάτων καθώς και την εποπτεία, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών, γνωστοποιούνται αμέσως με κανονικό τρόπο που διασφαλίζει την αμερόληπτη πρόβλεψη.

Πληροφορίες που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο δεν γνωστοποιούνται σε κανένα άλλο πρόσωπο ή αρχή εκτός αν το προβλέπουν οι εφαρμοστέες νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις.»

20) Στο άρθρο 16, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το πρόστιμο για τις καθ' υπέρβαση εκπομπές που σχετίζεται με δικαιώματα που εκχωρούνται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά αυξάνεται σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή».

21) Το άρθρο 19 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«1. Τα δικαιώματα που εκχωρούνται από την 1η Ιανουαρίου 2012 και μετά τηρούνται στο μητρώο της Κοινότητας για την εκτέλεση των διαδικασιών που σχετίζονται με τη διατήρηση των λογαριασμών που έχουν ανοιχθεί στα κράτη μέλη και με την κατανομή, επιστροφή και ακύρωση δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον κανονισμό που αναφέρει η παράγραφος 3.

Κάθε κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει την εκτέλεση των αδειοδοτημένων λειτουργιών στο πλαίσιο της UNFCCC ή του πρωτοκόλλου του Κίото.»

β) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Ο κανονισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 3 περιέχει τις διαδικασίες που απαιτούνται ώστε το μητρώο της Κοινότητας να αναλαμβάνει συναλλαγές και άλλες λειτουργίες για την εφαρμογή των ρυθμίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1β. Ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνει επίσης διαδικασίες για την αλλαγή και τη διαχείριση περιστατικών του κοινοτικού μητρώου όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Περιλαμβάνει τις κατάλληλες διαδικασίες ώστε το κοινοτικό μητρώο να διασφαλίζει τη δυνατότητα υλοποίησης των πρωτοβουλιών των κρατών μελών που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας, της διαχείρισης του διοικητικού κόστους και της λήψης μέτρων ποιοτικού ελέγχου.»

22) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, η δεύτερη πρόταση αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«Στην έκδοση αυτή αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις ρυθμίσεις για την κατανομή των δικαιωμάτων, τη λειτουργία των εθνικών μητρώων, την εφαρμογή των εκτελεστικών μέτρων για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, την εξακρίβωση και τη διαπίστευση, καθώς και σε θέματα σχετικά με τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία και με τη φορολογική μεταχείριση των δικαιωμάτων, εάν υπάρχει.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από την ακόλουθη:

«3. Η Επιτροπή οργανώνει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών όσον αφορά εδελύξεις σχετικές με θέματα κατανομής δικαιωμάτων, χρήσης ERU και CER στο κοινοτικό σύστημα, λειτουργίας μητρώων, παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων, διαπίστευσης της ακρίβειας, διαπίστευσης, τεχνολογίας της πληροφορίας και συμμόρφωσης προς την παρούσα οδηγία.»

23) Το άρθρο 22 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων

Τα παραρτήματα της παρούσας οδηγίας, με την εξαίρεση των παραρτημάτων Ι, Ια, και Ιβ μπορούν να τροποποιηθούν βάσει των κατά το άρθρο 21 εκθέσεων και της εμπειρίας από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Τα παραρτήματα IV και V μπορούν να τροποποιούνται προκειμένου να ενισχύεται η παρακολούθηση, η υποβολή εκθέσεων και η εξακρίβωση των εκπομπών.

Τα εν λόγω μέτρα, που επιδιώκουν την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3».

24) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος στο άρθρο 23:

«4. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τριτομένων των διατάξεων του άρθρου 8 της απόφασης αυτής.»

25) Το άρθρο 24 αντικαθίσταται από τα εξής:

Άρθρο 24

Διαδικασίες για τη μονομερή ένταξη προϊόντων δραστηριοτήτων και αερίων

1. Από το έτος 2008, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε δραστηριότητες και σε αέρια θερμοκηπίου που δεν απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών κριτηρίων, ιδίως των επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά, των δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του κοινοτικού συστήματος και της αξιοπιστίας του συστήματος της σχεδιαζόμενης παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, εφόσον η ένταξη αυτών των δραστηριοτήτων, εγκαταστάσεων και αερίων θερμοκηπίου εγκρίνεται από την Επιτροπή:

α) σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2, εφόσον η ένταξη αναφέρεται σε εγκαταστάσεις οι οποίες δεν απαριθμούνται στο παράρτημα Ι ή

β) σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 3, εφόσον η ένταξη αναφέρεται σε δραστηριότητες και αέρια θερμοκηπίου που δεν απαριθμούνται στο παράρτημα Ι. Τα μέτρα αυτά έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της.

2. Όταν εγκρίνεται η συμπερίληψη επιπρόσθετων δραστηριοτήτων και αερίων, η Κοινότητα μπορεί ταυτόχρονα να επιτρέπει την εκχώρηση συμπληρωματικών δικαιωμάτων και να επιτρέπει σε άλλα κράτη μέλη να εντάξουν τέτοιες επιπρόσθετες δραστηριότητες και αέρια.

3. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, ή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, μπορεί να θεσπιστεί κανονισμός για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τις εκπομπές που αφορούν δραστηριότητες, εγκαταστάσεις και αέρια θερμοκηπίου που δεν απαριθμούνται συνδυαστικά στο παράρτημα Ι, εφόσον η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων μπορεί να γίνεται με επαρκή ακρίβεια.

Το εν λόγω μέτρο, που έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3».

26) Εισάγεται το ακόλουθο άρθρο:

Άρθρο 24α

Εναρμονισμένοι κανόνες για έργα που μειώνουν τις εκπομπές

1. Επιπροσθέτως των συμπεριλήψεων που προβλέπονται στο άρθρο 24, μπορούν να θεσπίζονται μέτρα εφαρμογής για την εκχώρηση δικαιωμάτων ή πιστωτικών μορίων σε έργα, υπό τη διαχείριση των κρατών μελών, τα οποία μειώνουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου μη καλυπτομένων υπό του κοινοτικού συστήματος.

Τα εν λόγω μέτρα, με αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.

Οιαδήποτε τέτοια μέτρα δεν οδηγούν σε διπλή μέτρηση των μειώσεων εκπομπών ούτε παρακαλύπτουν την ανάλυση άλλων μέτρων πολιτικής για τη μείωση των εκπομπών που δεν καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα. Μέτρα θεσπίζονται μόνο όταν η συμπερίληψη δεν είναι εφικτή σύμφωνα με το άρθρο 24, ενώ η επόμενη αναθεώρηση του κοινοτικού συστήματος πρέπει να εξετάζει την εναρμόνιση της κάλυψης των εν λόγω εκπομπών σε ολοκληρωτή την Κοινότητα.

2. Μπορούν να θεσπίζονται εκτελεστικά μέτρα τα οποία καθορίζουν τις λεπτομέρειες σχετικά με τα πιστωτικά μόρια κοινοτικών έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τα εν λόγω μέτρα, με αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας συμπληρώνοντας την, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 23 παράγραφος 3.

3. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να εκχωρήσει δικαιώματα ή πιστωτικά μόρια για έργα ορισμένων τύπων που μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στην επικράτεια του.

Τα έργα αυτά εκτελούνται με τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους στο οποίο υλοποιούνται.

27) Στο άρθρο 25, εισάγονται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«1α. Μπορούν να συνάπτονται συμφωνίες για την αναγνώριση δικαιωμάτων μεταξύ του κοινοτικού συστήματος και συμβατών υποχρεωτικών συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με απόλυτα ανώτατα όρια εκπομπών τα οποία έχουν καθιερωθεί σε άλλη χώρα ή σε υπο-ομοσπονδιακές ή περιφερειακές οντότητες.

1β. Μπορούν να συνάπτονται μη δεσμευτικές συμφωνίες με τρίτες χώρες ή υπο-ομοσπονδιακές ή περιφερειακές οντότητες ώστε να προβλέπεται διοικητικός και τεχνικός συντονισμός αναφορικά με δικαιώματα στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος ή άλλων υποχρεωτικών συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με απόλυτα ανώτατα όρια εκπομπών.»

28) Τα άρθρα 27, 28 και 29 αντικαθίστανται από τα ακόλουθα:

«Άρθρο 27

Εξαιρέση μικρών εγκαταστάσεων υπό την επιφύλαξη ισοδύναμων μέτρων

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από το κοινοτικό σύστημα, κατόπιν διαβουλεύσεων με τον φορέα εκμετάλλευσης, εγκαταστάσεις που έχουν υποβάλει στην αρμόδια αρχή έκθεση περί εκπομπών χαμηλότερων από 25 000 τόνους ισοδύναμου CO₂ και, στις περιπτώσεις δραστηριοτήτων καύσης, έχουν ονομαστική θερμική ισχύ χαμηλότερη από 35 MW, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα για κάθε ένα από τα τρία έτη που προηγούνται της κοινοποίησης που αναφέρεται στο στοιχείο α) και οι οποίες υποκεινται σε μέτρα που πρόκειται να συμβάλλουν

σε ισοδύναμες μειώσεις των εκπομπών, εφόσον το οικείο κράτος μέλος πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ενημερώνει την Κοινότητα για κάθε τέτοια εγκατάσταση, προσδιορίζοντας τα ισοδύναμα μέτρα που ισχύουν στην εν λόγω εγκατάσταση με τα οποία θα επιτευχθεί ισοδύναμη συμβολή σε μειώσεις εκπομπών, που εφαρμόζει, πριν από την υποβολή του καταλόγου των εγκαταστάσεων, όπως ορίζει το άρθρο 11 παράγραφος 1, και το αργότερο κατά την υποβολή του καταλόγου αυτού στην Επιτροπή

β) βεβαιώνει ότι εφαρμόζονται ρυθμίσεις παρακολούθησης προκειμένου να αξιολογείται εάν υπάρχει κάποια εγκατάσταση που εκπέμπει τουλάχιστον 25 000 τόνους ισοδύναμου CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, σε οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν απλουστευμένα μέτρα εποπτείας, επαλήθευσης και υποβολής εκθέσεων για τις εγκαταστάσεις των οποίων οι μέσες ετήσιες ελεγχμένες εκπομπές κατά την περίοδο 2008-2010 δεν υπερβαίνουν τους 5000 τόνους ετησίως, σύμφωνα με το άρθρο 14

γ) βεβαιώνει ότι εάν υπάρχει κάποια εγκατάσταση που εκπέμπει τουλάχιστον 25 000 τόνους ισοδύναμου CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, σε οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος ή, εάν τα μέτρα που εφαρμόζονται στην εν λόγω εγκατάσταση με τα οποία θα επιτευχθεί ισοδύναμη συμβολή σε μειώσεις εκπομπών, δεν εφαρμόζονται πλέον, η εγκατάσταση θα επανεισαχθεί στο σύστημα

δ) δημοσιεύει τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) για δημόσιο σχολιασμό.

Τα νοσοκομεία μπορούν επίσης να εξαιρεθούν εάν αναλάβουν ισοδύναμα μέτρα.

2. Εάν, μετά το πέρας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης για δημόσιο σχολιασμό, η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση εντός περαιτέρω περιόδου έξι μηνών, τότε ο αποκλεισμός λογίζεται εγκριθείς.

Κατόπιν της επιστροφής των δικαιωμάτων για την περίοδο κατά την οποία η εγκατάσταση εντάσσεται στο κοινοτικό σύστημα, η εγκατάσταση εξαιρείται και το κράτος μέλος δεν εκχωρεί στην εγκατάσταση περαιτέρω δωρεάν δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 10α.

3. Όταν μια εγκατάσταση επανεντάσσεται στο κοινοτικό σύστημα σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ), χορηγούνται όλα τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί σύμφωνα με το άρθρο 10α, αρχής γενομένης από το έτος επανένταξης. Τα δικαιώματα που εκχωρούνται στις εγκαταστάσεις αυτές αφαιρούνται από την ποσότητα που πρόκειται να εκπλειστηριάσει, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η εγκατάσταση.

Κάθε τέτοια εγκατάσταση παραμένει στο κοινοτικό σύστημα για το υπόλοιπο της περιόδου εμπορίας.

4. Στις εγκαταστάσεις που δεν περιλήφθηκαν στο κοινοτικό σύστημα κατά την περίοδο 2008-2012, μπορούν να εφαρμοστούν απλουστευμένες απαιτήσεις όσον αφορά την επιπτεία, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση για τον καθορισμό εκπομπών κατά τα τρία έτη που προηγούνται της κοινοποίησης που ορίζεται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1.

Άρθρο 28

Εφαρμοστέες προσαρμογές μετά την έγκριση από την Κοινότητα μιας μελλοντικής διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές

1. Το αργότερο τρεις μήνες μετά την υπογραφή από την Κοινότητα μιας μελλοντικής διεθνούς σύμβασης για την αλλαγή του κλίματος, η οποία θα επιβάλλει έως το 2020 υποχρεωτικές μειώσεις των εκπομπών αερίων που υπερβαίνουν το 20 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, σύμφωνα με τη δέσμευση για μείωση 30 % την οποία ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2007, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην οποία αξιολογούνται, ειδικότερα, τα κάτωθι στοιχεία:

- α) η φύση των μέτρων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των διεθνών διαπραγματεύσεων καθώς και των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν από άλλες αναπτυγμένες χώρες για μειώσεις εκπομπών συγκρίσιμες με αυτές της Κοινότητας και των δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι πιο προηγμένες οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες για επαρκή συμβολή αναλόγως των ευθυνών και των αντίστοιχων ικανοτήτων τους
- β) οι συνέπειες της διεθνούς συμφωνίας για την κλιματική αλλαγή και, κατά συνέπεια, οι επιλογές που απαιτούνται σε επίπεδο Κοινότητας, προκειμένου να κινηθεί προς την κατεύθυνση του πιο φιλόδοξου στόχου της κατά 30 % μείωσης με ισόρροπο, διαφανή και δίκαιο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη το έργο που επιτελέστηκε κατά την πρώτη περίοδο δεσμεύσεων του πρωτοκόλλου του Κιότο
- γ) η ανταγωνιστικότητα των παραγωγικών βιομηχανιών της Κοινότητας στο πλαίσιο των κινδύνων διαρροών άνθρακα
- δ) η επίπτωση της διεθνούς συμφωνίας σε άλλους οικονομικούς τομείς της Κοινότητας
- ε) ο αντίκτυπος στο γεωργικό τομέα της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων διαρροής άνθρακα
- στ) κατάλληλες διαδικασίες για τη συμπερίληψη των εκπομπών και των μετακινήσεων που σχετίζονται με τις χρήσεις γης, την αλλαγή χρήσεων γης και τη δασοκομία στην Κοινότητα
- ζ) η δενδροφύτευση, η αναδάσωση και η αποτραπέζια αποδάσωση και υποβάθπιση των δασών σε τρίτες χώρες σε περίπτωση καθιέρωσης διεθνώς αναγνωρισμένου συστήματος στο συγκεκριμένο πλαίσιο
- η) η ανάγκη συμπληρωματικών κοινοτικών πολιτικών και μέτρων, ιδίως όσον αφορά τις δεσμεύσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2. Με βάση την έκθεση της παραγράφου 1, η Επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, υποβάλλει νομοθετική πρόταση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με την παράγραφο 1, με σκοπό η τροποποιητική οδηγία να τεθεί σε ισχύ με την έγκριση από πλευράς Κοινότητας της διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές και στο πλαίσιο της δέσμευσης για μείωση των εκπομπών που θα υλοποιηθεί βάσει της συμφωνίας αυτής.

Η πρόταση αυτή βασίζεται στις αρχές της διαφάνειας, της οικονομικής απόδοσης και της αποτελεσματικότητας από απόψεως κόστους, καθώς και της δικαιοσύνης και αλληλεγγύης στον επιμερισμό της προσπάθειας μεταξύ κρατών μελών.

3. Η πρόταση αυτή επιτρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, στους φορείς εκμετάλλευσης να χρησιμοποιούν CER, ERU ή άλλα πιστωτικά μόρια από τρίτες χώρες οι οποίες έχουν κυρώσει τη διεθνή συμφωνία για τις κλιματικές αλλαγές, επιπλέον των πιστωτικών μορίων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

4. Περιλαμβάνει επίσης, ανάλογα με την περίπτωση, όλα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για τη συμβολή στην επίτευξη των υποχρεωτικών μειώσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1, κατά διαφανή, ισόρροπο και δίκαιο τρόπο, ειδικότερα δε την εφαρμογή μέτρων για τη χρήση επιπρόσθετων τύπων πιστωτικών μορίων έργων από φορείς εκμετάλλευσης που εμπίπτουν στο κοινοτικό σύστημα, πέραν αυτών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου 11α ή τη χρήση από τέτοιους φορείς εκμετάλλευσης άλλων μηχανισμών οι οποίοι δημιουργούνται δυνάμει της διεθνούς συμφωνίας για την κλιματική αλλαγή, όπως αρμόζει.

5. Η πρόταση περιλαμβάνει τα κατάλληλα μεταβατικά και προσωρινά μέτρα εν αναμονή της έναρξης ισχύος της διεθνούς συμφωνίας για τις κλιματικές αλλαγές.

Άρθρο 29

Έκθεση για τη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας της αγοράς άνθρακα

Σε περίπτωση που, με βάση τις τακτικές εκθέσεις για την αγορά άνθρακα που προβλέπονται στο άρθρο 10, παράγραφος 5, η Επιτροπή έχει στοιχεία ότι η αγορά άνθρακα δεν λειτουργεί ευρυσίμα, υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται, ανάλογα με την περίπτωση, με προτάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαφάνειας της αγοράς άνθρακα και στη θέσπιση μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της.

29) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

Άρθρο 29α

Μέτρα σε περίπτωση υπερβολικών διακυμάνσεων της τιμής

1. Σε περίπτωση που, για περίοδο άνω των έξι συνεπών μηνών, η τιμή των δικαιωμάτων υπερβαίνει το τριπλάσιο της μέσης τιμής των δικαιωμάτων των δύο προηγούμενων ετών στην ευρωπαϊκή αγορά άνθρακα, η Επιτροπή συγκαλεί αμέσως συνεδρίαση της επιτροπής που ιδρύθηκε με το άρθρο 9 της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ.

2. Σε περίπτωση που η εξέλιξη της τιμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν αντιστοιχεί στη μεταβολή θεμελιωδών στοιχείων της αγοράς, μπορεί να θεσπιστεί ένα από τα κάτωθι μέτρα, ανάλογα με το βαθμό εξέλιξης της τιμής:

- α) ένα μέτρο που να επιτρέπει στα κράτη μέλη να εκκλισητριάζουν μέρος της ποσότητας που πρόκειται να διατεθεί μέσω πλειστηριασμού
- β) ένα μέτρο που να επιτρέπει στα κράτη μέλη να εκκλισητριάζουν μέχρι το 25 % του υπολοίπου των δικαιωμάτων στο αποθέμα των νεοεισερχομένων.

Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαχειριστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 23 παραγράφος 4.

3. Κάθε μέτρο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις εκθέσεις που υποβάλλει η Επιτροπή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 29, καθώς και όλες τις σχετικές πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη.

4. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτών καθορίζονται στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 4.»

- 30) Το παράρτημα I αντικαθίσταται από το κείμενο που περιέχεται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.
- 31) Παραρτώνται τα παραρτήματα Πα και Πβ όπως αναφέρεται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας.
- 32) Το παράρτημα III διαγράφεται.

**Άρθρο 2
Μεταφορά**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις ώστε να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 το αργότερο.

Ωστόσο, θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις ώστε να συμμορφωθούν προς το άρθρο 9α παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ όπως εισάγεται από το άρθρο 1 σημείο 10 της παρούσας οδηγίας, καθώς και προς το άρθρο 11 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ όπως τροποποιείται από το άρθρο 1 σημείο 13 της παρούσας οδηγίας, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 το αργότερο.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο από την 1η Ιανουαρίου 2013. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Τα κράτη μέλη ορίζουν τον τρόπο της αναφοράς αυτής.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή πληροφορεί τα άλλα κράτη μέλη σχετικά.

**Άρθρο 3
Μεταβατική διάταξη**

Οι διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2004/101/ΕΚ και την οδηγία 2008/101/ΕΚ, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 219/2009 εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2012.

**Άρθρο 4
Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Άρθρο 5
Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 23 Απριλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. NECAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ αντικαθίσταται ως εξής:

·ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ

1. Οι εγκαταστάσεις ή μέρη εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για έρευνα, ανάπτυξη και δοκιμή νέων προϊόντων και διεργασιών και οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βιομάζα δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
2. Οι αναφερόμενες κάτωθι ανώτατες τιμές αναφέρονται κατά κανόνα σε παραγωγική δυναμικότητα ή σε αποδόσεις. Σε περίπτωση που διάφορες δραστηριότητες που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία πραγματοποιούνται στην ίδια εγκατάσταση, οι παραγωγικές δυναμικότητες των δραστηριοτήτων αυτών προστίθενται από κοινού.
3. Για τον υπολογισμό της συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος μιας εγκατάστασης προκειμένου να αποφασιστεί κατά πόσον αυτή θα περιληφθεί στο κοινοτικό σύστημα, αθροίζονται οι ονομαστικές θερμικές ισχύεις όλων των συμμετεχουσών σε αυτή τεχνικών μονάδων όπου η καύση καυσίμου γίνεται εντός της εγκατάστασης. Στις μονάδες αυτές μπορεί να περιλαμβάνονται όλες οι μορφές λεβήτων, καυστήρων, στροβίλων, κλιβάνων, αποτεφρωτήρων, φρυκτιήρων, καμίνων, φούρνων, στεγνωτήρων, κλητήρων, κυψελών καυσίμου, μονάδων καύσης χημικής ανακύκλωσης, χροανών φλόγας και θερμικών ή καταλυτικών μονάδων μετακάυσης. Για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού δεν λαμβάνονται υπόψη οι μονάδες με ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των 3 MW και μονάδες που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βιομάζα. Στις "μονάδες που χρησιμοποιούν αποκλειστικά βιομάζα" περιλαμβάνονται και αυτές που χρησιμοποιούν στερεά καύσιμα μόνο κατά την έναρξη λειτουργίας ή την παύση λειτουργίας της μονάδας.
4. Σε περίπτωση που μία μονάδα εξυπηρετεί λειτουργία για την οποία το ανώτατο όριο δεν εκφράζεται ως ονομαστική θερμική ισχύς, το ανώτατο όριο της εν λόγω δραστηριότητας λαμβάνει προτεραιότητα ως προς την απόφαση για τη συμπερίληψη στο κοινοτικό σύστημα.
5. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπέρβαση του ανωτάτου ορίου παραγωγικής ικανότητας οιασδήποτε δραστηριότητας του παρόντος παραρτήματος, όλες οι μονάδες στις οποίες καίονται καύσιμα, πέρα από αυτές στις οποίες γίνεται αποτέφρωση επικινδύνων ή τοξικών αποβλήτων, περιλαμβάνονται στην άδεια εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.
6. Από την 1η Ιανουαρίου 2012 θα περιληφθούν όλες οι πτήσεις από ή προς περιφερειακό αεροδρόμιο ευρισκόμενο στο έδαφος κράτους μέλους όπου εφαρμόζεται η συνθήκη.

Δραστηριότητες	Αέρια του θερμοκηπίου
Καύση καυσίμων σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW (εκτός των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης επικινδύνων ή τοξικών αποβλήτων)	Διοξείδιο του άνθρακα
Δύλιση ορυκτελαίων	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή οπτάνθρακα	Διοξείδιο του άνθρακα
Μεταλλεύματα (συμπεριλαμβανομένων των θειούχων ενώσεων) φρύξη ή πυροσυσσωμάτωση, συμπεριλαμβανομένης της αφαιρούσωσης	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή χυτοσίδηρου ή χάλυβα (πρωτογενής ή δευτερογενής τήξη) συμπεριλαμβανομένης και της συνεχούς χυτεύσεως, με δυναμικότητα άνω των 2,5 τόνων την ώρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή ή επεξεργασία οξυδρούχων μετάλλων (περιλαμβανομένων οξυδοκραμάτων) όπου λειτουργούν μονάδες καύσης με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW. Στις μονάδες επεξεργασίας περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μονάδες έλασης, κλιβανοί ανοθερμανσης, κλιβανοί ανόπτησης, μονάδες σφυρηλάτησης, χυτήρια, μονάδες επίστρωσης και δέινου καθαρισμού.	Διοξείδιο του άνθρακα
Πρωτογενής παραγωγή αλουμινίου.	Διοξείδιο του άνθρακα και υπερφθοράνθρακες
Δευτερογενής παραγωγή αλουμινίου όπου λειτουργούν εγκαταστάσεις καύσης με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή ή επεξεργασία μη οξυδρούχων μετάλλων, όπου περιλαμβάνεται η παραγωγή κραμάτων, ο ετευγενισμός, η χύτευση κ.λπ., όπου λειτουργούν μονάδες καύσης με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση (συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων που χρησιμοποιούνται ως αναγωγικά μέσα) άνω των 20 MW.	Διοξείδιο του άνθρακα

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

5.6.2009

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 140/85

Δραστηριότητα	Αέρια του θερμοκηπίου
Παραγωγή κλίνκερ τοιμέτρου σε περιστροφικούς κλιβάνους παραγωγικού δυναμικού άνω των 500 τόνων την ημέρα ή σε άλλους κλιβάνους παραγωγικού δυναμικού άνω των 50 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή ασβέστου ή ασβεστοποίηση δολομίτη ή μαγνησίτη σε περιστροφικούς κλιβάνους ή άλλους καμίνους παραγωγικού δυναμικού άνω των 50 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή γυαλιού, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ινών γυαλιού, με τμητική δυναμικότητα άνω των 20 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή κεραμικών προϊόντων με ψήσιμο, κεραμείδια στέγης, πλίνθοι, πυρίμαχοι πλίνθοι, πλακίδια, ψευδοπορσελάνη ή πορσελάνη, με παραγωγική δυναμικότητα άνω των 75 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή ορυκτοβάμβακα ή πετροβάμβακα με χρήση γυαλιού, πετρώματος ή σκυριάς με τμητική παραγωγική δυναμικότητα άνω των 20 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Εήραση ή πύρωση ασβεστοποίηση γύψου ή για την παραγωγή γυψοσανίδων και άλλων προϊόντων γύψου, όπου λειτουργούν μονάδες καύσης με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή πολτού από ξυλεία ή άλλα ινώδη υλικά	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή χαρτί ή χαρτονιού παραγωγικού δυναμικού άνω των 20 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή αιθέλης όπου περιλαμβάνεται η απανθράκωση οργανικών ουσιών όπως ελαίων, πωσών, υπολειμμάτων απόσταξης και πυρόλυσης, όπου λειτουργούν μονάδες καύσης με συνολική ονομαστική θερμική κατανάλωση άνω των 20 MW	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή νιτρικού οξέος	Διοξείδιο του άνθρακα και οξείδιο του αζώτου
Παραγωγή αμιδικού οξέους	Διοξείδιο του άνθρακα και οξείδιο του αζώτου
Παραγωγή γλυοξάλικου και γλυοξυλικού οξέος	Διοξείδιο του άνθρακα και οξείδιο του αζώτου
Παραγωγή αμμωνίας	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή χυδών οργανικών χημικών προϊόντων με πυρόλυση, αναμόρφωση, μερική ή πλήρη οξείδωση ή με παρόμοιες διεργασίες, παραγωγικού δυναμικού άνω των 100 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή υδρογόνου (H ₂) και αερίου σύνθεσης με αναμόρφωση ή μερική οξείδωση παραγωγικού δυναμικού άνω των 25 τόνων την ημέρα	Διοξείδιο του άνθρακα
Παραγωγή ανθρακικού νατρίου (Na ₂ CO ₃) και διανθρακικού νατρίου (NaHCO ₃)	Διοξείδιο του άνθρακα
Δέμευση αερίων θερμοκηπίου από εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία για τους σκοπούς μεταφοράς και γεωλογικής αποθήκευσης σε αποθηκευτική εγκατάσταση δυνάμει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ	Διοξείδιο του άνθρακα
Μεταφορά αερίων θερμοκηπίου με αγωγούς για γεωλογική αποθήκευση σε αποθηκευτική εγκατάσταση δυνάμει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ	Διοξείδιο του άνθρακα
Γεωλογική αποθήκευση αερίων θερμοκηπίου σε αποθηκευτική εγκατάσταση, δυνάμει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ	Διοξείδιο του άνθρακα

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου : Μέθοδοι και τεχνικές για τη μείωση του στη Ναυτιλιακή Βιομηχανία

I. 140/86

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5.6.2009

Δραστηριότητες	Αέρια του θερμοκηπίου
Αεροπορικές μεταφορές	Διοξείδιο του άνθρακα
Πτήσεις από ή προς αεροδρόμια ευρισκόμενα στο έδαφος κράτους μέλους όπου εφαρμόζεται η συνθήκη.	
Στη δραστηριότητα αυτή δεν περιλαμβάνονται:	
α) οι πτήσεις που εκτελούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά, στο πλαίσιο επίσημης αποστολής, βασιλεύοντος μονάρχη και του στενού οικογενειακού κύκλου του, αρχηγών κρατών, αρχηγών κυβερνήσεων και υπουργών χωρών που δεν είναι κράτη μέλη, εφόσον η εν λόγω μετακίνηση τεκμηριώνεται με το κατάλληλο δηλωτικό στο σχέδιο πτήσης	
β) οι στρατιωτικές πτήσεις που εκτελούνται με στρατιωτικό αεροκάφος, καθώς και οι τελωνειακές και αστυνομικές πτήσεις	
γ) οι πτήσεις που αφορούν έρευνα και διάσωση, οι πυροσβεστικές πτήσεις, οι ανθρωπιστικές πτήσεις και οι πτήσεις των ιατρικών υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης που έχουν εγκριθεί από την ενδεδειγμένη αρμόδια αρχή	
δ) οι πτήσεις που εκτελούνται αποκλειστικώς βάσει κανόνων πτήσης εξέδωσας, όπως αυτοί ορίζονται στο παράρτημα 2 της σύμβασης του Σικάγου	
ε) οι πτήσεις που τερματίζονται στο αεροδρόμιο από το οποίο απογειώθηκε το αεροκάφος και κατά τη διάρκεια των οποίων δεν πραγματοποιήθηκε ενδιάμεση προσγείωση	
στ) οι εκπαιδευτικές πτήσεις που εκτελούνται αποκλειστικά για την απόκτηση πτυχίου ή τη βαθμολόγηση πληρώματος θαλάμου διακυβέρνησης, όταν αυτό τεκμηριώνεται με κατάλληλη σημείωση στο σχέδιο πτήσης, υπό τον όρο ότι οι πτήσεις αυτές δεν χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών ή/και φορτίου, ούτε για τον εντοπισμό θέσης ή τη διαπεραίωση αεροκάφους	
ζ) οι πτήσεις που εκτελούνται αποκλειστικά για επιστημονική έρευνα ή για τον έλεγχο, τη δοκιμή ή την πιστοποίηση αεροκαφών ή εξοπλισμού, είτε αερομεταφερόμενου είτε επίγειου	
η) οι πτήσεις που εκτελούνται με αεροκάφος με πιστοποιημένη μέγιστη μάζα απογείωσης κάτω των 5 700 kg	
θ) οι πτήσεις που εκτελούνται στα πλαίσια των υποχρεώσεων παροχής δημόσιων υπηρεσιών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2408/92 για τα δρομολόγια εντός των εδάφους απόκεντρων περιοχών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 299 παράγραφος 2, της συνθήκης ή για δρομολόγια όπου η προβλεπόμενη χωρητικότητα δεν υπερβαίνει τις 30 000 θέσεις ετησίως και	
ι) οι πτήσεις οι οποίες, εάν δεν υπήρχε η παρούσα διάταξη, θα ενέπιπταν στο πεδίο της δραστηριότητας αυτής, που εκτελούνται από φορέα εμπορικής εκμετάλλευσης αεροπορικών μεταφορών:	
— λιγότερες από 243 πτήσεις ανά περίοδο για τρεις συνεχόμενες τετράμηνες περιόδους, ή	
— πτήσεις με συνολικές ετήσιες εκπομπές μικρότερες από 10 000 τόνους ετησίως.	
Οι πτήσεις που εκτελούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά, στο πλαίσιο επίσημης αποστολής, βασιλεύοντος μονάρχη και του στενού οικογενειακού κύκλου του/της, αρχηγών κρατών, αρχηγών κυβερνήσεων και υπουργών, κράτους μέλους δεν μπορούν να εξαιρούνται βάσει της παρούσας διάταξης.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα παραρτήματα ως παράρτημα IIα και παράρτημα IIβ της οδηγίας 2003/87/ΕΚ:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IIα

Αυξήσεις στο ποσοστό των δικαιωμάτων που τίθενται προς εκπλειστηριασμό από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο α), για τους σκοπούς της αλληλεγγύης και της ανάπτυξης στην Κοινότητα με στόχο τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος

	Ποσοστό του κράτους μέλους
Βέλγιο	10 %
Βουλγαρία	53 %
Τσεχική Δημοκρατία	31 %
Εσθονία	42 %
Ελλάδα	17 %
Ισπανία	13 %
Ιταλία	2 %
Κύπρος	20 %
Λεττονία	56 %
Λιθουανία	46 %
Λουξεμβούργο	10 %
Ουγγαρία	28 %
Μάλτα	23 %
Πολωνία	39 %
Πορτογαλία	16 %
Ρουμανία	53 %
Σλοβενία	20 %
Σλοβακία	41 %
Σουηδία	10 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IIβ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΚΠΛΗΣΤΗΡΙΑΣΜΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ), ΠΟΥ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΖΕΙ ΤΙΣ ΠΡΩΙΜΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΜΕΡΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΟΥΝ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΚΑΤΑ 20 %

Κράτος μέλος	Κατανομή του 2 % έναντι της βάσεως του Κιότο σε ποσοστά
Βουλγαρία	15 %
Τσεχική Δημοκρατία	4 %
Εσθονία	6 %
Ουγγαρία	5 %
Λεττονία	4 %
Λιθουανία	7 %
Πολωνία	27 %
Ρουμανία	29 %
Σλοβακία	3 %*